

ISSN 0530-1735

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

نشریه انجمن حسابداران خبره ایران

شماره ۳۳۶، پیاپی ۱۴۰۰

حسابداران

مهرماه و اردیبهشت ۱۳۹۸

در این شماره می خوانیم:

تاریخچه ارزهای رمزنگاری شده | به سوی حسابداری و حسابرسی مبتنی بر بلاک چین | بررسی حقوقی و مالی ارزهای رمزنگاری شده | رمزارزها و آینده ارزی | برای اینکه مدیر بزرگی شوید، نیازمند «چهارچوب فکری» (مایندهست) صحیح هستید | فراگیری کووید-۱۹ و چالش‌های گزارشگری مالی | حسابداری سبز | چالش‌های گزارشگری یکپارچه در ترکیه | شیوه‌های مدیریتی و کنترلی حسابداری زیست‌محیطی | اخبار ایران و جهان

انجمن حسابداران خیره ایران

دانشگاه صنعت نفت

مرکز آموزش حسابداران خیره در راستای ارتقای سطح دانش فعالان حرفه حسابداری و حسابرسي دوره‌های زیر را برگزار می نماید.

دوره های بلندمدت

۱۱۵ تا ۲۹۰ ساعت

۱. دوره مدیریت اجرایی DBA	۷. دوره عالی پرورش مدیر مالی
۲. دوره مدیریت اجرایی MBA	۸. دوره عالی حسابداری پیمانکاری
۳. دوره عالی پرورش مشاور مالی	۹. دوره جامع قوانین و مقررات
۴. دوره حسابرسي داخلی خیره	۱۰. دوره سرپرستی امور مالی
۵. دوره حسابدار مدیریت خیره	۱۱. دوره جامع کاربردی حسابداری
۶. دوره عالی مشاور مالیاتی خیره	۱۲. دوره عالی مشاور اقتصادی و سرمایه‌گذاری خیره

دوره های کوتاه مدت

۱۲ تا ۸۰ ساعت

۱. بروزرسانی استانداردهای جدید حسابداری	۷. کاربرد اکسل در حسابداری
۲. استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی IFRS	۸. بودجه بندی جامع
۳. تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی	۹. آیین دادرسی مالیاتی
۴. تهیه صورت جریان وجوه نقد	۱۰. حسابرسي عملیاتی و داخلی
۵. تهیه صورت‌های مالی تلفیقی	۱۱. استانداردهای حسابداری
۶. تهیه صورت‌های مالی اساسی	۱۲. قوانین و مقررات مالیاتی

کارگاه های آموزشی

۴ تا ۸ ساعت

۱. حاکمیت شرکتی	۷. آموزش معاملات سهام در بورس
۲. حسابداری حقوق و دستمزد	۸. گزارش نویسی حسابرسي
۳. قانون مبارزه با پولشویی	۹. صورت جریان‌های نقدی
۴. قوانین و مقررات تأمین اجتماعی	۱۰. اظهارنامه مالیاتی اشخاص حقوقی
۵. دادرسی مالیاتی	۱۱. معاملات فصلی
۶. بررسی تحلیلی صورت‌های مالی	۱۲. بودجه بندی در عمل

آدرس: تهران، خیابان نجات الهی جنوبی، بین خیابان سپند و شاداب، کوچه نوید، پلاک ۲۳

تلفن: ۰۲۱-۴۲۲۹۴

وبسایت: www.pact.ir

تلگرام: @PACT_ir

اینستاگرام: @PACT.ir

به نام خداوند جان و خرد

انجمن

۲ اخبار انجمن

۳ تاریخچه ارزهای رمز نگاری شده
سیدمحمد باقرآبادی

۵۵ فهرست موسسات حسابرسی

۹۱ فهرست اعضای خبره‌ی انجمن

۹۴ درخواست اشتراک

۹۵ اعضای جدید انجمن

مقالات و مطالب فنی

۶ به سوی حسابداری و حسابرسی مبتنی بر بلاک چین
ساسان خادمی

۱۸ بررسی حقوقی و مالی ارزهای رمزنگاری شده
فاطمه دادبه، مهدی بیرانوند

۲۲ رمزارزها و آینده ارزی
ادریس کریمی قره‌عمر

۲۹ برای اینکه مدیر بزرگی شوید، نیازمند «چهارچوب فکری» (مابندست) صحیح هستید
مسعود صادق پور

۳۱ فراگیری کووید ۱۹ و چالش‌های گزارشگری مالی
امیرحسین اسدی، رویا دارابی

۳۵ حسابداری سبز
حسین پورطاهر اقدم

۳۸ چالش‌های گزارشگری یکپارچه در ترکیه
علی هدایتی، مهدی یزدان دوست

۴۱ شیوه‌های مدیریتی و کنترلی حسابداری زیست‌محیطی
زینب نوربخش حسینی، سید حسام وقفی

۴۶ اخبار ایران و جهان

hesabdar.iica.ir

بهار ۱۴۰۰

سال ۳۵، شماره‌ی پیاپی ۳۳۶
شاپا: ۵۳۰-۱۷۳۵ ISSN

صاحب امتیاز: انجمن حسابداران خبره‌ی ایران
مدیر مسئول: مهدی تقوی
سر دبیر و مدیر اجرایی: سیدمحمدباقرآبادی
طراح، صفحه‌آرا، و امور وبگاه: لیلا بیگلری
دبیر اخبار و امور آگهی‌ها: بنفشه صفری‌نژاد

مقاله‌ها و اظهارنظرهای مندرج در حسابدار بازتاب‌دهنده‌ی نظر رسمی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران نیست؛ مگر در مواردی که تصریح شود.

مسئولیت مقاله‌ها و اظهارنظرهای مندرج در حسابدار در برابر ادعاهای اشخاص ثالث بر عهده‌ی تهیه‌کنندگان مطالب است.

حسابدار در ویرایش فنی و ادبی و یک‌دست کردن دستور خط فارسی مطالب آزاد است.

نشانی دفتر مجله: تهران، میدان آرژانتین، خیابان شهیده راشل کوری (بیست و هفتم)، خیابان الوند، پلاک ۲۸، طبقه دوم
تلفن: ۸۸۶۵۹۹۸۵-۸۸۶۵۹۹۸۲

فکس: ۸۸۸۷۸۶۶۷

کدپستی: ۱۵۱۴۹۳۶۵۱۶

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۳۶۹۱

وبگاه انجمن: iica.ir

وبگاه مجله: hesabdar.iica.ir

رایانامه مجله: hesabdar@iica.ir

آرشیو کامل شماره‌های پیشین حسابدار در وبگاه مجله به نشانی فوق در دسترس همه‌ی علاقه‌مندان است.

اخبار انجمن

استعفای "جناب آقای محسن قاسمی" در خرداد ماه ۱۴۰۰، توسط شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران پذیرفته شد و "جناب آقای سیدمحمد باقرآبادی" از سوی شورای عالی به عنوان دبیرکل انجمن حسابداران خبره ایران منصوب شد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی انجمن، در جلسه شورای عالی، اردیبهشت ماه ۱۴۰۰، یکایک اعضای شورای عالی از خدمات ارزشمند و ماندگار "جناب آقای دکتر محسن قاسمی" طی بیش از هفت سال گذشته در این جایگاه، قدردانی و برای ایشان آرزوی توفیق کردند.

در این جلسه، در اجرای تبصره ماده ۱۲ اساسنامه انجمن، با پیشنهاد رئیس شورای عالی، مبنی بر انتصاب "جناب آقای دکتر سیدمحمد باقرآبادی" به سمت دبیرکلّی موافقت شد.

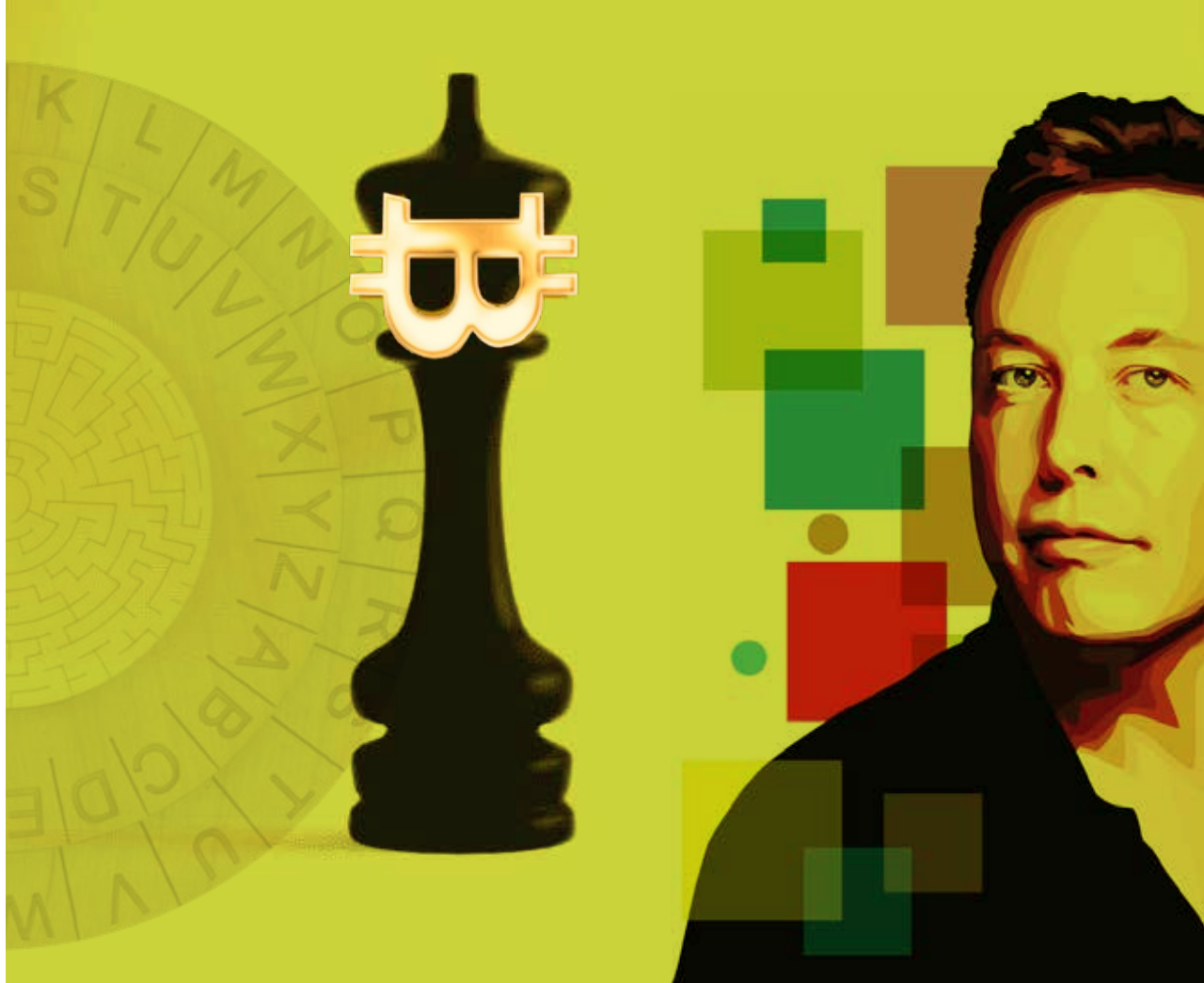
"سیدمحمد باقرآبادی" عضو خبره انجمن در شاخه‌های تخصصی «حسابدار مستقل خبره» و «حسابدار مالی خبره»، «عضو هیئت تشخیص صلاحیت حسابداران مالی خبره» و «عضو جامعه حسابداران رسمی ایران» (حسابدار رسمی) است. وی پیش از این، «عضو شورای عالی انجمن» و «مدیر آموزش جامعه حسابداران رسمی ایران» بوده است. در این جلسه همچنین مقرر شد، در اجرای بند ۱ مصوبه جلسه مورخ ۱۴ مهر ۱۳۹۸ شورای عالی، دبیرکل جدید انجمن، به‌عنوان نماینده انجمن در شورای مدیریت مرکز آموزش حسابداران خبره (PACT) و همچنین سردبیر ماهنامه «حسابدار» معرفی و جایگزین دبیرکل پیشین شود. ماهنامه «حسابدار» نیز به پاس زحمات بی‌دریغ جناب آقای قاسمی در سال‌های خدمت ایشان در این ماهنامه، برای ایشان آرزوی توفیق و سلامتی دارد.

سیدمحمدباقرآبادی

محسن قاسمی

تاریخچه ارزهای رمز نگاری شده

بین‌المللی باشد. علاوه بر این، استفاده گسترده از رمز ارزها موجب شده است تا مراودات تجاری نیز به سمت استفاده از رمز ارزها کشیده شوند. با ورود رمز ارزها به دنیای حسابداری و حسابرسی، در آینده نزدیک پیش رو، ما ناگزیر از تعامل با رمز ارزها در فرآیندهای حسابداری و حسابرسی و موضوعات مختلفی از جمله چگونگی شناسایی، اندازه‌گیری، تجدید شناخت، کاهش ارزش، قطع شناخت و ... موضوعات پرچالشی در حرفه حسابداری و حسابرسی خواهیم بود. برای فهم بهتر موضوع ابتدا باید تاریخچه رمز ارزها و انواع آن را بشناسیم؛ روش‌های رمزنگاری ابتدایی از دوران باستان وجود داشته است و به‌نظر می‌رسد بیشتر تمدن‌های اولیه در ارتباطات خود به‌نحوی از روش‌های کدگذاری استفاده می‌کرده‌اند. جایگزینی نماد، که به

امروزه در دنیای تجارت، روش‌های نوآورانه‌ای به‌وجود آمده است. چنین روش‌هایی بر مبنای پلتفرم‌هایی مانند تلفن‌های همراه، اینترنت و کارت‌های ذخیره‌سازی دیجیتال بنا شده‌اند.

سیستم‌های پرداختی که بر پایه واحدهای پول بدون پشتوانه به‌وجود آمده‌اند، به‌خودی‌خود باعث می‌شوند که استفاده از ارزهای رمزنگاری شده راحت‌تر شود. در نتیجه پرداخت‌ها سریع‌تر، انعطاف‌پذیرتر و روش‌های آن خلاقانه‌تر خواهد شد.

ارزهای رمزنگاری شده، موضوعی است که در سال‌های اخیر جایگاه خاصی را در حوزه پرداخت پیدا کرده است و می‌تواند جایگزین خوبی برای کارت‌های اعتباری و پرداخت‌های

سید محمد باقر آبادی

نوعی ساده‌ترین شکل رمزنگاری به حساب می‌آید، در نوشته‌های به‌جا مانده از مصریان و ساکنین بین‌النهرین، دیده می‌شود. در اینگونه از رمزنگاری، به‌جای هرکدام از حروف، یک نماد قرار می‌گرفته است. اولین نمونه از این نوع کدگذاری در آرامگاه مربوط به یکی از اشراف مصری به نام «خنوم هتپ دوم» که در حدود ۳۹۰۰ سال پیش زندگی می‌کرد، پیدا شده است. هدف از جایگزینی نماد در کتیبه‌های مربوط به «خنوم هتپ»، پنهان کردن اطلاعات نبوده است، بلکه افزایش جذابیت کتیبه‌ها از نظر زیبایی‌شناسی بوده است.

اولین نمونه شناخته شده از رمزنگاری با هدف محافظت از اطلاعات، در حدود ۳۵۰۰ سال پیش، در زمانی دیده شده است که یکی از ساکنین بین‌النهرین از رمزنگاری برای پنهان کردن فرمول‌هایی برای تهیه ظروف سفالی از خاک رس، استفاده می‌کرده است.

در دوره‌های بعد از باستان، رمزنگاری به‌طور گسترده‌ای برای محافظت از اطلاعات مهم مورد استفاده قرار گرفته است؛ هدفی که در حال حاضر نیز مورد توجه قرار دارد.

در طول قرون وسطی، رمزنگاری به شکل فزاینده‌ای اهمیت پیدا کرد، اما رمزگذاری‌هایی که از طریق جابه‌جایی حروف انجام می‌شد، مانند رمزگذاری سزار، به عنوان استاندارد برای رمزنگاری مورد تأیید قرار گرفت. در سال ۱۴۶۵، «لئون آلبرتی»، رمزنگاری «چند الفبایی»^۱ را توسعه داد که به‌عنوان راه حلی در برابر روش تحلیل فراوانی «آل- کندی» به حساب می‌آمد.

علم رمزنگاری در طول قرن‌های متمادی به‌طور مداوم پیشرفت کرده است. یک پیشرفت عمده که در حوزه رمزنگاری توصیف شده است، توسط «توماس جفرسون» در سال ۱۷۹۰ ارائه شد؛ هرچند شاید هیچگاه ساخته نشد. ابداع او که به‌عنوان «رمزنگاری

چرخشی»^۲ شناخته می‌شود، شامل ۳۶ حلقه از حروفی می‌شود که بر روی یک چرخ در حال حرکت قرار دارند، که این ایده می‌تواند برای دستیابی به یک رمزگذاری پیچیده مورد استفاده قرار گیرد. رمزنگاری استفاده شده در جنگ جهانی دوم نیز نمونه‌ای کامل از رمزنگاری آنالوگ است که با نام «ماشین انیگما»^۳ شناخته می‌شود.

با پیدایش و افزایش استفاده از کامپیوترها، رمزنگاری به چیزی بسیار پیشرفته‌تر از آنچه در دوران آنالوگ بود، تبدیل شد؛ رمزنگاری ۱۲۸ بیتی، بسیار قوی‌تر از هر نوع رمزنگاری دوران باستان یا قرون وسطی بوده است که در حال حاضر به‌عنوان استانداردهایی برای رمزنگاری در بسیاری از افزارهای حساس سیستم‌های کامپیوتری مورد استفاده قرار می‌گیرد. از سال ۱۹۹۰، یک شکل کاملاً جدیدی از رمزنگاری که «رمزنگاری کوانتومی» نام گرفته است، توسط دانشمندان علوم کامپیوتری در حال توسعه است تا شاید بتواند سطح امنیت و حفاظت ارائه شده توسط رمزنگاری مدرن را بار دیگر افزایش دهند. اخیراً روش‌های رمزنگاری برای ایجاد ارزهای دیجیتال یا به تعبیر دیگری ارزهای رمزگذاری شده مورد استفاده قرار گرفته است.

اولین ارز رمزنگاری‌شده، «بیت‌کوین» بود. شاید واژه «بیت‌کوین» بیش از هر ارز دیگری در صنعت ارزهای رمزنگاری‌شده شنیده شده باشد. «بیت‌کوین» اولین محصول از اولین بلاک‌چین توسعه یافته توسط برخی از واحدهای اقتصادی بود که نام ایجاد کننده آن معروف به «ساتوشی ناکاموتو»^۴ بود. ساتوشی، ایده «بیت‌کوین» را در سال ۲۰۰۸ بیان کرد و آن را به‌عنوان ورژنی از پول الکترونیکی به‌طور مشخص «همتا به همتا»^۵ معرفی کرد.

«بیت‌کوین» اولین ارز رمزنگاری‌شده ایجاد شده بود اما تلاش‌های بسیاری در راستای ایجاد ارزهای دیجیتال در سال‌های قبل از ایجاد «بیت‌کوین» انجام شده بود، که برخی

از آن‌ها نیز به‌طور رسمی منتشر شده بودند. ارزهای دیجیتال مانند «بیت‌کوین» از طریق فرایندی به نام «استخراج»^۶، ایجاد می‌شوند. البته این استخراج بسیار متفاوت از استخراج ذغال سنگ است؛ استخراج ارزهای دیجیتال، رایانه‌های بسیار قدرتمند را برای حل مسائل پیچیده درگیر می‌کند.

«بیت‌کوین» تنها ارز رمزنگاری‌شده تا سال ۲۰۱۱ بود. بعد از «بیت‌کوین»، دسته دیگری به نام «آلت‌کوین»^۷، ایجاد شد، که برخی از آن‌ها عبارتند از: «ئو»^۸، «لایت‌کوین»^۹، «کاردانو»^{۱۰} و غیره. دسته بعدی نیز شامل «توکن»^{۱۱} هستند که شامل مواردی نظیر «بیت‌دیجری»^{۱۲}، «سیویک»^{۱۳} و «وی‌پاور»^{۱۴} می‌شوند. در حال حاضر حدود ۲۳۱۰ نوع ارز رمزنگاری‌شده وجود دارد که پیش‌بینی می‌شود در آینده نیز به این تعداد افزوده شود.

البته باید توجه داشت که بین ارز دیجیتال و ارز رمزنگاری‌شده تفاوت وجود دارد؛ ارز دیجیتال در واقع پولی است که در اینترنت مورد استفاده قرار می‌گیرد. ارز دیجیتال تنها در شکل دیجیتالی موجود است و معادل فیزیکی در دنیای واقعی ندارد. با این وجود تمام ویژگی‌های پول‌های فیزیکی را دارا است. مانند پول نقد فیزیکی، شما می‌توانید آن را دریافت کنید، انتقال دهید یا به پولی دیگر تبدیل نمایید. می‌توانید از آن، جهت پرداخت، برای دریافت کالاها و خدمات استفاده کنید، مانند پرداخت قبوض، خرید از فروگاه‌های آنلاین و غیره. ارزهای دیجیتال، محدودیت جغرافیایی و سیاسی ندارند و تراکنش‌ها می‌تواند از هر مکانی در هر نقطه از جهان انجام شود. درواقع حساب‌های دیجیتال و کیف پول‌ها می‌توانند مانند سپرده‌های بانکی در نظر گرفته شوند.

اما ارز رمزنگاری‌شده نوعی از ارزهای دیجیتال محسوب می‌شود. ارز رمزنگاری‌شده به‌عنوان ابزاری برای تبادل، در نظر گرفته می‌شود. این

ارز به نوعی یک کد اعتباری و مطمئن است. که براساس رمزنگاری و کد، بنا شده است. از اهداف اولیه ایجاد ارزهای رمزنگاری شده، ارتباط و چگونگی برقراری امنیت آن است. این ارزها، الگوریتمها و پروتکلها را ایجاد و تجزیه و تحلیل می کنند و بنابراین در طی یک تراکنش، این اطلاعات توسط شخصی ثالث، تغییر یا جابه جا نخواهد شد.

رمزنگاری کردن، ترکیبی از علوم مختلف بر مبنای ریاضیات است. این ریاضیات است که قابلیت و افزایش اطمینان را به الگوریتمها و پروتکلها می دهد. ارزهای رمزنگاری شده از بلاک چین و یک دفتر غیرمتمرکز استفاده می کنند؛ این بدان معناست که یک واحد یا قدرت متمرکز، فعالیت های شبکه را کنترل و بررسی نمی کند و وسعت این شبکه به اندازه تعداد کاربران آن است.

با توجه به روشن شدن اهمیت موضوع ارزهای رمزنگاری شده و بررسی تاریخچه آن در این شماره از مجله حسابدار، زین پس در این مجله به فراخور موضوعات مطرح شده، شاهد بررسی تأثیر ارزهای رمزنگاری شده بر گزارشگری مالی و حسابرسی خواهیم بود. ■

پی نوشت ها:

1. Polyalphabetic cipher
2. Cipher wheel
3. Enigma
4. Satoshi Nakamoto
5. Purely peer-to peer version
6. mining
7. altcoin
8. Neo
9. Litecoin
10. Cardano
11. dApps
12. BitDegree(BDG)
13. Civic(CVC)
14. WePower(WPR)

فراخوان ارسال مقاله برای حسابدار

بدین وسیله از اعضای انجمن حسابداران خبره ایران، و دیگر خوانندگان مجله درخواست می شود با ارسال مقالات حرفه ای خود به ارتقای کیفیت محتوای حسابدار به عنوان صدای حرفه ای حسابداری ایران کمک کنند.

- انجمن حسابداران خبره ایران، به عنوان یک انجمن «حرفه ای» مأموریت های زیر را دنبال می کند:
- رشد و بالندگی اعضا به عنوان اصلی ترین سرمایه ی انجمن،
 - کمک به اعتلای حرفه ی حسابداری از راه آموزش، پژوهش و ارتقای دانش و مهارت فعالان حرفه،
 - کمک به سازمان ها و ارزش آفرینی برای آن ها از راه اعضا، و
 - اعطای معتبرترین گواهینامه های حرفه ای حسابداری در ایران.

در این ارتباط، مقالات، یادداشت ها، میزگردها، گزارش ها، اخبار، و دیگر مطالبی که در حسابدار (به عنوان ارگان رسمی انجمن) منتشر می شوند، جملگی باید در ارتباط با تحقق مأموریت های فوق باشند. از این رو، از اعضای گرانمایه ی انجمن و دیگر خوانندگان مجله درخواست می شود در ارسال مقالات خود موارد زیر را در نظر داشته باشند:

- الف) مقالات زیر در اولویت انتشار در حسابدار قرار دارند:
- مقالات تألیفی که به یکی از مسائل روز حسابداری ایران می پردازند. منظور از "حسابداری" در این جا زمینه های تخصصی مختلف، از جمله، حسابداری مالی، حسابداری بها، حسابداری مدیریت، و حسابرسی (مستقل/داخلی/عملیاتی/رعایت/...) است.
 - مقالات تألیفی که به یکی از مسائل روز قوانین و مقررات حاکم بر حسابداری ایران می پردازند. از جمله، قوانین و مقررات مالیاتی، قوانین و مقررات تجاری، قوانین و مقررات کار و تامین اجتماعی، و سایر.
 - مقالات تألیفی که به یکی از مسائل روز مرتبط با حسابداری ایران می پردازند. از جمله، راهبری شرکتی، کنترل داخلی، ضد تقلب، ضد فساد مالی، تأمین مالی، و سایر.
 - ترجمه ی مقالات منتشر شده در مجلات "حرفه ای" معتبر جهان که به یکی از مسائل روز حسابداری جهان یا یکی از مسائل روز مرتبط با حسابداری جهان می پردازند؛ و برای حسابداران حرفه ای ایران واجد
- ب) حسابدار از انتشار مقالات زیر معذور است:
- مقالات "علمی-پژوهشی" (تألیفی یا ترجمه) که به تبیین مراحل انجام و گزارش یافته های پایان نامه های دانشجویی می پردازند.
 - مقالات "مروری" (تألیفی یا ترجمه) که به مرور پیشینه ی پژوهش های دانشگاهی در ارتباط با یکی از مفاهیم حسابداری می پردازد.
 - مقالاتی که با گردآوری آثار نوشتاری دیگران (فارسی/انگلیسی/...) تنظیم شده اند و هیچ ایده ی ارزنده ای به آن ها افزوده نشده باشد.
 - مقالاتی که از خلاصه سازی و جرح و تعدیل آثار نوشتاری دیگران (فارسی/انگلیسی/...) تنظیم شده باشند
- پ) رعایت حقوق مؤلفان خط قرمز انتشار هر گونه مطلب در حسابدار است. از این رو، چنانچه در مقالات تألیفی خود از آثار نوشتاری دیگران (فارسی/انگلیسی/...) بهره برده اید؛ ضروری است که به دقت به منابع مورد استفاده ارجاع دهید.
- ت) اصول اولیه ی مقاله نویسی را در مقالات تألیفی خود رعایت فرمایید. از جمله، انتخاب تیتیر مناسب، پیکربندی مقاله (مقدمه/بدنه/نتیجه)، و استفاده از تیتیرهای میانی (بخش بندی بدنه ی مقاله).
- ث) اصول اولیه ی دستور خط فارسی و دستور زبان فارسی را در مقالات تألیفی و ترجمه های خود رعایت فرمایید.
- در پایان لازم به تأکید است، با توجه به این که اولویت اصلی حسابدار مطرح کردن مسائل روز حسابداری ایران، مسائل روز قوانین و مقررات حاکم بر حسابداری ایران، و مسائل روز مرتبط با حسابداری ایران است؛ بنابراین، چنانچه مقالات تألیفی ارسالی دربردارنده ی مطالبی ارزنده برای حسابداران حرفه ای ایران باشد، ویراستان مجله ی حسابدار نقایص موجود در این قبیل مقالات برطرف خواهند کرد. به عبارت دیگر، امید است افراد حرفه ای شاغل در حسابداری ایران به دلیل وسواس در ارسال مقالات کاملاً درست، خوانندگان حسابدار را از دانش و تجربیات ارزنده ی خود محروم نسازند.

به سوی حسابداری و حسابرسی مبتنی بر بلاک چین

۱- مقدمه

بلاک چین یکی از مهم ترین و جدیدترین فناوری هایی است که در سال های اخیر، توسعه یافته است. این سیستم در اصل به منظور تجارت بیت کوینی مورد استفاده قرار گرفته است.

امروزه بلاک چین توجه زیادی را در حرفه حسابداری به خود معطوف ساخته است؛ به گونه ای که شرکت های بزرگ حسابرسی مانند PWC و Deloitte نیز بررسی دقیق این فناوری را به منظور مشخص نمودن اثرات آن بر حسابداری و حسابرسی آتی در دستور کار خود قرار داده اند.

حسابداری و حسابرسی را می توان به عنوان حرفه هایی قلمداد کرد که بلاک چین قادر است تغییراتی اساسی در آن ها ایجاد کند و مزایای بسیاری را

برای آن ها به ارمغان آورد. قابلیت های مختلف فناوری بلاک چین چون حفاظت از داده ها، اشتراک فوری اطلاعات و نیز کنترل های خودکار و قابل برنامه ریزی فرایندها می توانند توسعه یک اکوسیستم حسابداری را تسهیل کنند. همچنین این فناوری قادر است بنیان و اساس حسابرسی خودکار را فراهم کند و به پارادایم حسابرسی اخیر در راستای دقت و چابکی بیشتر آن کمک کند.

۲- پیشینه

بلاک چین: پیش زمینه و کاربرد

فناوری بلاک چین در ابتدا به وسیله ناکاموتو (۲۰۰۸) معرفی و عرضه شد. او زنجیره بلوکی را به منظور ایجاد یک سیستم ارز دیجیتال، که به صورت غیرمتمرکز و در دسترس عموم بود و به شیوه رمزنگاری شده امنیت آن برقرار می شد، به کار گرفت. این

نویسندگان:

جون دایی و میکولوس آ. واسارhely

مترجم:

ساسان خادمی

انتخاب و اختیار تأیید معاملات به آن‌ها داده می‌شود.

از سال ۲۰۰۹، فناوری بلاک‌چین طی سه مرحله تکامل یافته است:

بلاک‌چین نسل اول - روی مبادلات ارزهای رمزنگاری شده متمرکز بوده است؛ از این رو عملیات پرداخت، حواله و انتقال پول دیجیتال باعث ایجاد اکوسیستم جدیدی با عنوان "اینترنت پول" شد.

بلاک‌چین نسل دوم - معاملاتی مشابه اما با دامنه وسیع‌تر از برنامه‌های مالی را شامل می‌شود. چنین برنامه‌هایی شامل ابزار مشتقه، مالکیت دارایی دیجیتال، دارایی هوشمند و... می‌شود. با گسترش ارز دیجیتال ساده به گونه‌های وسیعی از محصولات، نوع جدیدی از برنامه با عنوان قرارداد هوشمند^۲ در نسل دوم بلاک‌چین

زنجیره بلاک‌چین دارد اما در بسیاری موارد از قبیل به‌کارگیری بلاک‌چین در کسب و کار یا مثلاً در میان گروهی از شرکت‌ها، اجازه خواندن و نوشتن، صرفاً به واحدهای مشخصی محدود می‌شود. چنین سیستم‌هایی به‌عنوان بلاک‌چین خصوصی، شامل تعداد محدودی شریک می‌شوند. مزیت بلاک‌چین‌های خصوصی این است که اطلاعات ذخیره شده در زنجیره، فقط برای واحدهای از پیش تعیین شده قابل دسترسی است. به‌عنوان نمونه، شرکت‌ها فقط نیاز دارند که سوابق حسابداری آن‌ها در بین بخش‌های مختلف درون سازمانی یا با عرضه‌کنندگان و مشتریان آن‌ها به اشتراک گذاشته شود؛ این نوع طراحی می‌تواند باعث بالا رفتن امنیت و محرمانگی داده‌های تجاری شود. نوع دیگری از بلاک‌چین، بلاک‌چین مجاز است. در یک بلاک‌چین مجاز، طرف‌های مورد اعتماد به‌وسیله یک مقام مرکزی،

سیستم که بیت‌کوین نام داشت، قادر به انجام معاملات جفت به جفت بود. از این رو نیاز به واسطه‌های مالی را در عین حفظ امنیت بر طرف می‌کرد. فناوری بلاک‌چین بیت‌کوین را می‌توان به‌عنوان نوعی پایگاه داده حسابداری در نظر گرفت که قادر است معاملات ارز دیجیتال را درون بلاک‌ها ثبت کند. ویژگی‌های اصلی فناوری ارز بیت‌کوین عبارتند از:

۱. تمرکز زدایی
۲. قابلیت تشخیص هویت بالا
۳. مقاومت و نفوذناپذیری آن در برابر هرگونه تهاجم

معماری بلاک‌چین به نحوی طراحی شده است که به‌عنوان یک پایگاه داده عمومی غیرمتمرکز باشد. در این سیستم هر شخص در شبکه حق خواندن، تأیید کردن، و به‌روزرسانی معاملات را برای

معرفی شد. قراردادهای هوشمند مبتنی بر بلاکچین، برنامه‌هایی رایانه‌ای هستند که روی بلاکچین عمل و به‌طور خودگردان، شرایط موجود در قراردادها را تأیید، الزام و اجرا می‌کنند.

بلاکچین نسل سوم - سیستم بلاکچین را به میزان بیشتری حتی فراتر از برنامه‌های مالی و تجاری گسترش می‌دهد. بر این اساس، محصولات ذخیره‌سازی، سیستم‌های رأی‌گیری، خدمات صدور گواهی و حتی ادارات دولتی می‌توانند به میزان چشمگیری به مدل‌های مدیریت خودمختار و خودناظر غیرمتمرکز تبدیل شوند.

ارتباط اینترنت اشیاء با فناوری بلاکچین از دیگر کاربردهای نوظهور آن است. اینترنت اشیاء، پارادیم بدیعی با این مضمون است که گونه‌های اشیاء و چیزهای اطراف، شامل تگ‌های تشخیص فرکانس رادیویی (RFID)، حسگرها، محرک‌ها، گوشی همراه و... قادرند از طریق طرح شناسه منحصر به‌فرد (ID) با یکدیگر تعامل و با دیگر همسایگانشان مشارکت کنند تا اهداف عمومی تحقق یابد. به‌طور ابتدایی، اینترنت اشیاء، اشیای فیزیکی و مجازی را از طریق یک شبکه جهانی به هم وصل می‌کند تا امکان بهره‌برداری از خدمات پیشرفته محقق شود.

پایگاه داده، سیستم برنامه‌ریزی منابع واحد تجاری^۲ (ERP) و بلاکچین

مقایسه فناوری بلاکچین با رویکردهای موجود می‌تواند به درک مزایای این فناوری نوظهور کمک کند. پایگاه‌های داده، بهترین برنامه‌های صفحه گسترده و جستجوگر با قابلیت ثبت و سازماندهی

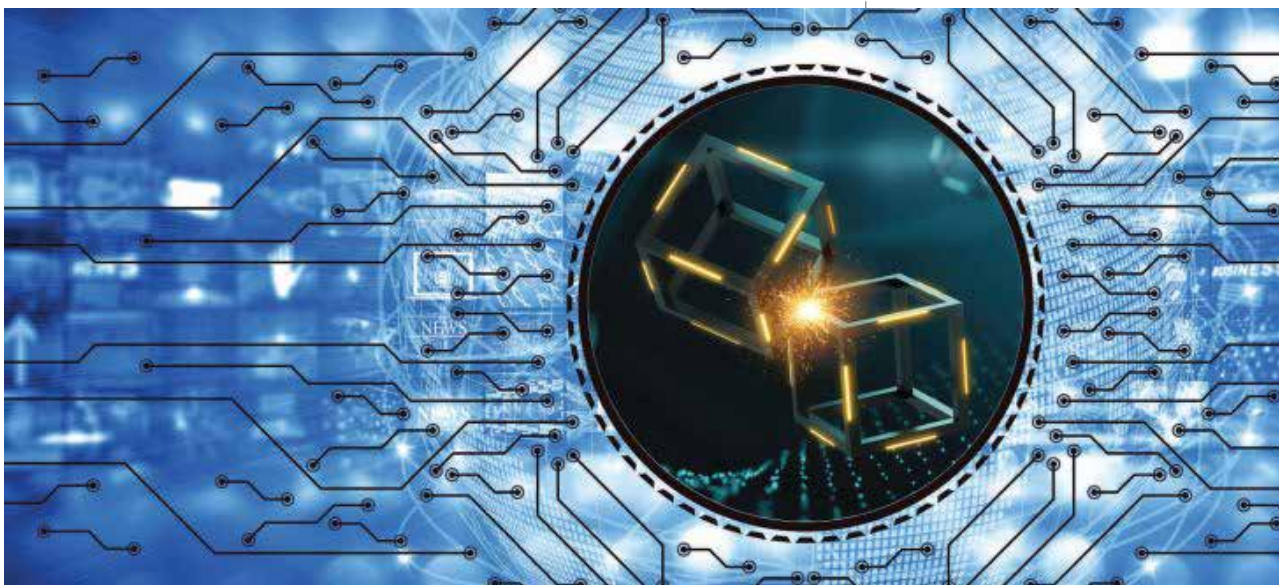
معاملات هستند. به ویژه، فناوری بلاکچین را با پایگاه‌های داده توزیع یافته، از این نظر که هر دو بر چندین رایانه برای رویه‌های عملیات و نگهداری داده‌ها اتکا دارند، بهتر می‌توان مقایسه کرد. فناوری بلاکچین به گونه‌ای است که از تعارضات حاصل از تعدیلات همزمان داده‌های یک سیستم پایگاه داده توزیع یافته توسط رایانه‌های مختلف درون آن، جلوگیری می‌کند. از دیگر مزایای بلاکچین می‌توان به توانایی برای ایجاد قراردادهای خود الزام و اطمینان از امنیت، محرمانه بودن و یکپارچگی داده‌های ذخیره شده در دفتر کل آن اشاره کرد.

یک سیستم برنامه‌ریزی منابع واحد تجاری (ERP) سیستمی است که راه‌حل یکپارچه‌ای را برای پردازش نیازهای

اطلاعاتی واحد تجاری فراهم می‌سازد. سیستم ERP، پردازش معاملات تجاری مختلف را خودکار می‌سازد و همچنین اطلاعاتی دقیق و به موقع را که می‌تواند مبنایی برای تجزیه و تحلیل اطلاعاتی و پشتیبانی تصمیمات مدیران قرار گیرد، فراهم سازد. با استفاده از سیستم‌های ERP، شرکت‌ها قادرند داده‌ها را از بخش‌های مختلف تجاری جمع کنند، فرایندهای تجاری را مهندسی مجدد کنند، کنترل‌های مالی را بهبود ببخشند و شفافیت اطلاعاتی را ارتقاء دهند. فناوری بلاکچین به‌عنوان نوع جدیدی از پایگاه داده، پتانسیل این را دارد که یا نقش یک مازول حسابداری را در یک ERP بازی کند یا اینکه در ارتباط با سیستم اطلاعات حسابداری موجود، به کار گرفته شود. برخلاف یک ERP معمول که معمولاً در یک معماری متمرکز سازمان یافته

جدول ۱: تفاوت‌های بین Blockchain و ERP

Blockchain	ERP
غیر متمرکز و توزیع یافته	متمرکز
خطر کم دستکاری	خطر زیاد دستکاری
صرفاً اضافه نمودن داده	عملیات داده‌ای زیاد
پایگاه معاملاتی خطی	پایگاه رابطه‌ای
عدم نیاز به کار زیاد انسانی	مبتنی بر کار زیاد انسانی
به راحتی قادر به ایجاد قراردادهایی هوشمند خود الزام است	در حال حاضر قراردادهای خود الزام ندارد
کنترل‌های متنوعی می‌توانند از طریق قراردادهای هوشمند وضع گردند	کنترل‌ها به صورت خاص طراحی و تعبیه می‌شوند
در حال حاضر مازول‌های خاص حسابداری ندارد	دارای مازول‌های خاص حسابداری

توزیع یافته همچون بلاک چین، ذینفعان برون سازمانی می‌توانند به اطلاعات آنی حسابداری شرکت‌ها با هزینه‌ای پایین دسترسی یابند.

قراردادهای هوشمند می‌توانند به عنوان ابزاری خودکار و بر مبنای قواعد از پیش تعیین شده بر فرایندهای حسابداری نظارت کنند. بعلاوه با پیشرفت و محبوبیت اینترنت اشیاء، کنترل‌ها می‌توانند در درون بلاک چین تعبیه شود. این کنترل‌های مبتنی بر اینترنت اشیاء می‌توانند در درون اشیاء مختلف فیزیکی، به منظور نظارت و فعال نمودن به موقع فرایندهای تجاری، گنجانده شوند. علاوه بر این، تحلیل داده‌ها در ارتباط با بلاک چین می‌تواند به کشف ناهنجاری‌ها و دیگر اطلاعات مفید منجر شود. در این سیستم، مدیران، حسابداران، شرکای تجاری و سرمایه‌گذاران بطور فعال به منظور تأیید معاملات با یکدیگر همکاری دارند و همچنین شواهد قابل اتکایی را به منظور اعتبارسنجی متقابل فراهم می‌سازند. این اجزاء باید با یکدیگر یک اکوسیستم حسابداری شفاف،

روی سیستم بلاک چین طراحی و گسترش دهند. افزون بر این، ماهیت عدم تمرکز بلاک چین می‌تواند به مکانیزم کنترل و جلوگیری از دستکاری داده‌ها کمک کند. در حال حاضر سیستم بلاک چین، ماژول‌های خاصی را برای حسابداری (همانطور که در یک سیستم ERP تعبیه شده) در نظر نگرفته است. جدول شماره ۱ به مقایسه تفاوت‌های بین سیستم‌های ERP و بلاک چین می‌پردازد.

۳- اکوسیستم حسابداری مبتنی بر بلاک چین

با استفاده از فناوری بلاک چین، شرکت‌ها قادرند که سیستم‌های اطلاعات حسابداری متنوعی را پدید آورند که تراکنش و مبادلات معتبر را در یک دفتر کل امن ثبت کنند. چنین سیستم‌هایی قادر خواهند بود تا گزارشگری آنی را از طریق اشاعه فوری اطلاعات حسابداری به طرف‌های علاقه‌مند شامل مدیران، حسابرسان، بستانکاران و سهامداران، محقق سازند. به علت کاهش قابل ملاحظه بهای واحد پردازش، حافظه و ذخیره‌سازی و نیز ظهور دفاتر کل

است، فناوری بلاک چین قابلیت تأیید، ذخیره‌سازی و سازماندهی معاملات را در گروهی از رایانه‌ها توزیع می‌کند. فناوری بلاک چین قادر است که از تغییرات غیر مجاز داده‌ها جلوگیری و داده‌های شرکت را در مقابل حملات سایبری محافظت کند.

به‌طور معمول، بلاک چین یک پایگاه داده معاملاتی پیوسته خطی است که در مقایسه با یک ERP که بر یک پایگاه داده رابطه‌ای مبتنی است و بسیاری از عملیات داده‌ای شامل درج، به‌روزرسانی، پاک کردن و... را امکان‌پذیر می‌سازد، صرفاً از یک طرح سازمان‌دهنده داده ساده پیروی می‌کند. با چنین ساختاری کارا، فناوری بلاک چین می‌تواند ردیابی اشیای نشانه‌گذاری شده (اقدام موجودی، اسناد حسابداری و...) را تسهیل کند. برخلاف یک سیستم ERP که نیازمند مداخله انسانی است، فناوری بلاک چین به نحوی طراحی شده است که به صورت خودکار و با حداقل مداخله انسانی عمل می‌کند. توانایی برای ایجاد قراردادهای هوشمند به حسابداران این امکان را می‌دهد که کنترل‌های مختلفی را بر

تأییدپذیر و آنی را تشکیل دهند.

حسابداری سه طرفه

حسابداری سه طرفه برای سال‌ها هم در جوامع دانشگاهی و هم در جوامع حرفه‌ای مورد بحث بوده است. ابتدایی‌ترین مکانیزم ثبت معاملات و فعالیت‌های تجاری، دفترداری یک طرفه است که هر معامله فقط در یک حساب ثبت می‌شود. گرچه چنین مکانیزمی ساده و کارا است اما با ریسک بالای تقلب و اشتباه همراه است. به‌منظور بهبود دقت سیستم دفترداری، حسابداری مالی سنتی بر مبنای سیستم ثبت دو طرفه بنا شد. سیستم ثبت دو طرفه می‌تواند خطر اشتباهات انسانی از قبیل حذف ناخواسته معاملات را کاهش دهد اما این سیستم نمی‌تواند اطمینان کاملی از صحت صورت‌های مالی فراهم کند. گرچه حساب‌رسان نیز یک سری آزمون‌ها را به‌منظور اعتبارسنجی و اطمینان‌بخشی اسناد حسابداری و صورت‌های مالی شرکت‌ها انجام می‌دهند و بر این اساس اظهار نظر حرفه‌ای خود را ابراز می‌کنند اما هنوز سیستم گزارشگری و اطمینان‌بخشی کنونی نیازمند بهبود است.

اخیراً حسابداری سه طرفه به‌عنوان پارادایمی ایمن و مستقل به‌منظور بهبود قابلیت اتکای صورت‌های مالی شرکت‌ها استفاده می‌شود. طبق سیستم حسابداری سه طرفه، معامله با هر بخش نیازمند تأیید آن از سوی یک بخش بی‌طرف، قابل اتکا و مستقل به‌عنوان واسطه است اما ثبت‌هایی که به‌وسیله این بخش واسطه ذخیره می‌شوند، می‌توانند در معرض خطر تغییرات ناخواسته یا حذف ناشی از حملات سایبری قرار گیرند.

فناوری بلاک‌چین این توانایی بالقوه را دارد که مکانیزمی ایجاد کند که باعث کاهش این نوع مشکلات شود. بر این اساس، فناوری بلاک‌چین در نقش یک واسطه

عمل می‌کند و با توزیع و خودکارسازی فرایندهای ذخیره‌سازی و تأیید، بنیانی ایمن را برای جلوگیری از دستکاری ثبت‌های حسابداری فراهم می‌سازد. به دلیل چنین ماهیتی از بلاک‌چین، زمانی که یک ثبت حسابداری ایجاد و به زنجیره بلاک‌چین اضافه می‌شود، به ندرت تغییر می‌یابد یا تخریب می‌شود. افزون بر این موارد، فناوری قراردادهای هوشمند، امکان تأیید سریع اسناد معاملات را مطابق با استانداردهای حسابداری یا قواعد از پیش تعیین شده تجاری فراهم می‌کند. به‌وسیله رمزنگاری حسابداری سه طرفه در بلاک‌چین می‌توان یک سیستم اطلاعات حسابداری شفاف، خود تأیید و ایمن، مبتنی بر رمزنگاری را ایجاد کرد که اشتراک داده‌های قابل اتکا را در بین بخش‌های تجاری و همچنین گزارشگری مستمر را برای سهامداران تسهیل سازد. یک سیستم حسابداری سه طرفه، اطلاعات راجع به معاملات هر دو طرف تجاری و جریان داده‌های درون یک سازمان را ثبت می‌کند. در این سیستم علاوه بر ثبت‌هایی که در چارچوب یک سیستم سنتی ثبت دو طرفه ثبت شده‌اند، هر معامله یک سابقه نیز از خود ایجاد می‌کند که در دفتر کل بلاک‌چین ذخیره می‌شود. به‌منظور انعکاس جریان داده‌های درون یک سازمان، ثبت‌های دفترکل بلاک‌چین در قالب یک نشانه بین حسابها انتقال می‌یابد که با هم سیستمی مرتبط و پایدار را از سوابق حسابداری تشکیل می‌دهند. حساب‌ها در دفتر کل بلاک‌چین در قالب یک ساختار سلسله مراتبی به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها در سطوح مختلف سازماندهی می‌شود. از این‌رو، این سیستم قادر است هم توازن فوری معادله حسابداری را برقرار سازد و هم دیدگاه‌های مختلف اطلاعاتی را برای

استفاده‌کنندگان مختلف فراهم کنند. همچنین نشانه‌ها در دفترکل بلاک‌چین به‌عنوان گواهی‌هایی مورد استفاده قرار می‌گیرند که تعهدات یا مالکیت دارایی‌ها را در بین طرف‌های تجاری تأیید می‌کند. فناوری بلاک‌چین به‌گونه‌ای است که می‌تواند امکان آزمون و خطا و تقلب‌های بالقوه را در ارتباط با ثبت‌های حسابداری (مثلاً پرداخت‌های تکراری) داشته باشد و همچنین قادر است فرایند تأیید معاملات را با استفاده از داده‌های شرکای تجاری، خودکار سازد. افزون بر این موارد، قراردادهای هوشمندی که بر مبنای قوانین تجاری و حسابداری کدنویسی شده‌اند، قادرند کنترلی مناسب و مؤثر را بر فرایند ثبت معاملات اعمال کنند. به‌عنوان مثال در یک چرخه خرید و فروش ساده یا وقتی که یک شرکت کالاهایی را به صورت اعتباری از یک عرضه‌کننده کالا می‌خرد، این رویداد در حسابهای پرداختی و حساب موجودی کالا تحت سیستم ERP شرکت ثبت می‌شود و به صورت همزمان، شرکت این رخداد را در قالب یک انتقال از یک نشانه دیجیتال (که نشانه حسابداری است) بین دو حساب بلاک‌چین، به دفتر کل بلاک‌چین ارسال می‌کند. یک نشانه حسابداری در دفتر کل بلاک‌چین می‌تواند به سادگی بعنوان نمادی برای مقاصد ثبت و ردیابی مشاهده شود. هر حساب در سیستم دفترداری دو طرفه مدرن یک حساب بلاک‌چین تطبیق خواهد داشت. هر حساب بلاک‌چین معادل یک کیف پول بیت کوینی^۴ است که شامل یک شاخص منحصر به فرد حساب، معاملات مرتبط، موجودی فعلی و کلیدهای کرایپتوگرافیکال^۵ برای عمل تأیید، می‌شود.

حساب‌های بلاک‌چین یک ساختار سلسله‌مراتبی متشکل از سوابق حسابداری را در سه سطح جمع می‌کنند: حساب‌های فردی در پایین‌ترین سطح، حساب‌های کل دارایی‌ها، بدهی‌ها و حقوق مالکانه در سطح میانی و شرکت به‌عنوان یک کل در بالاترین سطح. این ساختار می‌تواند به‌طور خودکار معادله حسابداری را با استفاده از قراردادهای هوشمند تأیید کند. برای مثال، یک قرارداد هوشمند را می‌توان به نحوی کدنویسی کرد که در مواردی که در حساب شرکت، معادله حسابداری (جمع دارایی‌ها برابر است با جمع بدهی‌ها و حقوق مالکانه) برقرار نباشد، هشدار لازم داده شود. از دیگر مزایای ساختار سلسله‌مراتبی این است که اجازه مشاهده داده‌ها در سطوح مختلف را برقرار می‌سازد. مصرف‌کنندگان متعدد اطلاعات، تقاضاها و محدودیت‌های مختلفی را در رابطه با تحصیل داده‌های حسابداری دارند، از این رو مشاهدات مختلف داده‌ها باید بر مبنای نقش استفاده‌کنندگان لحاظ شود.

از آنجا که خرید اعتباری موجودی، تعهدی را در قبال یک طرف بیرونی ایجاد می‌کند، یک نشانه تعهد برای ثبت چنین رخدادی استفاده می‌شود. این نشانه یک گواهی است که تعهدات و مالکیت یک دارایی و نیز مقادیر و زمانبندی آن را تأیید می‌کند و بعد از اینکه یک بار صادر شد قابل حذف و قابل انکار نیست. مکانیزم نشانه تعهد می‌تواند اجرای تأیید خودکار را به‌وسیله تطبیق خودکار کل ارزش نشانه با مانده حساب‌های دریافتنی عرضه‌کنندگان تسهیل کند. همچنین نشانه تعهد می‌تواند در قراردادی هوشمند که بر مبنای رابطه طرفین کدنویسی شده است، تعبیه شود و پرداخت را زمانی که شرایطی مشخص تحقق یافت، انجام دهد. سایر مقررات تجاری از قبیل تخفیفات پرداخت زودتر از موعد را نیز می‌توان به راحتی در قرارداد هوشمند کدنویسی کرد تا امکان اجرای مستقل و خودمختار شرایطی که از قبل مشخص شده است تحت فعالیت‌ها و وضعیت‌های آتی برقرار شود.

گرچه فرایند تأیید به‌وسیله فناوری بلاک‌چین به صورت خودکار انجام می‌شود، اما این فرایند باید به طرف‌های مشخصی چون حسابداران، مدیران، حسابرسان و... محدود شود. بنابراین تحت این سناریو دفتر کل بلاک‌چین صرفاً به طبقات بلاک‌چین مجاز اختصاص دارد. افزون بر این، هر طرفی نقش به‌خصوصی را در فرایند تأیید بر عهده دارد و اقدامات و نگرانی‌های آن‌ها نیز ممکن است متفاوت باشد. به‌عنوان مثال، اگر یک حسابرس نسبت به یک معامله تردید داشته باشد، ممکن است که فرایند تأیید به‌وسیله حسابداران متوقف شود و در عین حال مدیر ارشد مالی تصمیم بگیرد که آن را بطور کامل لغو کند.

به علت ماهیت بلاک‌چین و به‌منظور حفاظت از داده‌های حساس یک شرکت، معاملات قبل از اینکه در دفتر کل بلاک‌چین بارگذاری شوند، رمزنگاری می‌شود. از این رو فقط کاربرانی که کلید رمزگشایی را در اختیار دارند، می‌توانند

محتوای معاملات را مشاهده کنند. مطابق رویه‌ای مشابه، شرکت، داده‌های حسابداری تولید شده در فرایندهای تجاری مربوط به تدارکات، فروش و وصول وجه نقد را در دفتر کل بلاک‌چین ثبت می‌کند. زمانی که شرکت یک فرایند پرداخت را انجام می‌دهد، نشانه‌های حسابداری از حساب وجه نقد به حساب پرداختی منتقل می‌شود. در عین حال عرضه کننده، نشانه تعهد را به شرکت بر می‌گرداند تا تصفیه تعهدات را گواهی کند. بطور مشابه زمانی که یک مشتری خریدی را به صورت اعتباری انجام می‌دهد، شرکت یک نشانه تعهد وصول می‌کند و در زمانی که پرداخت توسط مشتری صورت می‌گیرد، نشانه تعهد با برگشت به مشتری حذف می‌شود. همه فرایندها بطور خودکار عمل می‌کند و از آنجا که امنیت ثبت‌ها به وسیله فناوری بلاک‌چین برقرار می‌شود، از این رو جعل یا تخریب آن‌ها برای پنهان‌سازی تقلب عملاً غیر ممکن می‌شود.

در جهان تجاری مدرن، با افزایش خودکارسازی اطلاعات حسابداری لازم است که استانداردهای حسابداری بیشتری

در خصوص نرم‌افزارها و سیستم‌هایی که به کار گرفته می‌شود تدوین شود. قراردادهای هوشمند می‌تواند نقش مهمی را در کدنویسی قواعد و مقررات حسابداری و ثبت مستقل معاملاتی که در انطباق با استانداردهای حسابداری مشخصی هستند، بازی کنند. به عنوان مثال، بعد از برنامه‌نویسی قاعده "فروش باید پس از انتقال کالا ثبت گردد" در قراردادهای هوشمند، چنین برنامه‌هایی قادرند بر مبنای تاریخ جابجایی کالا تا زمانی که کالا انتقال نیافته از درج ثبت فروش در دفتر کل بلاک‌چین ممانعت به عمل آورند.

فعال سازی اکوسیستم حسابداری

عملکردهای خودکار تأیید اطلاعات، پردازش، ذخیره سازی و گزارشگری در سیستم اطلاعات حسابداری مبتنی بر بلاک‌چین در کنار هم یک اکوسیستم حسابداری خودکفا را شکل می‌دهند. در یک چنین اکوسیستمی، قراردادهای هوشمند تحت فناوری بلاک‌چین به عنوان نرم‌افزاری خودمختار و مستقل برای اعمال تأیید، کنترل، جلوگیری از تقلب و... به کار می‌روند. از طریق

کدنویسی قواعد و توافقات تجاری در قراردادهای هوشمند، اجرای بسیاری از فرایندهای حسابداری را می‌توان خودکار کرد. به عنوان مثال، نظارت بر عملکرد کارکنان و پرداخت حقوق آن‌ها با استفاده از استخدام هوشمند، اتوماسیون و خودکارسازی پرونده‌های مالیاتی در قالب قراردادهای هوشمند که امکان روزرسانی مستمر را برای ادارات دولتی فراهم می‌کند. همچنین به وسیله برنامه‌نویسی مقررات مالیاتی در قراردادهای هوشمند، سیستم مالیاتی به میزان قابل توجهی ساده‌تر شده و کمتر مورد بحث خواهد بود. افزون بر این، با ترکیب قراردادهای هوشمند با فناوری اینترنت اشیاء، می‌توان از این طریق فرایند دفترداری، خودکار ایجاد کرد. به عنوان مثال، یک قرارداد هوشمند می‌تواند یک ثبت فروش را در صورتی که در یک نوع موجودی خاص شرکت به وسیله فناوری اینترنت اشیاء از شرکت خارج و فروخته شود، به دفتر کل بلاک‌چین انتقال دهد. علاوه بر این موارد، دستگاه‌های آتی می‌توانند به حسگرها و چیپ‌های هوشمند تجهیز شده و به شبکه‌هایی دسترسی یابند که حتی قادر هستند

هرگونه ضایعات موجودی، عدم ارسال و تأخیر را نیز بطور خودکار گزارش دهند. این نوع گزارش‌ها می‌توانند قراردادهای هوشمندی را ایجاد کنند که باعث تعدیل سنجش و اندازه‌گیری حسابداری شود. در کنار خودکارسازی فرایندها، قراردادهای هوشمند قادرند که فرایندهای حسابداری را از طریق تجمیع و یکپارچه‌سازی داده‌های بزرگ و تحلیل‌های پیشگویانه هوشمند سازد. به‌عنوان مثال، یک قرارداد هوشمند که با یک مدل پیش‌بینی رتبه اعتباری کدنویسی شده، قادر است که ریسک بدهکاران را بر مبنای رفتار خرید و وضعیت مالی آن‌ها مورد سنجش قرار دهد و مطابق با آن تخمین‌های بدهی بد را تنظیم کند.

سیستم اطلاعات حسابداری مبتنی بر بلاک‌چین می‌تواند به کاربران این اجازه را بدهد که با توجه به نقش‌های از پیش تعیین شده آن‌ها، اطلاعات را در سطوح تجمیعی مختلفی مشاهده کنند. همچنین افزایش در سطح شفافیت، به واسطه ماهیت قابل تأیید فناوری بلاک‌چین، که با کاهش فرصت‌های دستکاری سود توسط مدیریت زمینه‌ساز افزایش امید سهامداران است، دو چندان می‌شود. بر این اساس، فرایند ثبت و ارائه داده‌ها از حالت عملیات دستی به حالت خودکار در حال تغییر است، نقش حسابداران نیز از حالت جمع‌آوری کننده داده‌ها به یک مفسر و تحلیل‌گر در حال تغییر است.

یکی از مسائل مهمی که بایستی مورد توجه قرار گیرد، مربوط به حدود و گستره مشارکت در اکوسیستم حسابداری مبتنی بر فناوری بلاک‌چین است. این مورد بخصوص در رابطه با فرایند تأیید معاملات و نیز ایجاد و اعتبارسنجی

قراردادهای هوشمند اهمیت بسیاری دارد. سیستم حسابداری مبتنی بر بلاک‌چین، بعنوان یک بلاک‌چین مجاز فرض می‌شود که صرفاً واحدهای درونی یک شرکت (مثلاً سیستم حسابداری ERP شرکت یا حسابداران) می‌توانند ثبت‌های معاملات را به دفتر کل بلاک‌چین ارسال کند و عملکرد تأیید نیز محدود به حسابداران، حسابرسان و مدیریت می‌شود. طراحی و عملکرد یک قرارداد هوشمند نیز مشارکت گستره وسیعی شامل مدیریت، نمایندگان شرکت‌های تجاری، بستانکاران، حسابرسان، ارائه‌دهندگان خدمات (از قبیل شرکت‌های تحلیل داده‌های بزرگ) و... را تا زمانی که شایستگی و کفایت لازم را برای ایجاد قراردادهای هوشمند مؤثر و کارا داشته باشند، می‌طلبد اما اعتبارسنجی قراردادهای هوشمند در انطباق با قوانین و مقررات، بایستی صرفاً از طریق حرفه‌های مرتبط شامل حسابرسان، قضات و تدوین‌کنندگان مقررات صورت پذیرد.

۴- کاربرد بلاک‌چین در حسابرسی مستمر

در عین حال که فناوری بلاک‌چین و قراردادهای هوشمند مرتبط بطور فزاینده‌ای برای استفاده در ایجاد سیستم‌های تأییدپذیر و عاری از هرگونه دستکاری وفق می‌یابند، پارادایم اطمینان‌بخشی نیز ممکن است بطور اساسی تغییر یابد. دفتر کل بلاک‌چین می‌تواند به‌عنوان رسانه‌ای قابل اتکا برای ذخیره اسناد مرتبط با حسابرسی استفاده شود. در حالی که چنین اسناد و اطلاعاتی به‌طور مستمر با سایر طرف‌های مرتبط به اشتراک گذاشته می‌شود، نقش تأمین اعتباربخشی حسابرسان می‌تواند به گستره وسیعی از

مشارکت‌کنندگان همانند شرکای تجاری، بستانکاران، بدنه دولتی و... گسترش یابد. افزون بر این، بسیاری از ابزارهای تحلیلی را می‌توان برای بررسی سوابق حسابداری درون بلاک‌چین به‌منظور کشف الگوها، شناسایی ناهنجاری‌ها و دیگر شواهد حسابرسی به‌کار برد. همچنین در حالی که اشیای فیزیکی بیشتر و بیشتری (مانند ماشین‌آلات خطوط تولیدی و اقلام موجودی) به قابلیت‌های دیجیتال مجهز شده و به اینترنت دسترسی می‌یابند، نظارت آنی بر فرایندهای تجاری نیز می‌تواند در فناوری بلاک‌چین تعبیه شده و به‌وسیله یک چنین اشیای فیزیکی اجرا شود.

استفاده از بلاک‌چین به‌منظور افزایش قابلیت حسابرسی اطلاعات

یکی از اساسی‌ترین مزایای زیرساخت بلاک‌چین، افزایش قابلیت حسابرسی اطلاعات است. از آنجا که دفتر کل بلاک‌چین امنیت داده‌هایی که بر روی آن منتقل می‌شوند را تأمین می‌کند، از این رو می‌تواند به بسیاری از اسناد مرتبط با حسابرسی نیز اعتبار دهد. به‌عنوان مثال اگر هر قلم موجودی خاص بر مبنای تحویل آن به انبار شرکت در دفتر کل بلاک‌چین ثبت شود و سپس موقعیت و وضعیت آن به‌طور مستمر به روزرسانی شود، مسیر و سابقه‌ای کامل از این قلم ایجاد می‌شود که می‌تواند بررسی و آزمون آن را به‌صورت آنی و از راه دور امکان‌پذیر سازد. حتی آزمون‌ها و اقدامات حسابرسی نیز می‌تواند در بلاک‌چین مستند شود. از این رو، قابلیت ردیابی و غیرقابل تغییر بودن این اسناد در بلاک‌چین، امکان آزمون کلیه اطلاعات مالی را برای حسابرسان فراهم می‌سازد. فناوری بلاک‌چین این اسناد را برای اعتبارسنجی متقابل در بین طرف‌های

مرتبط به اشتراک می‌گذارد. فناوری بلاک‌چین به‌عنوان ابزاری در دست مدیران، حساب‌رسان، شرکای تجاری و بستانکاران در جهت دستیابی به سطح جدیدی از اطمینان بخشی می‌باشد. این طرف‌ها می‌توانند با فراهم‌سازی اطلاعات مستقل و قابل اتکا به‌منظور گواهی‌دهی و اعتبار به مالکیت و تعهدات در فرایند تأیید معاملات مشارکت کنند. همکاری این افراد می‌تواند اطمینان بخشی آنی و قابل اتکایی را از طریق مکانیزم اثبات معاملات فراهم کند.

بلاک‌چین، قراردادهای هوشمند می‌توانند نظارت هم‌زمان بر چندین طرف را انجام دهند. پارادایم اطمینان بخشی مبتنی بر قراردادهای هوشمند می‌تواند نقش اساسی را در دنیای کسب و کار امروزی بازی کند. مدیران و حساب‌رسان پروتکل‌های کنترلی خاص شرکت را درون قراردادهای هوشمند برنامه‌ریزی کرده که این باعث نظارت بر سوابق حسابداری یا فرایندهای تجاری می‌شود. این پروتکل‌ها نه تنها مقررات عمومی حسابداری بلکه کنترل‌های هوشمند بیشتری، بخصوص در ترکیب با سایر فنون پیشرفته نظیر

کنترل‌های هوشمند

حسابرسی سنتی به علت ماهیت دستی فرایندهای آن و همچنین کمبود ابزاری که بتواند تحلیل اثربخشی و نظارت مناسب را بر مقادیر زیادی داده‌های معاملاتی اعمال کند، قادر نیست خدمات اطمینان بخشی آنی و نزدیک به معاملات را انجام دهد. از دهه ۱۹۹۰، بحث‌هایی در رابطه با اینکه چگونه می‌توان فنون حسابرسی کاغذی را به میزان بالایی با قراردادهای هوشمند تکمیل و نهایتاً در آن تجمیع کرد، وجود داشته است. با به‌کارگیری فناوری

داده‌های بزرگ، تجزیه و تحلیل داده‌ها و مدل‌های نظارت و حسابرسی مستمر را اجرا می‌کنند. بطور مثال، کنترل‌های هوشمند در صورتی که مدل استخراج فرایند شرکت نشان دهد که از قواعد تجاری داخلی معینی تبعیت نمی‌کنند، می‌توانند یک معامله را لغو کنند. یکی از مزایای کنترل‌های هوشمند، توانایی آن‌ها به تنظیم و تعدیل خودشان با توجه به تغییرات محیطی می‌باشد. از این‌رو، قراردادهای هوشمند می‌توانند کنترل‌های پیچیده را به‌منظور

پشتیبانی از پارادایم اطمینان بخشی به موقع، انعطاف‌پذیر و هوشمند اجرا کنند.

تفویض اختیار به‌منظور تغییر قواعد و کدهای تجاری و حسابداری مربوط به کنترل‌های هوشمند، می‌تواند خیلی مهم باشد، زیرا شرکت‌ها ممکن است به‌منظور دستیابی به سودهای نامشروع و خلاف مقررات، قواعد و کدهای یاد شده را دستکاری کنند یا تغییر دهند. از آنجا که مکانیزم فناوری بلاک‌چین نسبت به صحت انتقال داده‌ها اطمینان می‌دهد، از این رو می‌تواند برای حفاظت از قواعد و کدهای تعبیه شده در قراردادهای هوشمند نیز به‌کار رود. به واسطه انتقال و احتمالاً رمزنگاری قواعد و کدهای کنترل‌های هوشمند در بلاک‌چین، مدیران و حساب‌رسان می‌توانند بطور مستمر صحت و درستی چنین برنامه‌هایی را تأیید کنند. در اطمینان بخشی مستمر مبتنی بر بلاک‌چین، تمرکز حسابرسی از ردیابی و تأیید سوابق به تحلیل‌های پیچیده بیشتری نظیر ارزیابی سیستمی، ارزیابی ریسک، حسابرسی پیشگویانه و کشف تقلب تغییر می‌کند. از دیگر نقش‌های اساسی که حساب‌رسان در چنین شرایطی ایفا می‌کنند، ارزیابی و آزمون طراحی، ایجاد و اجرای کنترل‌های هوشمند است. حساب‌رسان باید قواعد و کدهای کنترل‌های هوشمند را درک کرده و دقت اجرای برنامه‌ها را بررسی کنند. برای اینکه حساب‌رسان واجد شرایط ایفای چنین نقش‌هایی شوند، لازم است که به‌صورت فنی آموزش دیده و سیستم‌هایی کمکی در اختیار داشته باشند که به‌منظور تفهیم، اجرا و تحلیل بلاک‌چین و فناوری‌های مرتبط برای حساب‌رسان طراحی شده است.

تغییر پارادایم اطمینان بخشی

در پارادایم جدید، فناوری بلاک‌چین

می‌تواند به‌عنوان بنیانی که هرگونه داده‌های مرتبط با حسابرسی را ذخیره و ایمن سازد، خدمت کند. پارادایم جدید حسابرسی از دو جزء تشکیل شده است: ۱. جهان فیزیکی ۲. جهان آینه‌ای، که مدلی مجازی است که فعالیت‌های تجاری و وضعیت اشیای موجود در جهان فیزیکی را انعکاس می‌دهد. هر شیء فیزیکی دارای نمایی مجازی در جهان آینه‌ای به همراه وضعیت‌ها، موقعیت‌ها، محیط پیرامون، سابقه و فعالیت‌هایی است که بطور مستمر از طریق اینترنت اشیاء یا دیگر فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی مخابره می‌شود. جهان آینه‌ای از سه لایه تشکیل یافته است: بلاک‌چین، کنترل‌های هوشمند و پرداخت.

لایه کنترل‌های هوشمند به حساب‌رسان و دیگر متخصصان اجازه می‌دهد تا کنترل‌های دیجیتالی را فراهم کند که در قراردادهای هوشمند استفاده می‌شود. بسیاری از خدمات حسابرسی از قبیل حسابرسی مستمر داده‌ها، نظارت کنترلی مستمر، تحلیل داده‌های حسابرسی و... دیجیتالی شده و از راه دور قابل ارائه است. افزون بر این موارد، ارتباط بین صحت داده‌های بلاک‌چین و رویدادهای ثبتی مربوط به فرایندها در سیستم‌های ERP، می‌توانند به‌طور قابل‌توجهی صحت و قابلیت اتکای سیستم‌های تجاری را افزایش دهد. چنین برنامه‌هایی می‌توانند در قالب برنامه‌ریزی‌های تحلیلی یا آزمون‌های کوچک ارائه شده و در قراردادهای هوشمند تعبیه شود. چنین قراردادهای هوشمندی می‌تواند به صورت مستقل و خودمختار در صدر اکوسیستم بلاک‌چین ارائه شود و داده‌ها را به‌منظور کشف پیشگیرانه ریسک‌های مهم، جلوگیری

از تقلب‌ها و پشتیبانی تصمیمات تحلیل کند.

۵- چالش‌ها و فرصت‌های تحقیقاتی

گرچه هدف این مقاله کاربرد بالقوه بلاک‌چین است، اما چالش‌هایی که در پذیرش و استفاده کامل این فناوری در محدوده حسابداری و حسابرسی وجود دارد را نمی‌توان نادیده گرفت. در دهه‌های گذشته فناوری‌هایی چون برنامه‌ریزی منابع واحد تجاری (ERP) و تبادل الکترونیک داده‌ها (EDI) مشارکت گسترده‌ای در بهبود بهره‌وری شرکت‌ها و کاهش هزینه‌های عملیاتی آن داشته‌اند. اما پیچیدگی‌های فنی چنین برنامه‌هایی، الزامات مربوط به سرمایه‌گذاری اساسی در منابع مالی و زمانی، مشکلات مربوط به گسترش این فناوری‌ها به شرکای تجاری و تقاضا برای تغییرات فرایندی و تجاری، همگی می‌توانند مانع از پذیرش چنین فناوری‌هایی شوند. از آنجا که بلاک‌چین در بسیاری از این چالش‌ها با ERP و EDI مشترک است، از این رو استفاده از تجربیات مربوط به پیاده‌سازی چنین سیستم‌هایی می‌تواند در به‌کارگیری بلاک‌چین و ارزیابی ملاحظات مرتبط با آن مفید باشد.

ملاحظات فنی

بسیاری از مکانیزم‌های فعلی بلاک‌چین، نظیر بیت‌کوین، اگرچه جریان داده‌های معاملات آن‌ها نیز گسترده نباشد، اما به شدت توان رایانه‌ای و ذخیره‌سازی بالایی را به منظور تأمین امنیت داده‌ها نیاز دارند. بنابراین، اتخاذ و به‌کارگیری فناوری بلاک‌چین به توسعه بالای سیستم‌های ذخیره‌سازی، پهنای باند گسترده برای انتقال داده‌ها و توسعه اساسی توان رایانه‌ای نیاز دارد. ضمن اینکه مدیریت نیز بایستی گستره

و محدوده داده‌های حسابداری و دیگر اطلاعات لازم را برای انتقال به سیستم بلاک‌چین به منظور تأمین شفافیت کافی و اطمینان بخشی دقیق فراهم نماید. افزون بر این اطلاعات حساس بایستی که از دسترسی طرف‌های غیر مجاز محفوظ بماند. چنین بحثی زمینه فرصت‌های تحقیقاتی آتی نظیر موارد زیر را ایجاد می‌کند:

- ۱- آیا جریان‌ها و مکانیزم‌های مختلف بلاک‌چین سریعاً به اندازه‌ای غیر قابل کنترل گسترش می‌یابند؟
- ۲- چه داده‌های حسابداری می‌بایست در بلاک‌چین ثبت شود؟ چه نوع اطلاعات دیگری (مثلاً داده‌های مربوط به اینترنت اشیاء) می‌بایست به منظور فراهم نمودن اطمینان بخشی بهتر در بلاک‌چین بارگذاری شود؟

مشابه EDI، بلاک‌چین فقط قادر است مزایای شرکت‌ها را از طریق به‌کارگیری گسترده فناوری حداکثر سازد. اما متأسفانه عملیات بلاک‌چین معمولاً به منابع رایانه‌ای و ذخیره‌سازی بسیار اساسی نیاز دارد. در عین حال بارگذاری حجم وسیعی از داده‌های شرکت در یک چنین سیستمی بطور بالقوه گران است. از این رو چنین الزاماتی می‌تواند مانع از عمومیت این فناوری بخصوص در شرکت‌های کوچک و متوسط گردد. حتی شرکت‌های بزرگ نیز ممکن است در صورتی که به‌کارگیری فناوری بلاک‌چین اثرات بسیار نامطلوبی بر کارایی عملیاتی آن‌ها داشته باشد از آن اجتناب نمایند. راهکارهایی چون به‌کارگیری بلاک‌چین مجاز، ایجاد الگوریتم‌های کم‌هزینه و... در خصوص حل این مشکل وجود دارد. مباحث بیان شده زمینه فرصت‌های تحقیقاتی نظیر موارد ذیل را ایجاد می‌کند:

۱- چطور می‌توان مکانیزم‌های بلاک‌چین فعلی را تغییر داد تا برای مقاصد حسابداری کاربردی‌تر گردند؟
۲- آیا شرکت‌های بزرگ و دولت‌ها نقش ترویج‌دهنده اصلی را در پذیرش و بکارگیری فناوری بلاک‌چین بر عهده دارند؟ چطور آیا آن‌ها می‌توانند به شرکت‌های کوچک در پذیرش و بکارگیری این فناوری نوظهور کمک نمایند؟

ملاحظات سازمانی

یکی از اساسی‌ترین ملاحظات در زمینه تصمیم‌به‌بکارگیری ERP و EDI، ملاحظات هزینه و منفعت است. شرکت‌های بزرگ تا قبل از اینکه استفاده از مدل‌های سنتی کسب و کار، آن‌ها را تهدید نماید، به سختی ممکن است که به فناوری‌هایی چون بلاک‌چین روی آورند. عموماً به‌کارگیری و توسعه فناوری بلاک‌چین نیازمند منابع رایانه‌ای بسیار عظیمی بوده و در عین حال لازم است که به‌منظور جلوگیری از فساد و تبانی، دفتر کل بلاک‌چین توزیع

گردد. البته این امر هزینه‌های سنگینی را نیز برای شرکت در پی خواهد داشت. در صورت به‌کارگیری فناوری بلاک‌چین ضروری است که فرایندهای شرکت به‌طور قابل توجهی تغییر یابد. این تغییرات می‌تواند از طریق سرمایه‌گذاری اولیه اساسی در قراردادهای هوشمند، الزام شرکت‌ها به تعدیل مجدد نیروی کار آن‌ها، با توجه به آنچه بیان شد، سوالاتی چون موارد ذیل مطرح می‌شود:

- ۱- چطور یک سیستم ثبت چندگانه می‌تواند کار کند و با سیستم سنتی کامل‌کننده آن ارتباط برقرار سازد؟
- ۲- چه بازارهایی می‌توانند بیشترین منفعت را از به‌کارگیری سیستم اطلاعات حسابداری مبتنی بر بلاک‌چین عاید خود کنند؟
- ۳- چطور می‌توان مدل بلاک‌چین اصلی را برای مقاصد اطمینان‌بخشی و گزارشگری تعدیل کرد؟

ملاحظات محیطی

پذیرش و استفاده از ERP و EDI بطور

قابل توجهی متأثر از فشار تدوین‌کنندگان مقررات است. بنابراین تدوین‌کنندگان مقررات انتظار دارند که نقش اساسی را در هر یک از مراحل به‌کارگیری بلاک‌چین در حیطه حسابداری، بازی کنند. تدوین‌کنندگان مقررات لازم است که درکی عمیق از فناوری و تأثیر آن بر تجارت داشته باشند و رهنمود و نظارتی مناسب را به‌منظور جلوگیری از سوء استفاده احتمالی از بلاک‌چین در قراردادهای هوشمند فراهم سازند. آن‌ها همچنین باید در رابطه با اینکه چطور استانداردهای حسابداری موجود می‌توانند با اکوسیستم حسابداری شفاف و کاملاً تأثیرپذیر وفق یابند، تفکر کنند. افزون بر این، نقش حسابرسان بایستی در سیستم حسابداری جدید مورد تجدید نظر قرار گیرد، و اینکه پارادایم اطمینان‌بخشی کنونی ممکن است نیازمند مهندسی مجدد باشد. در نتیجه سوالاتی چون موارد ذیل مطرح می‌شود:

- ۱- چطور استانداردهای حسابداری لازم است که تغییر یابد؟ آیا استانداردهایی

پیاده‌سازی چنین فناوری متفاوتی نیز مورد بررسی قرار گرفتند. ■

پی نوشت ها:

۱- اینترنت اشیاء به بسیاری از اشیاء و وسایل پیرامون محیط‌ها اشاره دارد که به شبکه اینترنت وصل شده و توسط اپلیکیشن‌های موجود در تلفن‌های هوشمند و تبلت‌ها کنترل و مدیریت می‌شوند.

2- Smart Contract

3-Enterprise Resource Planning

4-Bitcoin wallet

5- Cryptographical

منبع:

Dai, J. & Vasarhelyi, M. A. (2017). Toward Blockchain-Based Accounting and Assurance. Journal of Information Systems. 31(3). 5-21.

ساسان خادمی: دانشجوی دکتری حسابداری دانشگاه شیراز

قرن نیز خیلی کند تکامل یافته است، استفاده از فناوری‌ها را محدود ساخته است. ترسی که وجود دارد این است که قرار دادن حسابداری و حسابرسی مدرن در این فناوری‌های قدیمی، فرایندها را ناخواسته، غیرانعطاف‌پذیر، بدون دفاع در برابر حملات سایبری مدرن و وابسته به قوانین بی‌مورد می‌سازد.

متدولوژی حسابداری و حسابرسی مبتنی بر بلاک چین که افشای اطلاعات قابل تأیید و آنی را فراهم می‌کند و اطمینان بخشی را به صورت تدریجی خودکار می‌سازد، بحث کرد. به گونه دقیق تر این مقاله به بررسی این موضوع پرداخت که چطور بلاک چین می‌تواند یک اکوسیستم حسابداری شفاف، تأییدپذیر و آنی را ایجاد کند. همچنین توانایی بالقوه بلاک چین در رابطه با تبدیل رویه‌های حسابرسی فعلی به سیستم حسابرسی خودکار، مستمر و در عین حال دقیق تر مورد بررسی قرار گرفت. افزون بر این، مشکلات مربوط به توسعه و

موازی برای این تغییر، لازم است ایجاد شود؟

۲- چه استانداردهایی باید به منظور الزام حسابرسی قراردادهای هوشمند، ایجاد شود؟

۳- آیا با یک جریان داده امن مبتنی بر بلاک چین به حسابرسی نیاز است؟ در کدام نواحی؟ کدام نواحی باید از فرایند حسابرسی کنار گذاشته شود و چه بیانیه حسابرسی جدیدی لازم است که ایجاد شود؟

۶- نتیجه گیری

هدف این مقاله این بود که پارادایم اندازه‌گیری و اطمینان بخشی کاملاً متفاوتی را با استفاده از فناوری بلاک چین و فناوری قراردادهای هوشمند مرتبط با آن عرضه کند. گرچه دنیای تکنولوژیکی، تجارت با رایانه، اینترنت و روش‌های تحلیلی پیشرفته را فراهم کرده است، اما ماهیت مدل اندازه‌گیری حسابداری هنوز در همان مدل اواخر قرون وسطایی یعنی ثبت دو طرفه باقی مانده است. رویکرد اساسی حسابرسی که طی یک

بررسی حقوق و مال ارزهای رمزنگاری شده

استفاده از رمزارزها و توکن‌ها در نظام اقتصادی و مالی با سرعت قابل توجهی در سطح بین‌المللی رو به رشد است و انتظار می‌رود در آینده، استفاده از این روش‌ها در اقتصاد کشور نیز توسعه پیدا کند. در این نوشتار به صورت خلاصه به مفهوم و ابعاد حقوقی و مالی رمزارزها پرداخته شده است.

یکی از نوآوری‌های جدید در عرصه فناوری‌های مالی که روندی تکاملی

بلاک‌چین به‌عنوان یک فناوری غیرمتمرکز، با ویژگی‌های شفاف، ایمن، ثابت و تغییرناپذیر در بسیاری از زمینه‌ها از جمله ارزهای رمزنگاری شده اعمال شده است. رمزارزها، یک واحد پول دیجیتال است که رمزنگاری را برای تضمین معاملات به‌دست می‌آورد. این سیستم طوری طراحی شده است که پرداخت‌ها را به‌طور ناشناس و به‌شیوه‌ای مطمئن‌تر انجام دهد.

مهدی بیرانوند

فاطمه دادبه

و پرشتاب را دنبال می‌کند و به‌نظر می‌رسد با طراحی خلاقانه بتواند نظام‌های مالی را دستخوش تغییر کند، رمزارز است. تعداد رمزارزها بسیار زیاد است و هر روز نیز به تعداد آنها افزوده می‌شود که معروف‌ترین آنها بیت‌کوین است.

از آنجایی که رمزارزها پدیده‌هایی نوظهور و نوین هستند، طبقه‌بندی رسمی و تعریف واحدی برای آنها در مراجع مختلف ارایه نشده است. برخی آنها را معادل ارزش دیجیتال و یا ارز مجازی می‌دانند و برخی در عمل تفاوتی بین این مفهوم و توکن قائل نمی‌شوند؛ در حالی که این مفاهیم کاملاً با هم متفاوت هستند. ارز دیجیتال عام‌ترین مفهوم این حوزه است. ارز مجازی زیرمجموعه‌ای از ارز دیجیتال است. آن دسته از ارزهای مجازی قابل تبدیل که غیرمتمرکز نیز هستند، به‌عنوان رمزارز تعریف شده‌اند. رمزارز مانند بیت‌کوین، نوعی ارز مجازی است که از قابلیت تبدیل شدن به پول رایج برخوردار است و هیچگونه وابستگی به یک نهاد مرکزی همچون بانک مرکزی ندارد. پول به هر چیزی اطلاق می‌شود که در ازای کالا یا خدمات یا به‌جهت بازپرداخت بدهی، به‌طور عمومی مورد قبول و استفاده باشد و شش ویژگی قابل حمل بودن، با دوام بودن، یکسان و متحدالشکل بودن، قابلیت تشخیص و مقبولیت را داراست. همچنین سه وظیفه اصلی پول نیز وسیله مبادله، وسیله سنجش ارزش و وسیله حفظ ارزش است.

در واقع همه رمزارزها، ارز مجازی و ارز دیجیتال هستند ولی برعکس آن لزوماً صادق نیست. توکن نیز نماینده

یک دارایی تأیید شده و دارای ارزش مانند ارز، حواله، آیتم‌های بازی‌های کامپیوتری و... است. براساس تعریف نهاد نظارت بر بازارهای مالی انگلستان، توکن یک موجودیت رمزین است که یک ارزش واقعی یا مجازی را در بستر پلتفرم زنجیره بلکو، نمایندگی می‌کند. در واقع معمولاً رمزارزها، توکن هستند، ولی توکن‌ها لزوماً رمزارز نیستند.

برخی از فقها، مال را چنین تعریف کرده‌اند: «المال ما بذل به المال» یعنی مال آن چیزی است که در قبال آن مالی پرداخت شود. اشکالی که بر این تعریف گرفته شده این است که گفته‌اند تعریف به لحاظ منطقی مشکل «دور» را دارد چون بالاخره معلوم نمی‌شود که خود مال چیست، زیرا اگر سوال شود که آن چیست که در قبال مال پرداخت می‌شود گفته می‌شود مال و اگر پرسیده شود خود مال چیست، باز گفته می‌شود مال آن چیزی است که در مقابل مال پرداخت می‌شود و لذا مشکل دور را می‌یابد که به لحاظ منطقی باطل است.

در تعریفی که از مال آمده و البته حاوی دور است، آمده است: «المال ما یبذل بائنه المال» و مرحوم علامه طباطبایی در تعریف آن آورده است: چیزی که مورد توجه انسان قرار گیرد و انسان بخواهد مالک شود. از بین همه تعاریفی که در خصوص مال است.

در تعریفی از دکتر کاتوزیان به لحاظ حقوقی آمده است به چیزی مال گفته می‌شود که دارای دو شرط اساسی باشد:

۱- مفید باشد و نیازی را برآورده نماید

(نیاز مادی یا معنوی)

۲- قابل اختصاص یافتن به شخص یا ملت معین را داشته باشد.

با ملاحظه مصادیقی که قانون مدنی از مال بر شمرده برمی‌آید که قانون مدنی به اشیا و حقوقی مال می‌گوید که دارای ارزش اقتصادی باشد. همچنین قانون مدنی برای اثبات این که اموالی که با چشم دیده نمی‌شوند نیز مال هستند، اموال را با حقوق مالی با هم آورده است.

لذا در خصوص رمزارزها نیز می‌توان گفت خرید آن از یک سو نفع عقلایی دارد و از سوی دیگر قابل داد و ستد است. در نتیجه می‌توان گفت رمزارز نوعی از اموال به شمار می‌رود. از نگاهی دیگر رمزارز وسیله پرداخت است و در واقع یک نوع خدمت است و همان کاری را انجام می‌دهد که نخستین بار پول بابت آن به‌کارگرفته شد.

در تحلیل فقهی رمزارزها، زیرساخت‌های فقهی، اصول کلی و بنیادی است که در شریعت و فقه اسلامی مطرح شده است.

چهار مورد از مهم‌ترین موارد این اصول عبارتند از:

- ۱- اصل صحت و لزوم قراردادهای
- ۲- عرفی بودن مفهوم پول
- ۳- عرفی بودن مفهوم مال و مالیت
- ۴- پذیرش انواع انگیزه‌های عقلایی

۱- اصل صحت و لزوم قراردادهای

رویکرد شریعت و فقه اسلامی در صحیح و لازم دانستن قراردادهای، ابزارها و شیوه‌های جدید، یکی از زیر ساخت‌های فقهی کامل تأمل در تحلیل

رمزارزها است. براساس فقه اسلامی، اصل بر آن است که کلیه ابزارها و راهکارهای جدید که در زمان مختلف جهت پاسخگویی به نیازهای هر عصر و دوره‌ای ابداع می‌شود، به لحاظ شرعی مورد تأیید است، مگر آن‌که خلاف یکی از ضوابط شریعت مثل ربا یا قمار باشد. همچنین اصل اولی در قراردادهای، لزوم است، مگر این‌که جواز یک قرارداد با دلیل خاص ثابت شود. می‌توان این اصل را اینگونه تعریف کرد: «هر عهد و پیمانی که از منظر عرف و عقلاً قرارداد و عقد محسوب شود، از دیدگاه شرع، صحیح و لازم است، مگر اینکه دلیل خاص یا عامی برخلاف آن اقامه شود». لذا بعد از احراز عرفی صدق معامله، اگر به هر دلیلی در صحت شرعی شک داشته باشیم، تا زمانی‌که دلیل خاص یا عام بر بطلان معامله نباشد، معامله از نظر شرعی صحیح است و آثار معامله بر آن مترتب می‌شود.

در این مطلب، تفاوتی بین معاملات رایج در صدر اسلام و معاملات جدید وجود ندارد. در رابطه با معاملات رمزارزها و توکن‌ها نیز که به‌عنوان پدیده‌های مستحدث در سال‌های اخیر رایج شده است، اگر نشان داده شود که محدودیت‌های شرعی مانند نبود مالیت، ربا، ضرر، غرر، قمار، و اکل مال به باطل در رابطه با آنها وجود ندارد، آنگاه می‌توان با مراجعه به اصل صحت و لزوم قراردادهای در فقه اسلامی این معاملات را تأیید کرد.

۲- عرفی بودن مفهوم پول

عرفی بودن مفهوم پول در چهارچوب تفکر اسلامی زیرساخت دیگری است

که می‌تواند مدّ نظر قرار گیرد. درواقع، مفهوم پول، اختراع شریعت نبوده است و پدیده‌ای عرفی است و همان‌طور که پول درهم و دینار در عصر پیامبر (ص) رایج بود و مورد نهی شرعی قرار نگرفت، پول‌های اعتباری و بدون پشتوانه امروزی نیز همین وضعیت را دارد؛ یعنی پدیده‌ای عرفی است که در چهارچوب شریعت مورد پذیرش واقع می‌شود. بنابراین اگر در آینده رمزارزها کارکرد پول پیدا کند و بتواند وظایف و کارکردهای اصلی پول شامل وسیله مبادله، معیار سنجش، ذخیره ارزش و معیار پرداخت‌های معوق را ایفا کند، امکان پذیرش آنها به‌عنوان پول منطبق با شریعت وجود خواهد داشت؛ البته با فرض این‌که شبهاتی مانند غرر در رابطه با آنها وجود نداشته باشد. رایج شدن استفاده از رمزارزها در کنار پول‌های بدون پشتوانه فعلی و یا به‌عنوان جایگزین آنها، به لحاظ شرعی با محدودیت خاصی مواجه نیست؛ چرا که اساساً پول، مفهومی عرفی است و نه ابداع شریعت.

۳- عرفی بودن مفهوم مال و مالیت

از منظر فقه اسلامی، مال و مالیت اساساً «مفهومی عرفی انتزاعی» است و نه «مفهومی شرعی». درواقع، معیار و مرجع برای تشخیص مال بودن و مالیت داشتن یک شیء صرفاً عرف است و برای استخراج این موضوع نیز باید به عرف مراجعه کرد. بر این اساس، این‌که گفته می‌شود یک شیء به لحاظ شرعی فاقد مالیت است، عبارتی تسامحی است و بدان معنی است که شارع مقدس آثار مالیت را نمی‌پذیرد.

۴- پذیرش انواع انگیزه‌های عقلایی

تمام انگیزه‌هایی (اصطلاحاً دواعی) که افراد به دلیل آنها به انجام دادن معاملات اقدام می‌کنند، به لحاظ شرعی مورد تأیید است، مگر آن‌که نهی خاصی وجود داشته باشد. مثلاً خرید کالاها و خدمات به‌قصد مصرف، سرمایه‌گذاری، کسب سود سیاست‌گذاری پولی و مالی و غیره صحیح است. البته پذیرش تمام انگیزه‌های عقلایی محدود به ضوابط کلی شریعت اسلامی مانند ربا، قمار، غرر و ضرر است لذا مثلاً هرچند سرگرمی به‌عنوان انگیزه و داعی عقلایی به لحاظ شرعی مورد تأیید است اما اگر این هدف با استفاده از روش‌های غیرشرعی پیگیری شود، به لحاظ شرعی پذیرفته نیست. مثلاً اگر فردی اعلام کند که از آلات اختصاصی قمار صرفاً با هدف سرگرمی استفاده می‌کند، باز هم نمی‌توان این فعل را مشروع محسوب کرد. چراکه قمار به‌صورت کلی در شریعت تحریم شده و استفاده از آن با هر انگیزه‌ای غیرمجاز است.

زیرساخت‌های فقهی و شرعی مناسب جهت استفاده از رمزارزها فراهم است. درواقع رویکرد شریعت اسلامی به نهادهای، ابزارها، و محصولات جدید نه‌تنها محدود کننده نیست بلکه با پذیرش اصول ذکر شده (به ویژه اصل صحت) بستر لازم برای استفاده از آنها فراهم است. با این‌حال لازم است به همه ابعاد شریعت در فعالیت‌های اقتصادی توجه شود. چرا که همان‌طور که ذکر شد، اصل آزادی قراردادهای در چهارچوب ضوابط شریعت معنا پیدا می‌کند و به‌همین دلیل بررسی ضوابط

فقهی در رابطه با رمزارزها و توکن‌ها دارای اهمیت است. این ضوابط عبارتند از: مالیت، ممنوعیت غرر، ممنوعیت ربا، ممنوعیت قمار، ممنوعیت ضرر و ممنوعیت اکل مال به باطل.

هر ارز دیجیتال یا مجازی که برای امنیت آن از الگوریتم‌های رمزنگاری استفاده شده است رمزارز است. تقریباً تمامی رمزارزهای متداول جهت یکپارچگی و امنیت بالاتر از تکنولوژی دفاتر اشتراکی استفاده می‌کنند. دفاتر اشتراکی که توسط ریچارد براون ایجاد شده است به هر دیتابیزی گفته می‌شود که به صورت محدود (خصوصی) یا بدون محدودیت (عمومی) به اشتراک گذاشته می‌شود. این نوع دفاتر جامع هستند و تمامی تکنولوژی‌های دیگر در این حوزه را نیز در بردارند. این نکته قابل توجه است که توکن یا ارزهای دیجیتالی که جهت ذخیره‌سازی امن آنها در دیتابیس‌ها از الگوریتم‌های رمزنگاری استفاده می‌کنند و پروتکل‌های رمزنگاری داخل آنها استفاده نشده است، رمزارز به حساب نمی‌آیند.

با توجه به ویژگی‌هایی که در بالا برای پول بیان شد می‌توان گفت رمزارزها شش ویژگی پول را دارد. در خصوص ویژگی ششم پول که بحث مقبولیت است، نبود قانون و ابهامات و تردیدهای موجود در خصوص استفاده از آن، ریسک بالای کاهش سرمایه با توجه به نوسانات ارزش رمزارزها روزبه‌روز برای استفاده‌کنندگان از این نوع پول اضافه می‌شود. البته این موضوع با قبول این نوع پول توسط دولت‌ها فراگیر خواهد شد.

در خصوص بحث مالی و حسابداری

رمزارزها تعریف دارایی مالی غیر نقد را مطابق الزامات استانداردهای بین‌المللی حسابداری شماره ۳۲ و استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۹ را داشته باشند. طبق تعریف ارایه شده در بند ۵ استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۴۰، سرمایه‌گذاری در املاک عبارت است از: املاکی (زمین یا ساختمان - یا قسمتی از ساختمان - یا هر دو) که به قصد دریافت اجاره بها یا افزایش ارزش یا هر دو (توسط مالک یا اجاره‌کننده در اجاره تأمین مالی) نگهداری می‌شود، و برای مقاصد زیر نگهداری نمی‌شود:

الف- استفاده در تولید یا عرضه کالاها یا خدمات یا برای مقاصد اداری
ب- فروش در روال عادی فعالیت‌های تجاری.

برخی واحدهای اقتصادی رمزارزها را برای افزایش ارزش سرمایه نگهداری می‌کنند، اما ارزهای رمزنگاری شده، املاک (دارایی) مثل زمین و ساختمان، براساس آنچه که در تعریف سرمایه‌گذاری در املاک آمده است،

ارزهای رمزنگاری شده، موضوعی است که در حال حاضر هیچ استاندارد حسابداری برای آنها وجود ندارد اما به استانداردهای حسابداری موجود می‌توان استناد کرد. استانداردهای مربوط به صورت جریان‌های نقدی و استانداردهای ابزارهای مالی استانداردهایی هستند که در حسابداری ارزهای رمزنگاری شده استفاده می‌شوند. رمزارزها به عنوان وجه نقد در نظر گرفته می‌شوند؛ چرا که شکلی از پول دیجیتال هستند. رمزارزها را نمی‌توان معادل وجه نقد همانطور که در استاندارد بین‌المللی شماره ۷ آمده است در نظر گرفت. یکی از ویژگی‌های کلیدی دارایی‌های مالی این است که دارنده دارایی مالی حق قراردادی برای دریافت نقد یا دارایی مالی دیگر از واحد تجاری دیگر یا مبادله دارایی‌های مالی یا بدهی‌های مالی یا مبادله بدهی‌های مالی با واحد تجاری دیگر تحت شرایطی که به طور بالقوه برای دارنده مناسب است، دارد. دارندگان رمزارزها معمولاً هیچ قراردادی ندارند. بنابراین به نظر نمی‌رسد که

نیستند. بنابراین رمز ارزها تعریف سرمایه‌گذاری در املاک براساس الزامات استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۴۰ را ارایه نمی‌کند.

بر اساس استاندارد حسابداری بین‌المللی شماره ۳۸ دارایی نامشهود، دارایی قابل تشخیص غیر پولی فاقد ماهیت عینی است. رمزارزها معمولاً قابل تشخیص و فاقد ماهیت عینی هستند. در نتیجه به نظر می‌رسد که بسیاری از رمزارزها تعریف دارایی‌های نامشهود را احراز می‌کنند و بنابراین در دامنه کاربرد تعریف استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۳۸ قرار می‌گیرند. در شرایط خاص و بسته به مدل کسب و کار واحد اقتصادی، ممکن است مناسب باشد تا رمزارزها مطابق استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲ با عنوان موجودی‌ها به حساب گرفته شوند، زیرا استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲ برای موجودی دارایی‌های نامشهود به کار برده می‌شود. استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲، موجودی‌ها را به صورت زیر به عنوان دارایی بیان می‌کند:

- نگهداری شده برای فروش در اهداف عادی کسب و کار
- در فرایند تولید برای فروش یا ...
- در شکلی از مواد یا موجودی‌ها برای مصرف شدن در فرایند تولید یا در ارائه خدمات

یک واحد اقتصادی ممکن است رمزارزها را برای فروش در وضعیت عادی کسب و کار نگهداری کند و اگر که این مورد است، پس با رمزارزها ممکن است به عنوان موجودی رفتار شود. به طور معمول، این موضوع به معنی شناسایی

موجودی‌ها به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش است. با این حال، اگر واحد اقتصادی به عنوان کارگزار- معامله گر رمزارزها فعالیت کند، پس استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲ بیان می‌کند که موجودی‌های آن باید به ارزش منصفانه پس از کسر بهای تمام شده برای فروش، ارزشیابی شود. این نوع موجودی، اصولاً با هدف فروش در آینده‌ای نزدیک و خلق سود ناشی از نوسانات در قیمت یا حاشیه کارگزار-معامله‌گری، تحصیل شده است. بنابراین، این روش اندازه‌گیری ممکن است تنها در شرایط محدود جایی که مدل کسب و کار برای فروش رمزارزها در آینده‌ای نزدیک با هدف خلق سود ناشی از نوسانات در قیمت است، به کار برده شود.

همانطور که قضاوت‌های بسیاری وجود دارد و عدم قطعیت در شناسایی و اندازه‌گیری ارزهای رمزنگاری شده درگیر است، مبلغ خاص افشا برای اطلاع استفاده‌کنندگان در تصمیم‌گیری اقتصادی، لازم است. استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۱ با عنوان ارائه صورت‌های مالی، واحد اقتصادی را ملزم می‌کند تا قضاوت‌هایی را که مدیریت آن در ارتباط با حسابداری نگهداری دارایی‌ها، در این مورد رمزارزها، به کار می‌برد را اگر آنها بخشی از قضاوت‌هایی است که اثر قابل ملاحظه‌ای بر مبلغ شناسایی شده در صورت‌های مالی دارند، افشا کند. بنابراین استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۱۰ با عنوان رویدادهای بعد از دوره گزارشگری، واحد اقتصادی را ملزم می‌کند تا هر رویداد غیر تعدیلی با اهمیتی را افشا کند. این موضوع

دربرگیرنده این است که آیا تغییرات در ارزش منصفانه رمزارزها بعد از دوره گزارشگری قابل ملاحظه هستند که عدم افشا می‌تواند تصمیم‌های اقتصادی که استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی بر مبنای صورت‌های مالی می‌گیرند را تحت تاثیر قرار دهد.

بنابراین، حسابداری رمزارزها آن‌طور که در ابتدا به نظر می‌رسید ساده نیست. همانطور که هیچ استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی تا کنون وجود ندارد و باید به استانداردهای حسابداری جاری و چهارچوب گزارشگری مالی مراجعه کرد.

منابع:

1. Hoffman, N., & McAllen, G. (2017). Blockchain: Bitcoin, Ethereum, Cryptocurrency the Insider's Guide to Blockchain Technology, Bitcoin Mining, Investing and Trading Cryptocurrencies... for Dummies & Blockchain Blueprint. CreateSpace Independent Publishing Platform.
2. Accounting for cryptocurrencies, ACCA, 2019
3. In depth, A look at current financial reporting issues, PWC, 2018
4. Accounting Crypto-Assets, Ey, 2018

فاطمه دادبه: دکترای مدیریت مالی
مهدي بیرانوند: حسابدار مستقل،
حسابدار رسمی

رمزارزها و آینده ارزی

مختلفی از پول را در سطح جهانی یافت که به عناصری بسیار حائز اهمیت و آینده‌ساز تبدیل شده‌اند.

با نگاهی گذرا به مبادلات و بازارهای ارزی کنونی، به‌سرعت با واژه ارز دیجیتال^۱ آشنا خواهید شد. واژه‌ای که اگرچه محدود به دو لغت است اما دنیایی را در آن سوی خود دارد که پژوهشگران مالی

زمانی که به تاریخ تکاملی بشر و روندی که در طی سالیان متمادی برای پیشرفت و گسترش طی نموده است نگاهی می‌اندازیم، می‌توانیم سیر تکاملی پول را نیز به‌گونه‌ای مشهود نظاره‌گر باشیم. پول، واژه‌ای که در طی دوره‌های زمانی اشکال متفاوتی را به خود گرفته است و اکنون مسئله‌ای بسیار مانوس با جامعه مدرن است. امروزه می‌توان اشکال

مترجم:

ادریس کریمی قره‌عمر

را به مطالعات بسیاری فراخوانده است. ارز دیجیتال که به صورت واحدهای الکترونیکی در بستر دیجیتال ذخیره و منتقل می‌شود، روشی قابل دسترس و فوری برای انتقال وجوه و انجام مبادلات در مقیاس‌های متفاوت از جمله فراتر از مرزهای بین‌المللی را فراهم می‌آورد. ارز دیجیتال و زیرشاخه‌های آن، به سرعت و به شکلی روزافزون در حال گسترش در جامعه جهانی هستند. زمانی که صحبت از ارزهای دیجیتال به میان می‌آید، نمی‌توانیم از رمزارزها^۲ به راحتی عبور کنیم. می‌توان گفت رمزارزها که نوعی ارز دیجیتال غیرمتمرکز^۳ هستند، با هدف محدودسازی عمدی توانایی دولت‌ها در امور پولی شهروندان طراحی شده‌اند. سازندگان این سیستم‌های پولی، دولت‌ها و بانک‌های مرکزی را عامل نقص‌های موجود سیستم مالی می‌دانند و سعی در حذف کنترل دولتی بر روی سیستم پولی و همچنین حذف واسطه‌ها دارند. کاربران این ارزها به خوبی با کاربردها، ویژگی‌ها و فرصت‌های آن آشنایی دارند، به گونه‌ای که با نگاهی سطحی به مبادلات صورت گرفته و جامعه مالی، بیش از پیش شاهد گسترش این نوع از ارزها هستیم. در میان توسعه گسترده این ارزها، جامعه جهانی با مسئله‌ای مواجه است که آینده مالی جهان را در هاله‌ای از ابهامات و مسائل پیچیده قرار می‌دهد. با حضور و گسترش روزافزون رمزارزها، آینده ارزهای فعلی نظیر دلار که بخش مهمی از ساختار بازارهای مالی جهانی را تشکیل می‌دهند چه خواهد شد؟ آیا در آینده‌ای نه چندان دور باید شاهد مرگ ارزهای دگرگون‌کننده اقتصادی نظیر دلار، یورو، پوند و سایر ارزهای مطرح جهانی باشیم؟ آینده ارزی جهان به چه صورت رقم خواهد خورد؟

رمزارزها در تقابل با دولت‌ها

برای پرداختن به آینده ارزی جهان، در ابتدا باید به هدف اصلی رمزارزها بپردازیم. ارزی که به سرعت در حال مطرح شدن در سطح جهانی هستند و روزبه‌روز بر میزان مقبولیتشان در جامعه مالی افزوده می‌شود، چه اندیشه‌ای را در سر می‌پروراند؟ در بین طراحان ارزهای رمزپایه دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد اما به طور کلی و خلاصه می‌توان گفت نظر آنها این است که عامل مشکلات موجود، پول متمرکز و تحت کنترل دولت است و ارز رمزپایه راه حل این مشکل است. در حقیقت طراحان رمزارزها بر این باور هستند که بانک‌های مرکزی و سیستم‌های نظارتی عامل اصلی مشکلات موجود در زمینه‌های مالی هستند و با طراحی سیستم‌های رمزپایه، سعی در حذف مداخله آنها و ایجاد فضایی عاری از تأثیرات بانک‌های مرکزی و واسطه‌ها دارند. ارزهای رمزپایه امروزی، دولت‌ها را آن گونه که متعارف است مورد توجه قرار نمی‌دهند و اجازه مداخله به بانک‌های مرکزی و سایر سازمان‌های نظارتی در مدیریت ارز را آن طور که اکنون در سیستم ارزی رایج است نمی‌دهند.

با ظهور طلای دیجیتال ساتوشی ناکاموتو^۴، یعنی بیت‌کوین^۵، نگرانی صاحبان ارزهای سلطه‌گر جهانی از به خطر افتادن جایگاهشان بر دنیای مالی جهان شروع شد. بیت‌کوین، نامی بسیار آشنا برای فعالان بازارهای ارزی، تحلیلگران را به چالش جدی تغییر در سیستم پولی جهانی کشانده است. طرفداران بیت‌کوین ادعا می‌کنند که این ارز به عنوان ارز ذخیره جهان^۶، جایگزین دلار خواهد شد. بسیاری از افراد در جامعه رمزنگاری بر این باورند که ارزهای رمزپایه برای رسیدن به مقیاس جهانی تکامل می‌یابند

و به زودی شاهد خواهیم بود که جایگزین دلار آمریکا به عنوان ارز ذخیره جهانی، بیت‌کوین یا ارز رمزپایه دیگری خواهد شد. اگر سیستم رمزپایه بتواند به سیستم ارزی جهانی تبدیل شود، هیچ ملت واحدی متولی آن نخواهد بود. بلکه این سیستم جدید در مقیاس جهانی برای خدمت به همه دولت‌ها و مردم جهان عمل خواهد کرد. پیدایش ارزهای دیجیتال، ظهور بیت‌کوین و احتمالات پیش‌بینی شده از جایگزینی رمزارزها به عنوان پول رایج بین‌المللی، همگی باعث شد تا مسئله ارز دیجیتال تنها یک تغییر ساده در سبک پولی نباشد. زمانی که توجه و تمرکز افراد به سمت بیت‌کوین و سایر رمزارزها معطوف شد، دولت‌ها و به ویژه ایالات متحده با چالشی جدی مواجه شدند. با گسترش و توسعه رمزارزها، اختیارات دولت‌ها نیز در زمینه کنترل ارزی تقریباً پایان پیدا می‌کند و این مسئله به هیچ عنوان خوشایند دولت‌هایی نخواهد بود که گردانندگان اصلی ارزهای سلطه‌گر هستند.

گسترش رمزارزها و افزایش مقبولیت روزافزون آنها، برای برخی از تحلیلگران نشانه‌ای از یک جنگ ارزی بزرگ است؛ جنگی که در آن رمزارزها در یک سو و صاحبان ارزهای سلطه‌گر جهانی به ویژه دلار، در سوی دیگر قرار دارند. مسئله رمزارزها می‌تواند جنگی باشد که دولت‌ها ناچاراً در آن سهیم هستند، زیرا جایگزینی رمزارزها یک تغییر ساده در سبک پولی نیست، بلکه می‌تواند تغییری در سرنوشت آینده مالی جهان باشد. بنابراین می‌توان گفت که رقم خوردن آینده ارزی جهان با رمزارزها، به این سادگی‌ها امکان پذیر نخواهد بود.

ایستادگی و یا نابودی دلار؟

اگرچه رمزارزها و سایر ارزهای دیجیتال، در پی قرارگیری در جایگاه تمامی ارزها به عنوان یک سیستم پولی جدید هستند اما در این بین مانع بزرگی وجود دارد که باید بیش از سایر ارزها به آن پرداخته شود و آن مانع، غول بزرگ دلار است. حال که ما متصور جنگی ارزی میان رمزارزها و ارزهای مطرح جهانی شدیم، وضعیت دلار به عنوان ارزی جهانی و قدرتمند در این نبرد چگونه خواهد بود؟ دلار، واحد پولی است که ستون فقرات سیستم مالی جهانی را تشکیل می‌دهد. تاکنون دلار علی‌رغم بحران‌های گسترده در بازارهای نوظهور در دهه ۱۹۹۰ و تحولات مالی اواخر ۲۰۰۰، به‌طور کلی مرکز تک‌قطبی سیستم پولی بین‌المللی بوده است. با اینکه طی چند دهه گذشته، تلاش‌های زیادی برای از بین بردن دلار به عنوان اصلی‌ترین ارز ذخیره جهان صورت گرفته است اما این تلاش‌ها تاکنون بسیار بی‌نتیجه بوده است. مدت‌ها قبل از رسیدن بیت‌کوین، پوند انگلیس، ین ژاپن، پیزو اسپانیا و اکنون یوان چین

وجود داشتند اما هیچ‌یک از این ارزها به‌تنهایی یا با هم، قادر به از بین بردن یا کاهش سلطه دلار نبودند. حتی اگر یورو جایگزین بسیاری از ارزها در منطقه یورو شد، تأثیر خالص آن بر سلطه دلار بسیار ناچیز بود. با اوج گرفتن اقتصاد چین (یعنی دومین اقتصاد بزرگ در جهان)، برخی آرزو داشتند که روزهای سلطنت دلار به پایان خود رسیده باشد اما یوان نیز تاکنون نتوانست آن‌طور که امید بود، به برکناری کامل دلار منجر شود. دلار در طول دوره پس از جنگ جهانی دوم نقش غالب در سیستم پولی بین‌المللی را داشته است اما با این حال، در چند دهه گذشته عوامل مختلفی به افزایش عدم اطمینان در مورد آینده دلار کمک کرده‌اند تا بحث‌های نظری گسترده‌ای در مورد اتمام سلطه‌گری دلار آغاز شود. با وجود سلطه دلار بر سیستم مالی جهانی، پیامدهای مالی و اجتماعی تحقق یافته GFC نیز علاقه به جست‌وجوی یک گزینه مناسب به جای دلار آمریکا را افزایش داد. برخی از تحلیلگران پیش‌بینی می‌کنند که طی چند سال آینده بازارها، اعتماد به دلار را

از دست خواهند داد. گلدمن ساچس در جولای ۲۰۲۰ اظهار داشت: «دلار آمریکا در آستانه از دست دادن موقعیت خود به عنوان ذخیره جهانی است، زیرا نگرانی‌های تورم در ایالات متحده افزایش می‌یابد.»

دولت‌ها و افراد زیادی نیز از این سلطه‌گری دلار ناراضی هستند. یکی از اصلی‌ترین درخواست‌های ارز دیجیتال از سوی دولت‌هایی مانند چین و روسیه است که خواستار برچیده شدن سلطه دلار هستند. ارز دیجیتال به این دولت‌ها امکان گرفتن عنوان ارز ذخیره جهانی از دلار را می‌دهد. آنها به‌خوبی می‌دانند که ارز دیجیتال چگونه می‌تواند به آنها کمک کند و دلار را به عنوان ارز ذخیره جهان از تخت سلطنت پایین بیاورد. آنها از اینکه دلار آمریکا از عنوان ارز ذخیره جهانی برخوردار است بسیار ناراضی هستند. آنها احساس می‌کنند این وضعیت ایالات متحده، یک مزیت ناعادلانه نسبت به سایر دولت‌ها است و ادعا می‌کنند که ایالات متحده بارها از وضعیت خود به عنوان صادر کننده ارز ذخیره به ضرر

ملت‌های دیگر استفاده کرده است.

با توجه به ویژگی‌هایی که ارزهای دیجیتال می‌توانند ارائه دهند، می‌توان گفت که جایگزینی منطقی برای دلار آمریکا یک ارز ذخیره جهانی دیجیتال است. اگرچه دلار آمریکا بیش از نیم‌قرن است که از وضعیت هژمونیک برخوردار است اما به لطف موفقیت گسترده بیت‌کوین و سایر ارزهای رمزیایه، بسیاری معتقدند که روزهای سلطه دلار به انتهای خود رسیده و بیت‌کوین می‌تواند به ارز ذخیره تبدیل شود. جامعه رمزنگاری ادعا می‌کند که بیت‌کوین بهترین گزینه برای دلار است. دولت‌های چین و روسیه نیز به خوبی می‌دانند که ارز دیجیتال، بهترین راه برای به‌چالش کشیدن سلطه دلار است. یک ارز دیجیتال جهانی می‌تواند صریحاً به هژمونی دلار حمله کند و به برکناری آن منجر شود.

با وجود تمام امیدهایی که به جایگزینی رمزارزها در سیستم پولی جهانی و به‌ویژه دلار وجود دارد، برخی از تحلیلگران این احتمال را در آینده‌ای نزدیک رد می‌کنند. مارک چندلر، استراتژیست ارشد بازار ارز و نویسنده کتاب *Making Sense of the Dollar* در یک گفت‌وگوی رسمی اظهار کرد: «دلار بزرگ‌ترین، عمیق‌ترین و شفاف‌ترین پشتوانه بازار اوراق قرضه دولتی است. من فقط نمی‌دانم که بیت‌کوین چگونه می‌تواند از این منظر جایگزین دلار آمریکا شود.» گیتا گوپینات، اقتصاددان ارشد صندوق بین‌المللی پول، در مجله فایننشیال تایمز گفت: «اگرچه ارزهای رمزیایه به‌صورت امکانی حیرت‌آور ظاهر شده‌اند اما فاقد زیرساخت‌ها و مقبولیت جهانی لازم برای قرارگیری به‌جای دلار به‌عنوان ارز برتر ذخیره جهانی

هستند.» درست است که در طی چند سال گذشته و در بین سرمایه‌گذاران و بازرگانان، علاقه به بیت‌کوین و سایر رمزارزها وجود داشته است اما اعتیاد بی‌چون و چرای مردم و ملت‌ها به دلار آمریکا در طی بیش از یک قرن گذشته، انکارناپذیر است.

بانک دولچه، یکی از برترین بانک‌های جهان، اظهار می‌دارد که در بررسی‌های صورت گرفته به‌نظر می‌رسد مردم هنوز پول نقد می‌خواهند. دو سوم از افراد مورد بررسی، با توجه به عدم اطمینان اقتصادی پیرامون جنگ تجاری آمریکا و چین، درگیری‌ها در خاورمیانه و تأثیرات احتمالی برگزیت، افزایش منابع نقدی را در نظر گرفته‌اند. بانک دولچه استدلال می‌کند که بعید است پول نقد به این زودی از بین برود. [۱]

دولت‌ها کنار نمی‌ایستند

دانستیم که از دیدگاه طراحان رمزارزها عامل مشکلات موجود مالی، دولت‌ها و سایر واسطه‌های ارزی هستند و همچنین یکی از اهداف ارزهای رمزیایه نیز حذف این‌گونه واسطه‌ها از سیستم مالی است اما آیا تصور می‌کنید که دولت‌ها به سادگی از انحصاری که طی چندین هزار سال گذشته در ساخت و صدور پول داشتند و مزایای بی‌شمار آن دست خواهند کشید؟ دولت‌ها (صاحبان ارزهای برتر جهانی)، مقاومت جدی در برابر این امر را نشان خواهند داد. بدون شک دولت‌ها تدبیری برای این موضوع خواهند اندیشید. شاید تاکنون نیز در حال آماده‌سازی مقدمات یک نبرد در زمینه ارزها برای حفظ سلطه خود هستند. فارغ از این که بخواهیم به ارزی بیندیشیم که برای جهانیان و ملت‌ها منفعت بیشتری را به‌همراه دارد، باید

بدانیم کسانی که اکنون صاحبان قدرت هستند، نمی‌خواهند از تخت سلطنت خود بدین‌گونه کنار بیایند. این مسئله خوشایند ما باشد یا نباشد، باید بپذیریم که دولت‌ها متصدیان دنیا هستند. آنها نمی‌خواهند کنترل خود را در سیستم پولی جهانی کنار بگذارند و اجازه دهند این سیستم توسط ارزهای رمزنگاری شده تصاحب شود. آنها بر این باورند که سیستم ارزی باید به‌گونه‌ای طراحی شود که بانک‌های مرکزی بتوانند از ابزارهای سیاست پولی برای نظارت و کنترل سیستم ارزی استفاده کنند، اگرچه این مسئله ممکن است در تضاد با اهداف طراحان رمزارزها باشد.

هیچ‌گونه تضمینی نیست که آینده، آن‌گونه که طراحان و حامیان رمزارزها می‌خواهند پیش برود. آنها سیستمی را طراحی کردند تا از فناوری برای کاهش قدرت دولت‌ها استفاده شود اما باید بدانیم که فناوری، یک شمشیر دو لبه است؛ همان‌گونه که فناوری می‌تواند برای محدود کردن قدرت دولت استفاده شود، همان‌گونه نیز می‌تواند برای طراحی سیستم پولی مورد استفاده گیرد. که قدرت دولت‌ها را افزایش دهد. ارزهای دیجیتال همان‌گونه که می‌توانند دولت‌ها، بانک‌های مرکزی و واسطه‌ها را حذف کنند، همان‌گونه نیز می‌توانند بازوی کمکی برای افزایش قدرت دولت‌ها شوند! برای مثال اگر دولت‌ها ارز دیجیتال خود را گسترش دهند، آن زمان است که این فناوری نه‌تنها در اختیار کامل دولت‌ها قرار خواهد گرفت بلکه می‌تواند کیلومترها از خواسته واقعی طراحان رمز ارزها و ساتوشی فاصله بگیرد و در تقابل با رمزارزها به‌پاخیزد. اکنون نیز بسیاری از کشورها در حال راه‌اندازی CBDC (Central Bank Digital Currency)

خود هستند. CBDC، ارز دیجیتال بانک مرکزی یک کشور است که در حقیقت معرف ارز سنتی آن کشور است اما در قالب دیجیتال. CBDCها اساساً با ارزهای رمزی پایه متفاوت هستند. رمزارزها غیرمتمرکز هستند، اما بانک مرکزی با تمرکززدایی از ارزهای دیجیتال موافق نیست و CBDC ماهیتی متمرکز دارد. دلایل بسیاری برای ایجاد این ارزها توسط بانکهای مرکزی وجود دارد که یکی از آنها، ایجاد حالت دفاعی در برابر رمزارزها می باشد. بانکهای مرکزی نمی خواهند از صحنه ارزی حذف شوند و معتقدند که رمزارزها با کاهش سیستم کنترلی، می توانند تنش هایی را در سیستم های نظارتی ایجاد کنند. موفقیت CBDCها می تواند سکوی پرشی برای بانکهای مرکزی و در نهایت دولت ها باشد. این فناوری می تواند به سود برخی از دولت ها و به ضرر برخی دیگر باشد. برای مثال، استفاده ایالات متحده از ارز دیجیتال می تواند نه تنها منجر به نابودی دلار نگردد، بلکه برای ایالات متحده سود چشمگیری را نیز داشته باشد. این ارزها به ایالات متحده اجازه می دهد تا به طور قابل توجهی برنامه خود را پیش برد و بسیار بیشتر جریان پول بین المللی را کنترل کند. این مسئله می تواند به شکل یک دلار دیجیتال رقم بخورد. ایالات متحده با یک دلار دیجیتال ممکن است هژمونی خود را بر روی سیستم مالی جهانی، برای یک قرن دیگر نیز تضمین کند.

در مثالی دیگر می توان نگاهی به چین انداخت؛ چین در حال کار بر روی یک ارز دیجیتال با پشتیبانی بانک مرکزی خود است که می تواند به عنوان یک ابزار قدرتمند یا نرم مورد استفاده قرار گیرد. در حقیقت، اگر شرکت هایی که در چین تجارت می کنند مجبور به پذیرش یوان

دیجیتال شوند، می توانند برتری دلار در بازار مالی جهانی را از بین ببرند. درمورد این که ارز دیجیتال برای دولت های مختلف سود است یا تهدید، می توان گفت این مسئله شبیه به یک جنگ تسلیحاتی است. تسلیحات در یک جنگ، بسته به این که زودتر در دست کدام یک از طرفین جنگ قرار می گیرد، می تواند هم سودمند باشد و هم به تهدید منجر شود؛ در اینجا نیز بستگی دارد کدام یک از صاحبان ارزهای مطرح جهانی، زودتر به استفاده و به کارگیری هوشمندانه و صحیح این ارزها پردازند. مسئله ای که مشهود است، برتری دولتی است که بتواند یک ارز دیجیتال با قابلیت تبدیل به ارز ذخیره جهانی معرفی کند. شاید معرفی چنین ارزی بتواند برای سالیان سال، هژمونی ارز برتر را از آن خود کند.

و اما در آینده ...

با این که با ظهور رمز ارزها و مطرح شدن روزافزون آنها (به ویژه بیت کوین) موجب شد تا افراد زیادی از دیدن آینده مستقل برای ارزها و ایجاد یک ارز واحد جهانی بدون دخالت دولت ها به وجد بیایند، به نظر می رسد که نمی توان آینده را بدون دولت ها متصور شد. بسیاری بر این باورند که جنگ ارزی امروز، جنگی بین ارزهای دیجیتال (رمزارزها) و ارزهای مطرح جهانی است. در حالی که شاید واقعیت، به گونه ای دیگر به تصویر کشیده شده باشد. معدود افرادی بر این باورند که جنگ ارزی امروز، بین خود دولت ها برای تصاحب یک قدرت برتر به شکل ارز دیجیتال است. به عبارت دیگر می توان گفت که مسئله تقابل بین بیت کوین و دلار یا تقابل بین سایر رمزارزها با ارزهای مطرحی همچون یورو، پوند و یوان نیست؛ وضعیت موجود، جنگی برای حذف دولت ها نیست بلکه نبرد

کنونی، نبردی میان خود دولت ها است برای آن که به قدرتی برتر دست پیدا کنند و شاید بتوانند ارزی با ویژگی های بهتر را جایگزین دلار کنند؛ ارزی که باز هم تحت کنترل خود دولت ها باشد اما دیگر دلار نباشد. بنابراین جامعه مالی شاید تا سال ها نیز نتواند به حذف دولت ها، بانک های مرکزی، سیستم های نظارتی و در نهایت ارزهای مطرح جهان توسط رمزارزها بیندیشد.

چشم انداز طراحان ارزهای رمزنگاری شده، تبدیل این ارزها به سیستم غالب ارزی است زیرا آنها معتقدند که به زودی و به طور گسترده مشخص می شود که این ارزها جایگزینی برتر برای ارزهایی هستند که اکنون توسط دولت ها ارائه می شوند. آنها بر این باورند که جهان به زودی به برتری ارزهای رمزی پایه پی خواهد برد و ارزهای صادر شده توسط دولت ها در نهایت به نفع ارز رمزی پایه غیرمتمرکز کنار گذاشته خواهد شد. با وجود آن که طراحان رمزارزها و برخی از تحلیلگران، امید بسیاری به مطرح شدن این ارزها در جهان دارند و آنها را جایگزینان زود هنگام ارزهایی همچون دلار و یورو می دانند اما باید اظهار داشت که پیش بینی آینده ارزهای مطرح جهانی کار آسانی نیست. با تمامی امیدواری هایی که حامیان رمزارزها دارند، ما نمی دانیم که آینده ارزی همچون دلار، یورو، پوند و سایر ارزهای مسلط بر جامعه مالی جهانی چیست اما مسئله ای که می توان تا بدین جا نتیجه گرفت این است که رمزارزها، نمی توانند به این زودی ها در جایگاه سیستم ارزی جهانی قرار گیرند، اگر چه در آینده های دور شاید بتوان بیش از پیش به سیستم رمزارزی جهانی و برچیده شدن ارزهای مطرح اندیشید.

PDF?undefined&realload=s-
Ral50dZXwRixswc4EvfKBZJ2Pfa
uHJBhLB0rJb5WXdT79N351hDf
zxEhWYeDmthyn8gXSHgCshyw
oRpDojHwQ

پی نوشت ها:

1- Digital currency

۲- اگرچه این نوع از ارزها، با نام ارز مجازی رواج یافته‌اند، اما بهتر است از مواردی مانند رمزارز، ارز دیجیتال، ارزهای رم‌پایه و یا ارز رمزنگاری‌شده استفاده گردد. کلمه مجازی مصداق مواردی است که در حقیقت وجود ندارند و بار معنایی منفی آن، می‌تواند در فرهنگ ما بر روی استفاده‌کنندگان و رواج یافتن این ارز تأثیر سوء بگذارد.

۳- پول دیجیتال می‌تواند متمرکز (centralised) باشد، در این صورت یک نقطه مرکزی برای کنترل حجم پول وجود دارد، همچنین می‌تواند غیرمتمرکز (decentralised) باشد، در این صورت منابع مختلف، عرضه پول را کنترل می‌کنند.

4-Satoshi Nakamoto

5- BitCoin

6- Global Reserve Currency

7-Wright Flyer

منابع:

Cermak, V. (2017). Can Bitcoin Become a Viable Alternative to Fiat Currencies? An Empirical Analysis of Bitcoin's Volatility Based on a GARCH Model. SSRN Electronic Journal.

ادریس کریمی قره‌عمر: حسابدار مستقل، و دانشجوی فوق لیسانس حسابرسی دانشگاه شهید بهشتی

قدرتمند برای یک جنگ ارزی باشند و سبب دگرگونی آینده مالی جهان شوند. شاید سال‌ها بعد، بیت‌کوین و سایر رمزارزها را به‌گونه‌ای به‌خاطر بیاوریم که پرنده رایت را به‌خاطر می‌آوریم و در هر دو مورد از اختراعاتی صحبت کنیم که روند تاریخ بشر را تغییر داده‌اند و شاید هم بعد از گذشت سال‌ها، هنوز در حال نظریه‌پردازی در ارتباط با هژمونی دلار و روش‌های براندازی آن باشیم!

لینک مقالات:

Part I: https://www.dbresearch.com/PROD/RPS_EN-PROD/PROD000000000504353/The_Future_of_Payments_-_Part_I__Cash%3A_the_Dinosaurs.PDF?undefined&realload=jEB3E0BEUszO64Br2IUab4x3LYfJIJfM2xkj7E75GLjeZH4Td2WWrYC8fxqcvCmgL0oRWSHLJaFWGlxysDsZg

Part II: https://www.dbresearch.com/PROD/RPS_EN-PROD/PROD000000000504508/The_Future_of_Payments_-_Part_II__Moving_to_Digital.PDF?undefined&realload=AJVdZsTnMDOhNTCv4KWUS80/el1DW9f5i4Ps61CZWsjxOLF-HQ0yS8jsSNmS0aigrAOU3Pi-JxSa1x2i5S9Ljh6A

Part III: https://www.dbresearch.com/PROD/RPS_EN-PROD/PROD000000000504589/The_Future_of_Payments_-_Part_III__Digital_Currency.PDF?undefined&realload=AJVdZsTnMDOhNTCv4KWUS80/el1DW9f5i4Ps61CZWsjxOLF-HQ0yS8jsSNmS0aigrAOU3Pi-JxSa1x2i5S9Ljh6A

باید بدانیم که مسئله اصلی این نیست که ما در نهایت می‌توانیم به یک سیستم ارز دیجیتال در مقیاس جهانی برسیم یا نه زیرا ارز دیجیتال مزایای بسیاری را نسبت به ارز معمولی دارد و اگرچه ما تاریخ دقیق آن را نمی‌دانیم اما در نهایت روزی در عرصه جهانی جایگزین خواهد شد. در حقیقت، موضوع حائز اهمیت آن است که ارز دیجیتال در چه ساختاری به جهان عرضه خواهد شد؟ آیا ما شاهد گسترش ارزهای دیجیتال متمرکز دولتی خواهیم بود یا رمزارزهای غیرمتمرکز، صاحبان قدرت آینده خواهند بود؟ آیا در آینده شاهد دلار دیجیتال خواهیم بود یا آرزوی دیرینه افراد زیادی در نابودی دلار به واقعیت خواهد پیوست و شاهد ارزی دیجیتال و منحصر به قدرت برتر دیگری مانند چین خواهیم بود؟ چه کسانی برندگان و بازندگان این نبرد خواهند بود؟ این‌ها سؤالاتی هستند که ما نمی‌توانیم به‌طور قاطعانه به آنها پاسخ دهیم. ما هنوز نمی‌دانیم که صاحبان بزرگ ارزهای مطرح جهانی، چه استراتژی‌هایی را برای پیروزی در این نبرد در ذهن خود دارند اما چیزی که مشهود است، ایستادگی بسیار جدی دلار و حامیانش در این میدان است.

محققان بسیاری، سعی در پیش‌بینی آینده ارزی جهان دارند. اگرچه برخی از افراد هنوز رمزارزها را آماده رویارویی با ارزهای مطرح جهانی نمی‌دانند اما دسته‌ای دیگر نیز معتقدند که نمی‌توان از آینده روبه‌رشد این ارزها چشم‌پوشی کرد. برخی دیگر پا را فراتر نهاده و صحبت از جایگزینی زودهنگام رمزارزها بر تخت قدرت و سلطه‌گری دلار می‌کنند. با وجود تفاوت‌های موجود در پیش‌بینی‌ها، اغلب در یک مسئله اتفاق نظر وجود دارد: «آینده دنیای مالی هرگز مانند گذشته نخواهد بود». ارزهای رم‌پایه می‌توانند ابزاری

برای اینکه مدیر بزرگ شوید، نیازمند «چهارچوب فکری» (مایندست) صحیح هستید

«چهارچوب فکری»، لنزهای ذهنی مدیران است که به آنها دیکته می‌کند چه اطلاعاتی را برای درک و هدایت موقعیت‌هایی که با آن مواجه می‌شوند، دریافت و استفاده کنند. در حقیقت، «چهارچوب فکری»، باعث آنچه که مدیران انجام می‌دهند و چرایی آن است. به عنوان مثال «چهارچوب فکری» توضیح که چرا دو مدیر، زمانی که با یک موقعیت مشابه مانند عدم توافق با زیردست خود مواجه می‌شوند، عکس‌العمل متفاوتی انجام می‌دهند. یک مدیر ممکن است این موقعیت را مانند تهدیدی ببیند که بازدارنده اختیارات وی است اما مدیر دیگری آن موقعیت را به‌عنوان فرصتی برای یادگیری و توسعه بیشتر ارزیابی کند. در واقع وقتی

سازمان‌ها در سراسر جهان سالانه تقریباً ۳۵۶ میلیارد دلار برای اقدامات مربوط به توسعه رهبری هزینه می‌کنند. این درحالیست که طی تحقیقات به عمل آمده در سال ۲۰۱۳، ۷۵ درصد از آنها، برنامه‌های توسعه رهبری خود را مؤثر ارزیابی نکردند. اما چرا سازمان‌ها، منافع زیادی از اقدامات خود و هزینه‌ای که بابت برنامه‌های توسعه رهبری، صرف می‌کنند، بدست نمی‌آورند؟ تحقیقات اخیر نشان می‌دهد این موضوع احتمالاً به این دلیل است که برنامه‌های توسعه رهبری از یک ویژگی خاص و اساسی که همان «چهارچوب فکری» (مایندست) است، غافل می‌شوند؛ بعلاوه اینکه مدیران چگونه فکر می‌کنند، یاد می‌گیرند و رفتار می‌کنند.

ترجمه و تلخیص :

مسعود صادق پور

اقدامات توسعه رهبری، «چهارچوب فکری» را نادیده می‌گیرد، از این موضوع که چگونه مدیران، مسائل و فرصتهایی مانند این را مشاهده و تفسیر می‌کنند، غفلت می‌ورزد.

اگر «چهارچوب‌های فکری» خیلی مهم هستند، کدامیک باید توسط رهبران توسعه داده شوند؟

چهار مجموعه متمایز از «چهارچوب‌های فکری» شناسایی شده‌اند که بر توانایی مدیران برای درک افراد، هدایت موفق‌تر تغییر و انجام دادن مؤثرتر نقش‌های رهبری، تاثیر می‌گذارند.

«چهارچوب‌های فکری» رشد و ثابت

«چهارچوب فکری» رشد، باوری است که مردم نسبت به تغییر استعداد، توانایی‌ها و هوش خود دارند. متقابلاً افراد با «چهارچوب فکری» ثابت، اعتقادی به این تغییر ندارند. حاصل چندین سال پژوهش نشان می‌دهد آنهایی که «چهارچوب فکری» رشد دارند، از نظر ذهنی آمادگی بیشتری برای پذیرش چالش‌ها دارند، از مزیت‌های فیدبک گرفتن بهره می‌برند، استراتژی‌های حل مسئله مؤثرتری را اتخاذ می‌کنند، فیدبک‌های توسعه‌دهنده به زیردستان خود ارائه می‌نمایند و پرتلاش‌تر و مصرتر در پی تحقق اهداف خود هستند.

«چهارچوب‌های فکری» یادگیری و عملکرد

«چهارچوب فکری» یادگیری، به معنی خودانگیزگی برای افزایش شایستگی خود و تسلط بر چیزهای جدید است. «چهارچوب فکری» عملکرد، برای کسب قضاوت‌های مطلوب یا اجتناب از قضاوت‌های منفی درباره شایستگی خود، انگیزه دارد. مدیران با «چهارچوب فکری» یادگیری در مقایسه با «چهارچوب فکری» عملکرد از نظر ذهنی آمادگی بیشتری برای افزایش شایستگی، یادگیری عمیق، دریافت فیدبک و خروجی

بیشتر از فعالیت‌ها دارند. آنها همچنین مصر و مقاوم، تطبیق‌پذیر و منعطف، علاقه‌مند به همکاری و مشارکت هستند و به اجرا در استانداردهای بالا تمایل بیشتری دارند.

«چهارچوب‌های فکری» مشورتی و اجرا کنند ه

مدیران با «چهارچوب فکری» مشورتی، پذیرش بالایی برای دریافت انواع اطلاعات به‌عنوان روشی برای اطمینان از اینکه تا حد امکان به‌صورت بهینه فکر و اقدام می‌کنند، دارند. مدیران با «چهارچوب فکری» اجرا کننده، همانطور که این نام پیشنهاد می‌کند، بیشتر بر اجرای تصمیمات تمرکز می‌کنند و این موضوع ذهن آنها را نسبت به ایده‌ها و اطلاعات جدید و متفاوت، بسته نگه می‌دارد. با مقایسه این دو، در می‌یابیم که مدیران با «چهارچوب فکری» مشورتی، تصمیمات بهتری می‌گیرند. زیرا آنها منصف‌تر و دقیق‌تر هستند و کمتر در پردازش و تصمیم‌گیری، تصمیم‌های یک جانبه می‌گیرند.

«چهارچوب‌های فکری» ترفیع و پیشگیری

مدیران با «چهارچوب فکری» ترفیع، بر پیروزی و بدست آوردن، تمرکز می‌کنند. آنها یک هدف و مقصد ویژه را شناسایی می‌کنند و پیشروی به سمت آن را اولویت خودشان قرار می‌دهند. مدیران با «چهارچوب فکری» پیشگیری، بر اجتناب از باخت و جلوگیری از مسائل، به هر قیمتی تمرکز می‌کنند. پژوهش‌ها نشان می‌دهد آنهایی که «چهارچوب فکری» ترفیع دارند، بیشتر به مثبت اندیشی، تمایل دارند، نسبت به تغییر، انعطاف بیشتری از خود نشان می‌دهند، در مقابل چالش‌ها و شکست‌ها، مقاوم‌تر و سرسخت‌تر هستند و سطوح بالاتری از عملکرد و رفتارهای نوآورانه را در مقایسه با رهبرانی که «چهارچوب‌های فکری» پیشگیری دارند، بروز می‌دهند.

وقتی شناخت بهتری از این «چهارچوب‌های فکری» داشته باشید، می‌توانید برنامه‌های آموزشی رهبری خود را برای اثربخشی بیشتر، متناسب کنید. یک مثال خوب از یک سازمان که قدرت «چهارچوب‌های فکری» را به‌عنوان یک اهرم تقویت‌کننده به‌کار برده است، شرکت مایکروسافت است. از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۴، ارزش بازار و قیمت سهام مایکروسافت تا حد زیادی یکسان باقی ماند اما در سال ۲۰۱۴، زمانی که ساتیا نادلا مسئولیت را به‌عهده گرفت، مأموریت خودش را بر بازآفرینی رهبری و فرهنگ در مایکروسافت بنا نهاد. به اعتقاد نادلا، «چهارچوب‌های فکری» به‌ویژه «چهارچوب‌های فکری» رشد، تمرکز اصلی وی در زمان نوسازی مایکروسافت بودند. با این شیوه رهبری، ارزش بازار شرکت و قیمت سهام، بیش از سه برابر شد.

این فقط یک نمونه است که نشان می‌دهد اگر سازمان‌ها بخواهند سرمایه‌گذاری‌هایشان در توسعه رهبری به‌طور کامل تسویه شود، می‌بایست توسعه «چهارچوب‌های فکری»، به‌ویژه رشد، یادگیری، مشورتی و ترفیع را در اولویت اقدامات خود قرار دهند. همان‌طور که مدیران به توسعه هر یک می‌پردازند، روش فکر کردن، یادگیری و رفتارهای آنها به‌طور طبیعی بهبود پیدا می‌کند. زیرا آنها موقعیت‌ها را به‌طور مؤثرتری، مشاهده و تفسیر می‌کنند. ■

منبع:

مقاله To Be a Great Leader, You Need the Right Mindset Ryan Gottfredson و Chris Reina در ژانویه ۲۰۲۰ در مجله HBR منتشر شده است.

مسعود صادق پور: کارشناس ارشد مدیریت کسب و کار (MBA)، مدیر عامل شرکت هم پیمان همکاران سیستم در استان قزوین

فراگیری کووید-۱۹ و چالش‌های گزارشگری مالی

تغییرات قابل‌ملاحظه‌ای برای حسابداران حرفه‌ای که مشغول تهیه صورت‌های مالی شرکت‌ها هستند و همینطور برای حسابرسان دارد.

در سرتاسر جهان تدوین‌کنندگان استانداردهای بین‌المللی، به انتشاردهندگان صورت‌های مالی شرکت‌ها مشاوره می‌دهند تا ارتباط کاری نزدیکی با کمیته‌های حسابرسی و حسابرسان برای اطمینان از گزارش‌های مالی و بررسی فرآیندهایی که تحت

ظهور بیماری همه‌گیر ناشی از ویروس کرونا، یک واقعه منحصربه‌فرد بوده است. محدودیت‌های مستمر این بیماری در فعالیت‌های تجاری و زندگی انسان باعث بروز مشکلات جدی شده است. این همه‌گیری اثرات مهمی بر روی سطح فعالیت‌های تجاری را در پی داشته است. دومین اثر مربوط به اندازه‌گیری فعالیت‌هایی از قبیل تهیه و تنظیم صورت‌های مالی است. رادیکان (۲۰۲۰) بیان می‌دارد که بیماری فراگیر کووید-۱۹ پتانسیل بالایی برای ایجاد

ترجمه و تألیف:

رویا دارابی

امیرحسین اسدی

تاثیر کووید-۱۹ قرار گرفته، داشته باشند.

کشور چین در تاریخ ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹ در مورد ویروس غیرمعمول کرونا در شهر ووهان چین به سازمان بهداشت جهانی (WHO) اطلاع رسانی کرد و اطلاعات دقیق در مورد علائم و خطرات این ویروس طی سال ۲۰۲۰، در جهان شناخته شد. بنابراین از دیدگاه حسابداری، ظهور ویروس کرونا در چندین کشور و اکثر شرکت ها، آثار غیرتعدیلی در سال ۲۰۱۹ داشته است.

از آنجایی که شیوع اصلی ویروس کرونا در بیشتر مناطق جهان در ژانویه ۲۰۲۰ رخ داده است، موسسه حسابرسی PWC (۲۰۲۰) بیان می کند، کرونا ویروس، آثار غیرتعدیلی بر روی صورت های مالی دارد. دیو و ماهانتا (۲۰۲۰) تحقیقی را انجام داده اند که نتایج آن به شرح زیر است: هر شرکتی باید ماهیت واقعی رویدادها و پیش بینی آثار مالی که به عنوان رویداد غیرتعدیلی پس از تاریخ گزارشگری مالی هستند، افشاء کنند. همچنین می توان آثار کرونا ویروس را به عنوان یک رویداد تعدیلی برای پایان دوره گزارشگری ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰ در نظر بگیرند.

پیش بینی اثرات کرونا ویروس می تواند بسیار دشوار باشد؛ این اثرات را باید به سه بخش اصلی تقسیم کرد:

- ۱- تأثیر شدید اقتصادی مستقیم در صورت های مالی بسیاری از شرکت ها گروه ها
- ۲- عدم اطمینان در ارزیابی دارایی ها و بدهی ها
- ۳- بررسی فرض تداوم فعالیت شرکت ها

و انبوهی از مسائل حسابرسی

اثرات کووید-۱۹ بر حسابداری

این امکان وجود دارد که متغیرهای اقتصادی، شرکت هایی را که در صنایع مختلف فعالیت دارند، مجاب کند که مخارج غیرضروری را به تعویق بیندازند و در همان زمان شرکت ها در حال امتیاز دادن به وام گیرندگان و مشتریان باشند. شرکت ها در زمانی که کارکنان کار نمی کنند و درآمد اصلی ندارند، حقوق پرداخت می کنند برآوردهای مختلف حسابداری را با لحاظ کردن آثار این ویروس انجام می دهند. ممکن است کیفیت گزارشات مالی سؤال برانگیز شود و مدیران و حسابداران را قضاوت کنند.

رویدادهایی که پس از تاریخ گزارشگری رخ داده است آیا به عنوان رویداد تعدیلی و غیرتعدیلی محسوب می شوند یا خیر؟ در این راستا ضروری است مدیریت به طور مداوم رویدادها و آثار آن ها را بررسی کند.

مدیران مالی و متخصصان حسابداری ممکن است مجبور شوند، بسیاری از قضاوت های خود را در به کارگیری استاندارد حسابداری شناخت درآمد به علت شیوع ویروس کرونا تغییر دهند. بنابراین کاهش درآمد و حاشیه سود نیز طبعاً وجود خواهد داشت. همچنین ممکن است قراردادهای مشتریان به دلایلی از جمله ملاحظات رویه ها و سیاست ها، از نظر امتیاز قیمت، تخفیف، بازپرداخت وجوه، پاداش عملکرد، نیاز به ارزیابی مجدد و تغییراتی داشته باشد. لازم به تأکید است بر اساس

IFRS 15 فهم و درک و شناخت شرایط قرارداد قبل از شناسایی درآمد بسیار حائز اهمیت است.

به همین ترتیب، متخصصان و مدیران مالی شرکت ها باید نگاه دقیق تری نسبت به شناسایی زیان کاهش ارزش دارایی ها داشته باشند زیرا سقوط شدید ارزش دارایی در بازارهای مالی رخ داده است.

ویروس کرونا به صورت موقت موجب توقف تولید و همچنین منجر به محدودیت در مسافرت و فعالیت های واردات و صادرات کالاها در بسیاری از کشورها شده است.

تمام این موارد ممکن است به عنوان شاخص کاهش ارزش دارایی ها در نظر گرفته شود، زیرا شرکت ها قادر به باز یافت مبلغ دفتری دارایی ها از طریق استفاده مستمر یا فروش یا واگذاری آن ها نیستند. شرکت ها باید بررسی کنند که آیا در حال تجربه شرایط خاصی از قبیل کاهش درآمدها، لغو سفارشات، تعطیلی بنگاه های تولیدی و خدماتی یا کاهش قیمت سهام و... هستند یا خیر؟ ممکن است تمامی این موارد شاخصی باشد، برای آزمون کاهش ارزش دارایی های واحد تجاری. یکی دیگر از بخش ها یا قسمت های خاکستری در صورت ها و گزارش های مالی کاهش ارزش سرقتی است. در صورت وضعیت مالی برخی از شرکت ها که دارای پیچیدگی و مشکلات بی شماری باشند، احتمال بررسی بیشتری بر روی صورت سود و زیان و

کاهش ارزش سرقفلی وجود دارد.

دولت در راستای مقابله با تأثیر ویروس کرونا می‌تواند اقدامات حمایتی از قبیل، تخصیص یارانه مستقیم اعطای معافیت‌های مالیاتی یا کاهش مالیات‌ها، اعطای اعتبار و کاهش نرخ بهره، اعطای تسهیلات با نرخ کم ارائه کند، این اقدامات دولت تأثیرات قابل توجهی در گزارش‌های مالی را در پی دارد.

اندازه‌گیری ارزش منصفانه به دلایلی از جمله شرایط عدم اطمینان و نوسانات بازارها تحت تأثیر کووید-۱۹ قرار می‌گیرد. مدیران شرکت‌ها باید افشای مناسبی در گزارش‌های مالی داشته باشند تا تحلیل‌گران و استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی قابلیت درک این سؤال را داشته باشند که آیا شیوع ویروس در اندازه‌گیری

ارزش منصفانه مدنظر قرار گرفته است یا خیر؟ همچنین در سال ۲۰۲۰ صورت وضعیت مالی ممکن است نیاز به بازبینی مجدد داشته باشد تا اطمینان حاصل شود که ارقام منعکس شده نسبت به شرایط کنونی ارقامی واقعی و قابل اتکا باشند.

ارزیابی موجودی کالا هنوز یکی از حوزه‌های مهم حسابداری است که با شیوع ویروس کرونا می‌تواند آثار با اهمیت نامساعدی را در پی داشته باشد. این موارد از تعطیلی اجباری کارخانه‌ها، کاهش خالص ارزش قابل بازیافت به علت کاهش تقاضای مشتریان و احتمالاً عملکرد نامناسب از قراردادهای خرید و فروش ناشی می‌شود. همچنین شناسایی ارزش سهام در پایان سال مالی با توجه به کاهش ارزش بازارهای مالی می‌تواند بحث برانگیز و غیرممکن باشد، بنابراین

قضاوت صحیح حسابرس و مدیران می‌تواند بسیار مهم باشد.

اگر تأمین‌کنندگان به علت تعطیلی موقت عملیات قادر به ایفای تعهدات خود نباشند باید در حساب‌های خود ذخیره شناسایی کنند. بنابراین مدیران و حسابداران باید جهت شناسایی ذخیره و افشای مناسب در صورت‌های مالی از قضاوت حرفه‌ای و منطقی استفاده کنند.

با فراگیری و اپیدمی شدن کوید-۱۹، تهیه‌کنندگان و تنظیم‌کنندگان صورت‌های مالی برای برنامه‌های احتمالی شامل فراهم شدن نیازهایی از قبیل تأمین کسری بودجه که در نتیجه رکود اقتصادی با آن روبرو می‌شوند باید الگویی مناسب داشته باشند. از سویی دیگر خالص ارزش بازیافتنی، قرارگرفتن در معرض خطر، برآوردهای حسابداری، تعدیل و

اصلاح تسهیلات دریافتی از جمله مفاهیم و چالش‌های صورت‌های مالی است که حسابداران حرفه‌ای و شرکت‌ها با آن مواجه هستند.

موضوعات و مسائل مرتبط با تداوم فعالیت یکی از مسئولیت‌های مدیریت، ارزیابی توان شرکت برای تداوم فعالیت است. مدیریت باید در نظر داشته باشد، وجود و اثرات پیش‌بینی شیوع کرونا ویروس را برای فعالیت‌های شرکت و ارزیابی مناسب خود را در خصوص مسائل تداوم فعالیت در نظر بگیرد. این ارزیابی باید تا تاریخ صورت‌های مالی که منتشر می‌شود انجام پذیرد.

موضوعی که توسط متخصصان حسابداری مورد بحث قرار گرفته است، قابلیت بازیافت مطالبات از بدهکاران است که این مسئله می‌تواند از حد معمول و ممکن بسیار بزرگتر باشد و اثراتی منفی روی تداوم فعالیت داشته باشد. همچنین برای چنین فعالیت‌هایی نیاز است که تجزیه و تحلیل حساسیت عملکرد بر روی آن‌ها انجام پذیرد که آیا شرایط عدم اطمینان حائز اهمیتی وجود دارد که بر روی توانایی تداوم فعالیت شرکت اثرگذار باشد؟

یکی دیگر از موضوعات کلیدی مرتبط با تداوم فعالیت جریان وجوه نقد است. یک سوال این است که آیا واحد تجاری، وجه نقد کافی برای ادامه فعالیت برای ۶ تا ۱۲ ماه آینده را دارد؟

مسلماً بر اثر شیوع کوید-۱۹ شرکت‌ها ممکن است، چالش‌هایی را در زمینه جریان وجوه نقد که مواردی چون توقف

عملیات، کاهش درآمد عملیاتی و افزایش هزینه‌های عملیاتی را ناشی می‌شود، تجربه کنند. در نتیجه چنین رویدادهایی نیازمند افشای اضافی در صورت‌های مالی است که طبعاً حسابرس واحد تجاری به این موضوع در گزارش خود نیز اشاره خواهد کرد.

شواهد حسابرسی

حسابرسان در حصول اطمینان از اطلاعات مطمئن برای انجام حسابرسی صورت‌های مالی مشتریان خود با موانع و چالش‌های پیش‌بینی نشده‌ای روبرو هستند. بنابراین حسابرسان در شرایط کنونی باید مطابق با استانداردهای حسابرسی عمل کنند.

با این حال، نهادهای نظارتی از اینکه حسابرسان ممکن است در دستیابی به شواهد و افراد مشکل داشته باشند ابراز نگرانی کرده‌اند؛ بعلاوه برنامه‌ریزی حسابرسی انجام شده توسط حسابرسان به این دلیل که ممکن است نتوانند شواهد حسابرسی کافی را به‌دست آورند کاملاً قابل اجرا نباشد و حسابرسان مجبور به تغییر رویکردشان می‌شوند.

نتیجه‌گیری

بدون تردید، مقیاس و سرعت تأثیر ویروس کرونا در جهان اقتصادی بی‌سابقه بوده است. بنابراین از مدیریت شرکت، حسابداران و حسابرسان انتظار می‌رود اثرات شیوع کوید-۱۹ در تهیه صورت‌های مالی سالانه و میان دوره‌ای را بررسی کنند. افشای مربوط و به‌موقع در خصوص تأثیرات احتمالی کوید-۱۹ بر صورت وضعیت مالی، عملکرد و نقدینگی شرکت و ارتباطات آنها برای جلب اعتماد سرمایه‌گذاران و ذینفعان بسیار حائز اهمیت است. علاوه

براین برخی از کارشناسان بر این باورند که گزارش احتمالی تأثیر کوید-۱۹ فقط به صورت‌های مالی سالانه و میان دوره‌ای محدود نمی‌شود، بلکه آثار آن را باید در افشای مدیریت ریسک نیز مدنظر قرارداد. همچنین در راستای افزایش کیفیت گزارش‌های مالی به استفاده‌کنندگان در حسابرسی صورت مالی باید از تردید حرفه‌ای استفاده کنند.

منابع:

1. Dave, K. , (2020). COVID19 and its impact on financial statements. Accessed on 21 May 2020. cfo. econoictimes. indiatimes. com/news/covid19anditsimpactonfinancial-statements
2. IASB. , (2020b). Applying IFRS: Accounting considerations of the coronavirus outbreak, International Accounting Standard Board, March. Accessed on 21 May 2020. <https://assets.ey.com/content/dam/ey/sites/Eycom>
3. Covid-19 Pandemic and Financial Reporting Issues and Challenges/ June 2020

رویا دارابی: دکترای حسابداری- حسابدار رسمی- دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب
امیرحسین اسدی: دانشجوی دکترای حسابداری دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب- حسابدار رسمی

حسابداری سبز

مقدمه

محیط زیست، محدود به مرزهای سیاسی و جغرافیایی نیست و اهتمام جمعی همه ساکنان کره زمین را می‌طلبد. با نگرش سیستمی، مسئله حفظ محیط زیست به یک سیستم مدیریت زیست محیطی نیاز دارد که به صورت یکپارچه با سایر سیستم‌های مدیریتی به اجرا درآید. تمام شرکت‌ها و صنایعی که فعالیت‌های آن‌ها دارای آثار گسترده

امروزه جوامع بین‌الملل اهمیت محیط زیست و تأثیر آن بر روی زندگی انسان و تمام موجودات و گیاهان را بیشتر از پیش می‌داند و با توجه به رشد روزافزون جمعیت و محدود بودن منابع طبیعی در دسترس، امروزه مسئله حفاظت از محیط زیست یکی از مهمترین معضلات جامعه بشری است. نکته حائز اهمیت این است که حفظ

مترجم:

حسین پورطاهر اقدم

محیطی، اجتماعی و اقتصادی است، با چالش جدی در زمینه انتشار اطلاعات در مورد فعالیت‌های زیست‌محیطی خود روبه‌رو هستند.

تاریخچه حسابداری محیط زیست

در ابتدا و از اواسط دهه ۷۰ میلادی شرکت‌های صنعتی با مفهوم گزارشگری بدهی‌های زیست‌محیطی روبه‌رو شدند. شرکت‌های یاد شده، نخست تمایلی به افشای زیان‌های وارده به محیط زیست در صورت‌های مالی خود را نداشتند اما بر اثر مرور زمان و افزایش میزان خسارت‌ها، شرکت‌ها ناگزیر به رعایت این مسائل شدند.

در سال ۱۹۷۵ هیئت تدوین استانداردهای حسابداری، نشریه شماره ۵ خود را تحت عنوان حسابداری رویدادهای

احتمالی جهت کمک به شناسایی این وضعیت منتشر کرد که می‌بایست خسارت‌های احتمالی به محیط زیست (در صورت محتمل بودن وقوع و قابل برآورد بودن مبلغ زیان) در صورت‌های مالی، گزارش شود. بدهی‌های جبران خسارت‌های وارده به محیط زیست به عنوان زیان احتمالی شناخته می‌شد اما به دلیل مشکلات آینده که در برآورد میزان این زیان‌ها وجود داشت شرکت‌ها و صنایع مختلف، رویه‌های متفاوتی را جهت برآورد این زیان‌ها به کار می‌بردند به طوری که هیچ شرکتی به درستی از رهنمود مزبور پیروی نمی‌کرد. بنابراین نیاز به اصلاح و تدوین رهنمود جدید احساس می‌شد. در سال ۱۹۷۶ تفسیر شماره ۱۴ توسط هیئت تدوین استانداردهای

حسابداری تحت عنوان برآورد مبلغ یک زیان منتشر شد ولی هیچ‌گونه اظهار نظری در مورد به تأخیر انداختن ثبت هزینه‌های زیست‌محیطی نکرد. خسارت‌های ضایعات به منابع، منجر به افزایش تقاضای جامعه جهت برقراری قانون در این مورد شد. کنگره آمریکا در پاسخ به این موضوع، قانون حفاظت و بازیافت منابع محیط زیست را در سال ۱۹۷۶ میلادی به تصویب رساند اما این قانون نیز نتوانست کاری از پیش ببرد. بنابراین دومین قانون فدرال تحت عنوان قانون جامع مسئولیت غرامت و بدهی محیط زیست در سال ۱۹۸۰ میلادی تصویب شد براساس این قانون ۱/۶ میلیارد دلار وجوه سپرده برای هزینه‌های پاک‌سازی مکان‌هایی که به محیط زیست خسارت وارد می‌کنند

شرح	موضوعات و دامنه کاربرد حسابداری سبز
هزینه‌های جلوگیری از آلودگی	هزینه‌های جلوگیری از آلودگی آب و هوا و تجهیزات تصفیه آب و سایر فعالیت‌ها
هزینه‌های حمایت از محیط زیست	هزینه‌های اقدامات انجام شده برای صرفه‌جویی در انرژی و کاهش گرمایش زمین
هزینه‌های بازیافت منابع	هزینه‌های کاهش اتلاف و دفع، همچنین حفظ آب و استفاده از آب باران و سایر اقدامات انجام شده به منظور استفاده از منابع
هزینه‌های تجدید محیط زیست	هزینه فعالیت‌های تجدید محیط زیست (کاهش آلودگی‌های خاک و آب‌های زمینی، جبران خسارت‌های محیط زیست و غیره)
هزینه‌های مدیریت	هزینه‌های مدیریتی حمایت از محیط زیست از جمله فعالیت‌های توسعه محیط زیست و هزینه‌های مرتبط با کسب و حفظ گواهی ایزو ۱۰۰۴۱
هزینه‌های پیشرفت‌های اجتماعی	هزینه‌های حمایت از محیط زیست که ناشی از مشارکت در سازمان‌های مرتبط با حفظ محیط زیست و غیره است
هزینه‌های تحقیق و توسعه	هزینه‌های حمایت از محیط زیست که ناشی از هزینه‌های مربوط به تحقیقات و توسعه است و هزینه راه حل‌های محیطی برای فعالیت‌های تجاری (هزینه‌های محصول سبز/ برنامه‌ریزی فناوری‌های محیطی و توسعه و هزینه‌های محیطی کسب و کار و غیره)

اختصاص داده شد. مکان‌های ایجاد خسارت توسط سازمان حفاظت محیط زیست ایالات متحده تجزیه و تحلیل و بررسی می‌شدند.

در سال ۱۹۹۰ میلادی هیئت تدوین استانداردهای حسابداری نشریه شماره ۸-۹۰ تحت عنوان سرمایه‌ای کردن هزینه‌های آلودگی محیط زیست را منتشر کرد. هیئت به این نتیجه رسید که مخارج بدهی‌های محیط زیست باید براساس طرحی مشخص جهت کاهش آلودگی تعیین شود.

مدل نظری حسابداری زیست محیطی

تغییرات رفتاری انسان و تأثیر انسان بر طبیعت و محیط زیست باعث ایجاد نیازی اساسی در خصوص تغییر در اقتصاد سنتی و مفروضات سنتی حسابداری شده است و تأثیرات صنعت بر محیط زیست رابطه گسترده‌ای بین صنعت و محیط زیست ایجاد کرده است لذا لازم است سیستمی وجود داشته باشد که تأثیرات صنعت بر محیط زیست را که سیستم سنتی حسابداری توانایی لازم را در این خصوص ندارد ارزیابی کند.

ارزیابی حسابداری سبز

حسابداری محیط زیست، ابزار انعطاف‌پذیری است که می‌تواند چارچوب‌های مختلفی را پوشش دهد و در مقیاس‌های مختلف مورد استفاده قرار گیرد. مقیاس و درجه حسابداری زیست محیطی به منابع، نیازها و اهداف شرکت بستگی دارد. مقیاس حسابداری محیط زیست، از چارچوب و دامنه کاربرد آن منتج می‌شود. افشای هزینه‌های زیست محیطی در راستای حفظ

ثروت سهامداران، موجب افزایش ارزش بنگاه انتفاعی را فراهم می‌سازد. اگرچه منافع اینگونه هزینه‌ها قابل تقویم به ریال نیست ولی در عین حال ایجاد تمایز در بنگاه انتفاعی به مثابه صنعت سبز موجب می‌شود و به رغم وجود مزیت‌ها در حفظ بازار رقابتی در میان صنایع مشابه غیرسبز، از طریق ایجاد محبوبیت اجتماعی، آثار مفید و مؤثری بر قیمت سهام اینگونه بنگاه‌ها در بورس اوراق بهادار خواهد داشت. استفاده از سیستم هزینه‌یابی مناسب زیست محیطی می‌تواند به مدیریت شرکت‌ها در اتخاذ تصمیمات منطقی یاری رساند.

در آخر:

احترام به محیط زیست و پاسداری از آن موجب بالا رفتن کیفیت زندگی بشر می‌شود و مسئله بحران محیط زیست به عنوان یکی از مهمترین معضلات جامعه بشری امروز در جهان مطرح است. در ایران نیز این بحران هر روز ابعاد شدیدتری می‌یابد. ازاینرو، به‌کارگیری حسابداری محیط زیست به عنوان تلاشی در جهت حفاظت از محیط زیست مورد توجه است. در صورت استقرار نظام مطلوب حسابداری محیط زیست در کشور، حسابداران می‌توانند بازوی قدرتمندی برای دولت و جامعه مدنی در زمینه کنترل‌های اقتصادی و مالی باشند. حسابداری سبز یکی از جنبه‌های نوظهور دانش حسابداری است که در آینده‌ای نزدیک، تأثیرگذاری خود را بیش از پیش آشکار می‌سازد. استفاده از عناصر اساسی حسابداری سبز، نقش

محیط زیست را در اقتصاد نشان می‌دهد و تحلیل ساده‌تری را از سؤالات اقتصاددانان با کمک اندازه گیری‌های حسابداری سبز در اختیار می‌گذارد و بنابراین اقتصاد را به راهی عملی هدایت می‌کند. با توجه به این واقعیت، مخارج زیست محیطی شرکت‌ها با اهمیت است و باید در محاسبات به عنوان مخارج کلی در محاسبه بهای تمام شده و هزینه تولیدات مدنظر قرار گیرد. ■

منابع:

- ۱- پاک مرام، عسگر و همکاران، "چشم‌اندازی نظری برای حسابداری محیط زیست و گزارشگری آن"، حسابدار رسمی، شماره ۲۳، پاییز ۱۳۹۲
- ۲- بیگزاده، صدیف، "ارزش‌گذاری منابع زیست‌محیطی"، پیام سبز، ۱۳۸۲
- ۳- دیوید، ام. بوژه. "اشاره‌ای به حسابداری سبز"، مجله بانک و اقتصاد، شماره ۷۷، دی ۱۳۸۵
- A Roauf A hamid, Mohamed, "Theoretical Framework for Environmental Accounting Application on the Epyption Petroleum sector", The Epyption Forum on Environment and Sustainable Development. Cairo, 2002.
- Abdle Raouf, Mohamed. "Green Contracting", at: www.shell.com/financial-Correspondent

حسین پورطاهر اقدم: کارشناس ارشد حسابداری

چالش‌های گزارشگری یکپارچه در ترکیه

مدیران و سرمایه‌گذاران اجازه می‌دهد تا درک بهتری از پیوندهای میان عملکردهای غیرمالی و مالی به دست آورند. این روش همچنین سازمان‌ها را به اتخاذ طرز تفکر یکپارچه در فرآیند تصمیم‌گیری خود تشویق می‌کند.

تحقیقات اخیر نشان داده‌اند که گزارشگری یکپارچه در کشور ترکیه همچنان در مراحل اولیه خود قرار دارد. با این حال همان‌طور که در یکی از گزارش‌های منتشرشده در ابتدای امسال با عنوان «گزارشگری یکپارچه در ترکیه: وضعیت فعلی و برداشتها و تصورات گروه‌های ذینفع»^۳ اشاره شده است در این کشور علاقه

گزارشگری یکپارچه^۱ در سال‌های اخیر رشد سریعی در سراسر جهان پیدا کرده است و بسیاری از شرکت‌های بزرگ اکنون اطلاعات مربوط به نحوه ارزش‌آفرینی خود را بازه‌های زمانی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت اعلام می‌کنند. در چارچوب تدوینی شورای بین‌المللی گزارشگری مالی یکپارچه^۲ شش نوع سرمایه مشخص شده است که سازمان‌ها به‌طور بالقوه آن‌ها را ایجاد یا از آن‌ها استفاده می‌کنند؛ سرمایه‌های مالی، تولیدی، معنوی، انسانی، اجتماعی و رابطه‌ای و طبیعی. روش گزارشگری یکپارچه، سازمان‌ها را به سمت گزارش کردن عملکردهای غیرمالی و مالی خود سوق می‌دهد و در همین حین به

مهدی یزدان‌دوست

دکتر علی هدایتی

زیادی برای کسب دانش بیشتر در این زمینه و حمایت از تحقیقات آن ایجاد شده است.

این تحقیق توسط مرکز مالی، حاکمیت شرکتی و پایداری^۴ دانشگاه فنی ییلدیز^۵ و با همکاری انجمن حسابداران خبره انگلستان^۶ و مؤسسه کی پی ام جی ترکیه^۷ و با حمایت شبکه گزارشگری یکپارچه^۸ این کشور انجام شده است. برای انجام این پژوهش با طیف وسیعی از شرکت کنندگان مختلف که شامل مدیران ارشد شرکتها، سرمایه‌گذاران نهادی، مشاوران حوزه گزارشگری یکپارچه، سازمان‌های غیردولتی، سازمان‌های نظارتی و اجرایی و محققان مختلف بود مصاحبه شده است.

به گفته هلن برند^۸ یکی از مدیران ارشد انجمن حسابداران خبره انگلستان، «این گزارش برای اولین بار تلاش می‌کند تا با مصاحبه با افرادی که آینده گزارشگری یکپارچه کشور ترکیه را شکل خواهند داد، زمینه لازم را برای تدوین نقشه راه کاربرد گسترده روش گزارشگری یکپارچه در این کشور فراهم کند.»

وضعیت کنونی

در حدود ۵۰ درصد از مدیران اجرایی شرکت‌هایی که با آنها مصاحبه انجام

شده است هیچ اطلاعی از گزارشگری یکپارچه نداشتند. در حدود ۲۲ درصد دیگر نیز از این روش آگاه بودند اما هیچ برنامه‌ای برای آماده‌سازی گزارش یکپارچه نداشتند. باین‌حال در حدود ۱۵ درصد از آنها تصور می‌کردند که گزارشگری یکپارچه برای شرکت آنها مفید است و برای آماده‌سازی گزارش یکپارچه برنامه‌ریزی کرده بودند، ۶ درصد کارهای مقدماتی گزارش یکپارچه را آغاز و ۷ درصد دیگر نیز پیش از این گزارش یکپارچه‌ای را آماده کرده بودند.

در میان تمام مدیران اجرایی شرکتها تقاضای زیادی برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد گزارشگری یکپارچه وجود داشت و این مسئله حتی در مورد افرادی که همچنان هیچ برنامه‌ای برای آماده‌سازی گزارش یکپارچه نداشتند نیز صادق بود. باین‌حال اکثریت آنها اذعان داشتند که معیارهای عملکرد مالی، اصلی‌ترین معیارهای فرآیند تصمیم‌گیری شرکت آنها بود. اکثر آنها تصور می‌کردند که افشای اطلاعات غیرمالی مربوط به راهبرد شرکت مسئله ظریفی است که بایستی با احتیاط انجام شود (از جمله ۵۶ درصد از مدیران اجرایی شرکت‌هایی که پیش از این گزارش یکپارچه‌ای را منتشر کرده بودند و ۸۰ درصد مدیران شرکت‌هایی که

کارهای مقدماتی تنظیم گزارش یکپارچه را آغاز کرده بودند).

چارچوبی که شاکله اصلی گزارشگری یکپارچه را تشکیل می‌دهد، از همان اصولی تشکیل شده است که بر مبنای توانمندسازی شرکتها در راستای استفاده از مفاهیم این نوع گزارشگری در شرایط خاص شرکت خود طراحی شده‌اند. مدیران شرکتها مزایایی را برای این رویکرد قائل بودند. به‌عنوان مثال ۶۰ درصد از مدیران اجرایی شرکت‌هایی که پیش از این، گزارش یکپارچه‌ای را منتشر کرده بودند اذعان داشتند که چارچوب موردنظر، انعطاف‌پذیری لازم را در اختیار آنها قرار می‌دهد و تمام آنها معتقد بودند که به کار آنها «صالت» می‌بخشد. باین‌حال به نظر بسیاری از شرکت کنندگان این نظرسنجی، چارچوب موردنظر امکان مقایسه عملکرد شرکتها با یکدیگر را کاهش می‌دهد (از جمله ۵۰ درصد از افرادی که پیش از این، گزارش یکپارچه آماده کرده بودند و تمام افرادی که در مراحل مقدماتی آماده‌سازی این گزارش قرار داشتند). گروه‌های ذینفع این پژوهش از جمله سازمان‌های نظارتی و اجرایی، سازمان‌های غیردولتی، انجمن‌های علمی و مشاوره‌ای معمولاً انعطاف‌پذیری و صالت ناشی از کاربرد این

کشور ترکیه در زمینه گزارشگری یکپارچه با چه چالش‌هایی روبه‌رو است؟

پیش از این گزارش یکپارچه‌ای را آماده کرده‌اند	مراحل مقدماتی آماده‌سازی گزارش یکپارچه را آغاز کرده‌اند	قصد آماده‌سازی گزارش یکپارچه را دارند	کشور ترکیه در زمینه گزارشگری یکپارچه با چه چالش‌هایی روبه‌رو است؟
۵۲٪	۶۵٪	۶۵٪	تصمیم‌گیری در مورد اینکه چه موضوعاتی مهمی بایستی در این گزارش گنجانده شوند
۴۴٪	۸۵٪	۶۷٪	تصمیم‌گیری در مورد دامنه و محتوای گزارش
۷۲٪	۸۰٪	۶۴٪	محاسبه احتمال رویداد ریسک
۶۸٪	۶۵٪	۷۱٪	اندازه‌گیری فرصت‌ها
۶۰٪	۸۰٪	۷۱٪	اندازه‌گیری نهادهای سرمایه غیرمالی

چارچوب را تحسین می‌کردند.

برخی از شرکت‌های ترکیه‌ای که پیش از این روش گزارشگری یکپارچه را به کار گرفته بودند به مزایای آن اشاره داشتند. این رویکرد به آن‌ها کمک می‌کرد تا دید جامعی نسبت به راهبردهای شرکت‌ها پیدا کنند و عملکرد آن‌ها در حوزه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند دهند و چشم‌انداز آینده‌نگرانه‌تری را اتخاذ کنند. سایر مزایای اضافی فرآیند آماده‌سازی گزارش یکپارچه عبارت بودند از بهبود روابط گروه‌های ذینفع و سرمایه‌گذاران و درک بهتر نحوه همکاری بخش‌های مختلف کسب‌وکارها با یکدیگر به‌منظور ارزش‌آفرینی به بهترین شکل ممکن.

با این حال شرکت‌کنندگان این پژوهش همچنین به برخی از چالش‌های آماده‌سازی این گزارش‌های یکپارچه به‌ویژه در زمینه اندازه‌گیری نهادهای سرمایه‌غیرمالی و تعیین احتمال وقوع ریسک‌های مختلف اشاره داشتند. نگرانی اصلی شرکت‌هایی که در مراحل مقدماتی آماده‌سازی گزارش یکپارچه قرار داشتند چالش‌های مربوط به تعیین دامنه و محتوای گزارش آن‌ها بود. چالش‌های دیگری که در پیش روی تمام شرکت‌ها قرار داشتند از نحوه ارزیابی فرصت‌ها و تعیین موضوعات مهمی که درج آن‌ها در این گزارش ضرورت داشت ناشی می‌شدند.

سایر گروه‌های شرکت‌کننده در این پژوهش نیز چالش‌های دیگری را شناسایی کردند. به‌عنوان مثال مطابق نظرات محققانی که با آن‌ها مصاحبه کردیم چالش‌های اصلی فرآیند آماده‌سازی این گزارش اندازه‌گیری تولید عناصر سرمایه‌غیرمالی و مشکلات و هزینه‌های ساختاری مربوط به تشکیل نظام‌های اطلاعاتی در شرکت‌ها برای حمایت از این فرآیند بودند.

مراحل بعدی

اکثریت شرکت‌کنندگان این پژوهش (۷۳ درصد) تصور می‌کردند که گزارشگری یکپارچه در کشور ترکیه بایستی به‌صورت داوطلبانه آماده شود. بدین ترتیب بهترین راه تشویق شرکت‌ها به سمت آماده‌سازی گزارش‌های یکپارچه چه خواهد بود؟ اکثریت مدیران اجرایی شرکت‌ها بر لزوم ارائه حمایت مشاوره‌ای حرفه‌ای و آموزش در طی این فرآیند تأکید داشتند. مدیران تمام شرکت‌هایی که پیش از این گزارش یکپارچه‌ای را آماده کرده بودند بر لزوم استفاده از کارکنان واجد شرایط در طی فرآیند آماده‌سازی آن اشاره داشتند. شرکت‌های مشاوره‌ای نیز بیشترین تأکید را بر لزوم باور مدیران ارشد شرکت‌ها به گزارشگری یکپارچه و پشتیبانی از آن داشتند.

محققان این گزارش توصیه‌های متعددی را در زمینه حمایت از رواج کاربرد روش گزارشگری یکپارچه در کشور ترکیه ارائه می‌کنند. آن‌ها اولاً پیشنهاد می‌کنند که مقامات نظارتی باید مسئولیت هدایت شرکت‌ها به سمت اتخاذ رویکرد گزارشگری یکپارچه را بر عهده بگیرند چراکه این گزارش‌ها اطلاعات مفیدی در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهند و به اتخاذ تصمیمات آگاهانه توسط آن‌ها کمک می‌کنند. همچنین توصیه می‌کنند که شبکه گزارشگری یکپارچه ترکیه که برای بسیاری از شرکت‌کنندگان این پژوهش اصلی‌ترین منبع کسب اطلاعات اولیه در مورد روش گزارشگری یکپارچه به‌حساب می‌آمد، بایستد مسئولیت اجرای پروژه‌ها، برگزاری جلسات آموزنده و سازمان‌دهی برنامه‌های آموزشی برای شرکت‌ها را به‌منظور ارتقای سطح آگاهی و تعمیق درک آن‌ها از گزارشگری یکپارچه برعهده بگیرد.

محققان این پژوهش با تشخیص ضرورت

کسب دانش مرتبط با گزارشگری یکپارچه، پیشنهاد می‌کنند که باید دانشگاه‌ها طرز تفکر یکپارچه و مطالب مربوط به ارزش‌آفرینی را در برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد مرتبط با این حوزه بگنجانند. آن‌ها همچنین سازمان‌های نظارتی و اجرایی را به حمایت از برنامه‌های آموزشی مربوط به تفکر و گزارشگری یکپارچه و افزایش آگاهی عمومی نسبت به این مسئله، فرا می‌خوانند. ■

پی‌نوشت‌ها:

- 1- Integrated reporting
- 2- International Integrated Reporting Council
- 3- Turkey: Current Situation, Stakeholders' Perceptions and Expectations
- 4- Centre for Finance, Corporate Governance and Sustainability
- 5- Yildiz Technical University
- 6- ACCA
- 7- KPMG Turkey
- 8-Helen Brand

منبع:

Sarah Perrin, journalist, This article was first published in the May 2019 International edition of Accounting and Business magazine.

دکتر علی‌هدایتی: عضو انجمن حسابداران خبره انگلستان ACCA، منتور رسمی دانشگاه آکسفورد بروکس انگلستان، عضو کارگروه روابط بین‌الملل انجمن حسابداران خبره ایران
مه‌دی یزدان‌دوست: عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران، عضو انجمن مدیران مالی حرفه ایران، مدرس دانشکده شهید شمس‌پور

شیوه‌های مدیریت و کنترل حسابداری زیست‌محیطی

خسارت و تهدیدات وارد شده را جبران کرد اما می‌توان جلوی خسارت بیشتر را گرفت. پس واحدهای تولیدی باید بتوانند یک توازن بین تولیدات و توجه به محیط‌زیست ایجاد کنند. به عبارت دیگر، شرکت‌ها نباید به گونه‌ای عمل کنند که نشان‌دهنده بی‌توجهی آنها به مسائل زیست‌محیطی باشد چرا که ایجاد این ذهنیت در عموم می‌تواند به کاهش خرید محصولات شرکت منجر شود که حاصل آن اثر منفی بر سودآوری شرکت است. حسابداری محیط‌زیست شامل اندازه‌گیری

مجموعه قواعدی که موجب بهبود سیستم حسابداری در شناسایی، ثبت و گزارشگری که آثار ناشی از تخریب و آلودگی محیط‌زیست می‌شود را حسابداری زیست‌محیطی می‌گویند. حسابداری زیست‌محیطی اطلاعاتی را در اختیار مدیران قرار می‌دهد که به وسیله آن می‌توانند ضمن ارزیابی عملکرد، در تصمیم‌گیری نیز به آنها کمک کند. محیط پیرامون ما پر از آثار مخرب انسانی است. مسلماً نه می‌توان دست از صنعتی شدن برداشت و نه می‌توان

سید حسام وقفی

زینب نوربخش حسینی

و مشخص کردن هزینه‌هایی جانبی است که برای کاهش آلودگی‌های محیط‌زیست لازم است. به بیان دیگر حسابداری زیست‌محیطی شامل فعالیت‌ها یا رویدادهایی است که توان سیستم‌های حسابداری را جهت شناسایی، ثبت و گزارشگری اثرات ناشی از تخریب و آلودگی زیست‌محیطی افزایش می‌دهد و می‌تواند در شرکت‌های بزرگ و کوچک، صنایع مختلف و در مقیاس‌های مختلف با روشی نظام‌مند یا بر اساس مبانی مورد نظر بکار گرفته شود. شکل انتخاب حسابداری زیست‌محیطی به وسیله شرکت‌ها، هدف و دلایل استفاده از آن را نشان می‌دهد. امروزه به واسطه ضرورت اندازه‌گیری و گزارشگری هزینه‌های کیفیت بر اهمیت حسابداری محیط‌زیست افزوده شده است. طبق اصول حسابداری محیط‌زیست، سازمانها به‌عنوان یک شخصیت حقوقی مستقل مالک دارایی‌های مشخصی هستند که بخش قابل توجهی از آن، منابع طبیعی است. در حسابداری محیط‌زیست سازمان علاوه بر اندازه‌گیری و گزارشگری منابع طبیعی می‌بایست هرگونه فعالیتی را نیز که به محیط‌زیست آسیب می‌رساند گزارش و افشا کند زیرا اعتقاد بر این است که این فعالیت‌ها به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم بر دارایی‌ها و عملکرد شرکت تاثیر خواهد گذاشت و به‌عنوان ابزاری مهم در فرایند تصمیم‌گیری مدیریت، با تأکید خاص بر مدیریت هزینه‌های زیست‌محیطی، نمود پیدا می‌کند و می‌تواند در مسیر کاهش و کنترل مصرف منابع طبیعی و جلوگیری از هدر رفتن سرمایه‌های ملی کشور، موثر و کارساز باشد.

محدودیت‌های متعددی در روش‌های حسابداری مدیریت سنتی با هدف بهبود عملکرد زیست‌محیطی در مدیریت هزینه‌های زیست‌محیطی، مشاهده شده است. چنین محدودیت‌هایی در روش‌ها یا سیستم‌های حسابداری مدیریت بدین

منعاست که فرصت‌های بسیاری برای کاهش و بهبود هزینه‌های زیست‌محیطی، از دست رفته است.

مراحل اجرای حسابداری زیست‌محیطی را می‌توان به شرح زیر بیان نمود:

۱- شناسایی آثار زیست‌محیطی: پس از این که فرایند ورود تا خروج مواد و انرژی از ابتدا تا انتها بررسی شد باید جریانهای عمده ماده و انرژی را که در نموداری با عنوان نمودار جریان شناسایی شده است به‌صورت مقداری مشخص کرد؛ یعنی، برای تمام ورودی‌ها و خروجی‌ها شامل کالا، خدمات و ضایعات، مقادیر مناسب و قابل اتکایی در الگو قرار داد.

۲- شناسایی هزینه‌های زیست‌محیطی شرکت و جمع‌آوری اطلاعات اولیه در مورد تنوع، پراکندگی، وسعت و علت آنها و مسلماً نحوه افشای مخارج متفاوت است؛ هزینه‌های زیست‌محیطی که در نتیجه مخارج جاری ایجاد می‌شود به‌وضوح در صورت‌های مالی شناسایی خواهد شد و هزینه‌های زیست‌محیطی که در نتیجه مخارج آینده مورد انتظار متحمل می‌شود، در صورت‌های مالی شناسایی که دارای معیارهای شناسایی بدهی باشد قابل تشخیص است.

۳- در مورد جریان‌های ماده و انرژی، داده‌های غیرمالی در شرکت ردیابی و گزارش شود، جمع‌آوری و گزارشگری منظم معیارهای غیرمالی، از نیروی کاری حمایت می‌کند که عملکردشان برای دستیابی به محیطی خوب، حیاتی و ضروری است. منظور از داده غیرمالی توجه به نیروی کاری ماهری است که موجب بهبود تولید و کارایی بالاتر آن می‌شود.

۴- بررسی الگوهای تصمیم‌گیری مورد استفاده در شرکت از نظر حساسیت نسبت به آثار و هزینه‌های

زیست‌محیطی، کنترل هزینه‌ها در مرحله طراحی، تولید و خدمات مربوط به محصول

۵- دخالت دادن هدف‌های زیست‌محیطی و معیارهای غیرمالی عملکرد در نظام بودجه‌ریزی و ارزیابی عملکرد، (نادیده گرفتن داده‌های مالی می‌تواند به سیاست‌های محیطی آسیب برساند)

۶- ابداع روش‌های مناسب‌تر برای تخصیص هزینه‌های زیست‌محیطی به تولیدات، فرایندها و واحدهای سازمانی، با استفاده از روش‌های هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت و مدیریت بر مبنای فعالیت می‌توان هزینه‌ها را به فعالیت‌های ایجاد کننده آنها ربط بدهد.

۷- گسترش دامنه حسابداری زیست‌محیطی از طریق تجزیه و تحلیل چرخه حیات و زنجیره ارزش. در این بخش کل فرایند از مرحله‌ای که ماده از زمین استخراج می‌شود تا مرحله‌ای که مواد اولیه تولید می‌شود و همچنین از مرحله‌ای که محصول به خریدار ارائه می‌شود تا مرحله‌ای که مصرف، ضایع و هدر رفته و به زمین بر می‌گردد و در صورتی که قابل بازیافت باشد پس از بازیافت مجدد، باید بررسی شود.

۸- با انتشار گزارش‌های زیست‌محیطی، اعتقادات و مسئولیت‌های شرکت در خصوص محیط‌زیست بهتر افشا می‌شود و به اطلاع افراد ذی نفع می‌رسد.

۹- هدف سازمان را باید توسعه پایدار قرار داد، باید تلاش کرد تا بتوان بهبود مستمر کیفیت زندگی را در آینده تضمین کرد.

حسابداری زیست‌محیطی با شناسایی، طبقه‌بندی و اندازه‌گیری هزینه‌های

زیست‌محیطی و منظور کردن آن در هزینه‌ها به قیمت‌گذاری بهتر محصول کمک می‌کند. این مسأله موجب ایجاد مزایای رقابتی و فرصت‌های تجاری آتی می‌شود. حسابداری نقش تعیین کننده در اندازه‌گیری فعالیت‌های اقتصادی زیست‌محیطی، اتخاذ تصمیم در مباحث مرتبط با محیط‌زیست، مدیریت هزینه‌های زیست‌محیطی، توجیه سبز فرآیند و محصولات و آماده کردن صورت‌های مالی طبق اصول پذیرفته شده حسابداری دارد. مقابله با آلودگی محیط‌زیست و تعقیب و مجازات مرتکبین جرائم علیه محیط‌زیست، تدوین و تنظیم قوانین و مقررات در حوزه‌های مختلف محیط‌زیست گام مهم و مؤثر دیگر است. برخی از قوانین و مقررات مرتبط با صنایع آلاینده نیازمند اصلاح و بازبینی است. وضع قوانین و اصلاح آنها موجب توجه بیش‌تر شرکت‌ها و کارخانه‌ها نسبت به جلوگیری یا کاهش ایجاد آلاینده‌ها در سطح کشور خواهد شد.

حسابداری زیست‌محیطی به دنبال آشکار

ساختن زوایای پنهان حسابداری است تا به این وسیله هزینه‌های زیست‌محیطی را قابل رؤیت و به درک ابعاد مختلف آن کمک کند. این امر به نوبه خود، مدیریت هزینه‌های زیست‌محیطی و کاهش هزینه‌ها را از طریق برقراری ارتباط بین هزینه‌ها و فعالیت‌های بوجود آورنده آنها تسهیل می‌کند.

همان‌طور که در شکل بالا مشاهده می‌کنید، حسابداری مالی و حسابداری مدیریت به‌طور توأمان می‌توانند به حسابداری زیست‌محیطی برسند. حسابداری مالی با تکیه بر اطلاعات شرکت و به‌جهت رفع نیاز استفاده‌کنندگان بیرونی به افشای بدهی‌ها و هزینه‌های زیست‌محیطی پردازد اما در مقابل حسابداری مدیریت با تکیه بر نیاز مدیران و استفاده‌کنندگان داخلی بر خط تولید تمرکز دارد و به دنبال اندازه‌گیری بهای مواد و هزینه‌های زیست‌محیطی استفاده شده برای انجام عملیات است. زمانی که شرکت‌ها بتوانند به این اطلاعات

دست پیدا کنند مدیران بهتر می‌توانند در تصمیم‌گیری در مورد قیمت‌گذاری و هزینه‌ها عمل کنند که این موضوع در سطح کلان می‌تواند به توسعه اقتصادی کمک کند. بنابراین وقتی شرکت‌ها درگیر هزینه‌های زیست‌محیطی باشند، به دنبال راهکارهایی برای کاهش هزینه‌های زیست‌محیطی نیز خواهند بود. تفاوت اصلی بین کنترل محیط‌زیست و کنترل فرآیندهای مالی یا هر فرآیند دیگر این است که در مناطقی اعمال می‌شود که ارتباط مستقیم با حفاظت از محیط‌زیست دارند. به‌عنوان مثال، مصرف منابع، استفاده از انرژی، تولید زباله، سر و صدا و غیره.

روش‌های کنترل محیط‌زیست را می‌توان به شرح زیر بیان کرد:

۱- **روش‌های متمرکز بر امور مالی:** انجام یک تمایز زیست‌محیطی از کنترل مالی و حسابداری، به‌عنوان مثال تجزیه و تحلیل عواقب مالی

فعالیت‌های مرتبط با محیط‌زیست

۲- روش‌های سازگار با

محیط‌زیست: ایجاد و استفاده از کنترل محیط‌زیست به‌عنوان توسعه کنترل مالی و حسابداری، به‌عنوان مثال جهت جمع‌آوری داده‌ها و مدیریت اثرات زیست‌محیطی فعالیت اقتصادی

۳- روش‌های اقتصادی و

زیست‌محیطی یکپارچه: کنترل و مدیریت عواقب مالی اقدامات مرتبط با محیط‌زیست و اثرات زیست‌محیطی فعالیت اقتصادی

روش‌های زیادی برای اعمال محاسبه هزینه‌های زیست‌محیطی وجود دارد، زیرا هر شرکت می‌تواند مناسب‌ترین گزینه را برای خود پیدا کند و از آن به‌طور دائمی استفاده کند. هزینه‌های زیست‌محیطی، هزینه‌های مرتبط با مدیریت محیط‌زیست، اقدامات حفاظت از محیط‌زیست و تأثیر آن بر محیط طبیعی را درک می‌کند. هزینه‌های بیشتر زیست‌محیطی را می‌توان به دو روش تفکیک کرد:

۱- به شرکت تعلق دارد: هزینه‌های محیطی داخلی و خارجی: هزینه‌های زیست‌محیطی داخلی هزینه‌هایی است که شرکت تولید کننده باید متحمل شود. در مقابل، هزینه‌های خارجی نتیجه فعالیت اقتصادی، تأثیر منفی دست نیافتنی و بی‌ارزش بازار (به‌عنوان مثال حمل و نقل زیست‌محیطی) بر خانوارها، بنگاه‌های اقتصادی یا جامعه به‌صورت افزایش هزینه‌ها (به‌عنوان مثال تعمیر بناهای آسیب دیده) یا محدودیت‌های نامحسوس (به‌عنوان مثال تأثیر منفی بر سلامت انسان، از دست دادن عملکرد تفریحی جنگل ها)

۲- در مورد ظهور هزینه‌ها: هزینه‌های حفاظت از محیط‌زیست و هزینه‌های بارگیری محیط، هزینه‌های حفاظت از محیط‌زیست (هزینه‌های تخلیه محیط‌زیست نیز نامیده می‌شود) کالاهای مصرفی است که توسط شرکت برای حفاظت از محیط‌زیست در شرکت ارزش‌گذاری شده و به‌طور هدمند استفاده می‌شود. شامل:

- هزینه‌های سرمایه‌گذاری و جاری برای حفاظت از محیط‌زیست در حال گسترش و یکپارچه (به‌عنوان مثال هزینه‌های پرسنل، هزینه‌های تعمیرات، هزینه‌های استهلاک، پرداخت سود)
- هزینه‌های سیستم مدیریت محیط‌زیست (به‌عنوان مثال هزینه‌های نگهداری شخص مسئول مدیریت محیط‌زیست، مواد خوراکی، هزینه‌های ثبت نام و غیره)
- هزینه‌های خدمات خارجی (به‌عنوان مثال کنترل کیفیت، مشاوره محیط زیست)
- هزینه‌های بار محیطی، هزینه‌های خساراتی است که قبلاً به محیط‌زیست وارد شده است. به‌عنوان مثال، این موارد عبارتند از:

- مالیات‌های زیست‌محیطی، مجازات‌ها، کمک‌های مالیاتی (به‌عنوان مثال جریمه‌های نقض قوانین زیست‌محیطی).
- مشارکت در بیمه محیط‌زیست
- هزینه‌های تنظیم خسارت ناشی از محیط‌زیست (به‌عنوان مثال جبران خسارت در چهارچوب مسئولیت) (تایگاشینوا و اخمتوا، ۲۰۱۸)

نتیجه‌گیری

مدیریت بهینه هزینه‌های زیست‌محیطی می‌تواند بستر را برای اجرای بهتر سیستم مدیریت زیست‌محیطی فراهم کند و مسلماً این بهبود سیستم می‌تواند زمینه را برای سلامت جامعه فراهم کند البته این مهم

زمانی قابل دسترس است که هر واحد تولیدی تجاری بتواند به این سیستم هزینه‌یابی زیست‌محیطی دست یابد. مسلماً وقتی واحدهای تجاری با هزینه‌های زیست‌محیطی درگیر باشند به دنبال راهکارهایی برای کاهش آلودگی خواهند بود که این امر سلامت جامعه را خود به خود بهبود می‌بخشد. زمانی که واحدهای تجاری درگیر هزینه‌های زیست‌محیطی می‌شوند سعی می‌کنند محصولاتی را تولید کنند که با محیط‌زیست سازگار باشد. این روش حتی باعث کاهش هزینه تولید محصولات نیز ممکن است بشود. هر مدیر باید بتواند بر محیط پیرامونی خود نیز کنترل داشته باشد که بسته به نیاز، شرایط و وضعیت شرکت برای تولید متفاوت است. ■

منابع

ابراهیم‌پور، مجتبی، عیلامی رودمجنی، فاطمه، خسروی زابدند، حمید (۱۳۹۴). حسابداری زیست‌محیطی و چالش‌های پیش روی آن در ایران. فصلنامه حسابداری سلامت، شماره ۳، صص ۱۰۸-۱۲۸
احمدی، محسن، ولی پور، ها شم، زراعت کیش، یعقوب (۱۳۹۸). ارائه الگویی برای گزارشگری مالی و غیر مالی زیست‌محیطی با رویکرد فازی. مجله حسابداری سلامت، شماره ۱، صص ۱-۲۲
حیدرپور، فرزانه، قرنی، محمد (۱۳۹۴). تأثیر حسابداری زیست‌محیطی بر شاخص‌های مالی و عملیاتی شرکت‌های تولیدی. فصلنامه پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، شماره ۲۶، صص ۳۹-۵۰.
دهدار، فرهاد، احمدیان، عباس (۱۳۹۶). گزارشگری حسابداری زیست‌محیطی. مجله حسابداری، شماره ۳۰۴، صص ۳۶-۴۲.
سجادی، سید حسین، جلیل، امیر (۱۳۸۶). حسابداری زیست‌محیطی. مجله حسابداری، شماره ۱۸۶، صص ۱۹-۲۸.
عالمشاه، سید امین (۱۳۹۳). بررسی عوامل مؤثر در اتخاذ روش‌های حسابداری مدیریت

strategy into managerial performance. www.emeraldinsight.com/1832-5912.htm

Schaltegger, S. and Sturm, A. (1995), *Öko-Effizienz durch Öko-Controlling. Zur praktischen Umsetzung von EMAS und ISO 14001*, Schäffer-Poeschel Verlag, Stuttgart, pp. 115-116.

Wang, Jinman, wang, ruogu, zhu, yucheng, li, jiaysn (2018). Life cycle assessment and environmental cost accounting of coal-fired power generation in China. *Energy policy*, vol115, 374-384.

زینب نوربخش حسینی: عضو هیئت علمی حسابداری، دانشگاه فنی و حرفه‌ای خراسان رضوی، آموزشکده فنی دختران الزهرا(س) مشهد، ایران
سید حسام وقفی: استادیار حسابداری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

PhD Thesis,
RMIT University

Jones, M. J. (2010). Accounting for the Environment: Towards a Theoretical Perspective for Environmental Accounting and Reporting, *Accounting Forum*, Vol. 34, No. 2, pp. 123-138.

Ferreira, A. , Moulang, C. & Hendro, B. (2010). Environmental Management Accounting and Innovation: An exploratory analysis. *Accounting, Auditing and Accountability Journal*. 23 (7), 920-948

Perl, E. (2006), "Implementierung von Umwelt informations system en", *Dissertationsschrift, DUV, Wiesbaden*

Taygashinova, Kusnikamal, Akhmetova, Alfiya (2018). Accounting for environmental costs as an instrument of environmental controlling in the company. www.emeraldinsight.com/1477-7835.htm

Rötzel, Peter & Hummel, Katrin (2019). Integrating environmental management control systems to translate environmental

زیست‌محیطی. فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، شماره ۲۲، صص ۹۰-۱۱۰

محمدی، رضا (۱۳۹۱). حسابداری محیط‌زیست. انتشار شده در وبلاگ حسابداری محیط‌زیست، فصل پاییز، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قشم
نصیرزاده، فرزانه (۱۳۸۸). پیاده سازی حسابداری زیست‌محیطی. مجله حسابداری، شماره ۲۰۷

نظری پور، محمد، امیدوار، سید جمال، امیدوار، سید محمد حسین (۱۳۹۳). هزینه‌های زیست‌محیطی و سیستم‌های حسابداری. دانش و پژوهش حسابداری، شماره ۳۷

Acerete, B. ; Gasca, M. ; and F. Llena (2019). "Analysis of Environmental Financial Reporting in the Spanish Toll Roads Sector", *Spanish Journal of Finance and Accounting*, Available at: <https://doi.org/10.1080/02102412.2019.1591880>, pp. 1-34

Baum, H. -G. , Albrecht, T. and Raffler, D. (2007), *Umwelt-und Ressourcenschutz als Unternehmensziel – Steigerung des Unternehmenswerts durch Ressourcen management*, Vol. 118, DUV, Wiesbaden, pp. 3-4.

Bennett, Martin and Mabbetts (2010), *Reduce Your Costs whit Environmental Management Accounting*, p. 1, 15, 20

Chang, H-C. (2007). *Environmental Management Accounting Within Universities: Current State and Future Potential*. Unpublished

اخبار ایران و جهان

تمدید مهلت ارائه اظهارنامه صاحبان مشاغل تا ۱۵ تیرماه

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور، از تمدید مهلت ارائه اظهارنامه مالیاتی و ارسال فرم تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات های مستقیم تا ۱۵ تیرماه خبر داد.

به گزارش رسانه مالیاتی ایران، دکتر امیدعلی پارسا، با اعلام این خبر عنوان کرد: تمدید مهلت ارائه اظهارنامه صاحبان مشاغل تا ۱۵ تیرماه، بنا به درخواست اتاق اصناف ایران و تصویب ستاد ملی مدیریت کرونا، صورت گرفته است.

وی با اشاره به مشکلات و شرایط خاص ناشی از شیوع ویروس کرونا در کشور، اظهار داشت: صاحبان مشاغل تا ۱۵ تیرماه فرصت دارند ضمن مراجعه به سایت سازمان امور مالیاتی کشور به نشانی www.intamedia.ir نسبت به ارائه اظهارنامه مالیاتی و یا ارسال فرم تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات های مستقیم اقدام نموده و از تسهیلات و معافیت های قانونی بهره مند گردند.

درخواست آیفک از هیات استانداردهای بین المللی حسابداری برای تشکیل هیات استانداردهای بین المللی پایداری

فدراسیون بین المللی حسابداران از هیات استانداردهای بین المللی حسابداری خواست تا در راستای تقویت گزارشگری شرکتی، هیات جدیدی تحت عنوان هیات استانداردهای پایداری را ایجاد کند تا در کنار هیات استانداردهای بین المللی حسابداری و زیرنظر بنیاد استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی فعالیت کند. آیفک از بنیاد استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی

نیز برای ایجاد هیات جدید درخواست همکاری کرده است.

هیات جدید می تواند از استقلال و راهبری موفق بنیاد استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی برای تدوین استانداردهای جهانی پایداری و منطقی کردن اکوسیستم پراکنده فعلی استفاده کند. برای موفقیت این هیات، همچون هیات استانداردهای بین المللی حسابداری، حمایت شفاف نهادهای جهانی و بودجه مناسب حیاتی است. طبق ساختار اصلی آیفک، هیات استانداردهای بین المللی حسابداری همچنان بر استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی متمرکز می کند و با هیات استانداردهای بین المللی پایداری همکاری می کند تا از تداخل ها و شکاف ها جلوگیری به عمل آید.

هیات استانداردهای بین المللی پایداری خود رویکرد ساختاری را اتخاذ می کند که با اهرم تخصص و الزامات افشای اطلاعات بسیار با اهمیت، کار می کند.

این رویکرد ساختاری شامل موارد زیر است:

- الزامات مربوط به اطلاعات غیرمالی با اهمیت با تمرکز بر عملکرد شرکت، ویژگی های ریسک، تصمیمات اقتصادی و ارزش آفرینی.
- همکاری با هیات استانداردهای بین المللی حسابداری با توجه به الزامات گزارشگری طراحی شده برای پاسخ به توسعه ای پایدار در سطح کلان و تأثیرات شرکت بر اقتصاد، محیط زیست و مردم.

این الزامات ممکن است در نهایت

در استانداردهای هیات استانداردهای بین‌المللی پایداری ادغام یا توسط آن تأیید شوند.

آیفک خاطرنشان می‌کند جهت پاسخگویی به تقاضای سرمایه‌گذاران، سیاست‌گذاران و سایر ذی‌نفعان برای ایجاد یک سیستم گزارشگری که اطلاعات یکنواخت، قابل مقایسه، قابل اتکا و قابل اطمینان را در رابطه با ارزش‌آفرینی شرکت و توسعه‌ی پایدار فراهم می‌کند، نیازمند راه‌حل جهانی هستیم. یک رویکرد پراکنده باعث ناکارآمدی، افزایش هزینه و عدم اعتماد می‌شود. از این‌رو، فدراسیون بین‌المللی حسابداران معتقد است کار مهمی که در حال حاضر در جریان است باید با هدف کمک به سیستم جهانی در حال ظهور، ادامه یابد.

<https://www.iasplus.com/en/news/2020/09/ifac-sustainability-board>

پیشنهاد استاندارد جدید برای بهبود فرآیند ارزیابی ریسک حساب‌برسان

هیات استانداردهای حسابرسی انجمن حسابداران رسمی آمریکا استاندارد جدیدی را پیشنهاد کرده است که با هدف بهبود ارزیابی حساب‌برسان از ریسک تحریف بااهمیت در حسابرسی صورت‌های مالی طراحی شده است. بیانیه‌ی پیشنهادی، استاندارد حسابرسی شماره‌ی ۱۲۲ و بخش‌های مختلف استانداردهای حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی آمریکا پیرامون شناسایی واحد

مورد رسیدگی و محیط آن و ارزیابی ریسک تحریف بااهمیت را اصلاح می‌کند. استاندارد پیشنهادی، مبتنی بر استاندارد بین‌المللی حسابرسی شماره‌ی ۳۱۵ (شناسایی و ارزیابی ریسک‌های تحریف بااهمیت) است. استاندارد پیشنهادی به منظور ارتقای الزامات و راهنمایی‌های مربوط به شناسایی و ارزیابی ریسک‌های ناشی از تحریف‌های بااهمیت، به ویژه راهنمایی‌هایی که به سیستم کنترل داخلی واحد مورد رسیدگی می‌پردازد، طراحی شده است. این استاندارد همچنین با راهنمایی‌های گسترده و جدید در مورد فناوری اطلاعات، استاندارد فعلی را به روز می‌کند. علاوه بر این، استاندارد پیشنهادی در تعریف ریسک‌های قابل‌ملاحظه تجدیدنظر می‌کند.

استاندارد فعلی بر ریسک‌هایی تمرکز می‌کند که به ملاحظات حسابرسی خاص نیاز دارند. تعریف اصلاح شده‌ی پیشنهادی نشان می‌دهد که این ریسک‌ها در صدر طیف ریسک‌های ذاتی قرار دارند.

استاندارد پیشنهادی همچنین شامل راهنمایی‌های جدید در نظر گرفته شده برای بهبود به‌کارگیری تردید حرفه‌ای در انجام رویه‌های ارزیابی ریسک است.

باب دوهر، مدیر ارشد حسابرسی انجمن حسابداران رسمی آمریکا در بیانیه‌ی خبری اذعان کرد، نحوه‌ی هدایت یک کسب و کار و شیوه‌ای که واحدهای تجاری به ثبت، پردازش و تلخیص اطلاعات مالی می‌پردازند به سرعت در حال تغییر است و این تحول بر ارزیابی حساب‌برسان

از ریسک‌های تحریف بااهمیت تأثیر می‌گذارد. بنابراین استاندارد پیشنهادی که منعکس‌کننده‌ی این تحول مستمر است، با بهبود فرایند ارزیابی ریسک حساب‌برسان از طریق شناسایی و پاسخ به ریسک تحریف بااهمیت در صورت‌های مالی واحدهای تجاری، کیفیت حسابرسی‌ها را بهبود می‌بخشد.

<https://www.journalofaccountancy.com/news/2020/aug/proposed-sas-risk-assessment.html>

انعقاد قرارداد همکاری انجمن حسابداران رسمی کالیفرنیا و شرکت فناوری اطلاعات مایند بریج کانادا

انجمن حسابداران رسمی کالیفرنیا ارتباط و همکاری استراتژیک خود با شرکت کانادایی مایندبریج را با هدف آموزش اعضای خود در زمینه‌های هوش مصنوعی و تجزیه و تحلیل داده‌ها و همچنین معرفی راه‌حل‌های نرم‌افزاری این شرکت برای حسابداران رسمی ایالت کالیفرنیا، رسماً اعلام نمود. این شرکت فناوری محور، بیش از ۳۰۰ مشتری در ۱۴ کشور جهان دارد و راه‌حل‌های مبتنی بر فناوری آن به حسابداران کمک می‌کند تا ثبت‌های مالی را با هوش مصنوعی، یادگیری ماشین و تکنیک‌های تجسم فکری، تجزیه و تحلیل کنند. آنتونی پوگلیس، رئیس و مدیرعامل انجمن حسابداران رسمی کالیفرنیا اعلام کرد، این انجمن متعهد به پیشرفت حرفه‌ی حسابداری برای پاسخگویی به خواسته‌های فعلی و آتی کسب و کارهای تجاری است. بر همین اساس شرکت فناوری محور مایندبریج به اعضای انجمن

حسابداران رسمی ایالت کالیفرنیا این توانایی را می‌دهد تا در میان بازارهای تخصصی و پیچیده، بیش‌تر به تجزیه و تحلیل و ارائه‌ی راهنمایی‌های مفید برای مشتریان بپردازند.

مدیرعامل شرکت مایند بریج نیز اذعان کرد، همکاری این شرکت با انجمن حسابداران رسمی کالیفرنیا باعث پیشرفت مهارت استفاده از هوش مصنوعی اعضای آن در تجزیه و تحلیل داده‌های مالی خواهد شد که در نهایت به نفع مشتریان و اعضای آن خواهد بود. امروزه سازمان‌های زیادی در سراسر جهان برای شناسایی ریسک‌ها و استخراج اطلاعات مالی خود به مایند بریج اتکا کرده و از تخصص آن استفاده می‌کنند. این شرکت اعلام کرد، مشتاقانه منتظر گسترش روابط خود با جوامع حسابداران رسمی و تأمین نیازهای جامعه‌ی حسابداری، حسابرسی و امور مالی است.

<https://www.accountingtoday.com/news/calcpa-announces-partnership-with-mindbridge>

بررسی شکاف انتظارات حسابرسی در زمینه‌های کشف تقلب و تداوم فعالیت توسط هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی

هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی طرح مباحثه‌ای در مقوله‌ی ارزیابی تداوم فعالیت و تقلب در مورد نقش حسابرسان را با هدف جمع‌آوری دیدگاه طیف وسیعی از ذی‌نفعان در اکوسیستم گزارشگری مالی،

آغاز کرده است.

این نهاد استانداردگذار در تلاش است تا تفاوت بین ادراکات عمومی در رابطه با نقش حسابرس و مسئولیت‌های وی با صورت‌های مالی را کشف کند. به این ترتیب با آغاز نظرسنجی از ذی‌نفعان و دریافت دیدگاه افراد پیرامون این موضوع که آیا در مورد تقلب و تداوم فعالیت شکاف (شکاف‌های دانش، عملکرد و تکامل) انتظار وجود دارد؟ همچنین به دنبال یافتن راه‌هایی برای کاهش این شکاف‌هاست. از ذی‌نفعان خواسته شده است تا مشخص کنند آیا استانداردهای حسابرسی موجود مربوط به تقلب و تداوم فعالیت برای پاسخ به سرعت تغییر در محیط گزارشگری خارجی، نیاز به به‌روزرسانی دارند یا خیر؟ و اگر این نیاز وجود دارد باید در چه زمینه‌هایی باشند.

هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی اذعان می‌کند که بازخوردهای جمع‌آوری شده، تصمیمات مربوط به اقدامات بعدی در مورد این موضوعات را شکل می‌دهد.

رئیس هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی بیان کرد: "مسائل مربوط به تقلب و تداوم فعالیت به طور مستمر در حال گسترش هستند، از این رو به عنوان حوزه‌هایی مطرح می‌شوند که برای افزایش اعتماد به حسابرسی‌ها نیاز به توجه و بهبود بالقوه دارند. این دو موضوع در صدر اولویت‌های استراتژیک و برنامه‌های کاری هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی است که به تازگی صادر

شده است."

این مباحثه گامی مهم در درک نیازهای استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی، چگونگی تأثیر تغییرات محیط گزارشگری مالی بر نقش حسابرسان در زمینه‌های تقلب و تداوم فعالیت و محدودیت‌های استانداردهای موجود است. نظرسنجی از ذی‌نفعان و مشورت خواهی پیرامون موضوعات مطرح شده تا ۲۱ ژانویه ۲۰۲۱ ادامه دارد.

<https://www.accountancydaily.co/iaasb-examine-going-concern-expectation-gap>

بررسی شکاف انتظارات حسابرسی در زمینه‌های کشف تقلب و تداوم فعالیت توسط هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی

هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی طرح مباحثه‌ای در مقوله‌ی ارزیابی تداوم فعالیت و تقلب در مورد نقش حسابرسان را با هدف جمع‌آوری دیدگاه طیف وسیعی از ذی‌نفعان در اکوسیستم گزارشگری مالی، آغاز کرده است.

این نهاد استانداردگذار در تلاش است تا تفاوت بین ادراکات عمومی در رابطه با نقش حسابرس و مسئولیت‌های وی با صورت‌های مالی را کشف کند. به این ترتیب با آغاز نظرسنجی از ذی‌نفعان و دریافت دیدگاه افراد پیرامون این موضوع که آیا در مورد تقلب و تداوم فعالیت شکاف (شکاف‌های دانش، عملکرد و

تکامل) انتظار وجود دارد؟ همچنین به دنبال یافتن راه‌هایی برای کاهش این شکاف‌هاست. از ذی‌نفعان خواسته شده است تا مشخص کنند آیا استانداردهای حسابرسی موجود مربوط به تقلب و تداوم فعالیت برای پاسخ به سرعت تغییر در محیط گزارشگری خارجی، نیاز به به‌روزرسانی دارند یا خیر؟ و اگر این نیاز وجود دارد باید در چه زمینه‌هایی باشند.

هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی اذعان می‌کند که بازخوردهای جمع‌آوری شده، تصمیمات مربوط به اقدامات بعدی در مورد این موضوعات را شکل می‌دهد.

رئیس هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی بیان کرد: "مسائل مربوط به تقلب و تداوم فعالیت به طور مستمر در حال گسترش هستند، از این رو به عنوان حوزه‌هایی مطرح می‌شوند که برای افزایش اعتماد به حسابرسی‌ها نیاز به توجه و بهبود بالقوه دارند. این دو موضوع در صدر اولویت‌های استراتژیک و برنامه‌های کاری هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی است که به تازگی صادر شده است."

این مباحثه گامی مهم در درک نیازهای استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی، چگونگی تأثیر تغییرات محیط گزارشگری مالی بر نقش حسابرسان در زمینه‌های تقلب و تداوم فعالیت و محدودیت‌های استانداردهای موجود است. نظرسنجی از ذی‌نفعان و مشورت خواهی پیرامون موضوعات مطرح شده تا ۲۱ ژانویه

۲۰۲۱ ادامه دارد.

<https://www.accountancydaily.co/iaasb-examine-going-concern-expectation-gap>

بحث تنظیم‌کنندگان استانداردهای حسابداری پیرامون اقلام نامشهود

در جلسه‌ی مجمع بین‌المللی تنظیم‌کنندگان استانداردهای حسابداری، نهادهای استانداردگذار حسابداری کانادا، آلمان، ژاپن، انگلستان و ایالات متحده در مورد چشم‌انداز گزارشگری مالی مربوط به اقلام نامشهود به بحث و تبادل‌ظن پرداختند.

پنج نهاد تنظیم‌کننده‌ی استاندارد دریافتند که حتی در گروه ۵ عضوی آن‌ها نیز دیدگاه‌های مختلفی در مورد حسابداری اقلام نامشهود وجود دارد. برخی تفاوت میان ارزش دفتری و ارزش بازار واحدتجاری را مشکل می‌دانند، برخی معتقدند تفاوت میان ارزش دفتری و بازار مشکلی است که می‌تواند با افشای اطلاعات حل شود، بعضی دیگر اذعان کردند مشکلی در تفاوت میان ارزش دفتری و ارزش بازار وجود ندارند.

هدف از برگزاری این جلسه به تعادل رساندن دیدگاه‌های جایگزین برای حمایت از مسائل مطرح شده از سوی جامعه‌ی حسابداری و ایجاد محرکی برای تحقیقات دانشگاهی مربوطه است.

کریستین بوتوسان، عضو هیات مدیره‌ی هیات انجمن حسابداران مالی، با اشاره به دیدگاه کسانی که معتقدند در تفاوت

میان ارزش دفتری و ارزش بازار مشکلی وجود دارد، نیاز به وجود راهکارهایی برای حل و فصل مشکل از طریق شناخت اقلام نامشهود را مطرح کرده است. استدلال‌های وی شامل موارد زیر است:

■ ناتوانی در شناخت اقلام مهم دارایی‌های نامشهود، ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام و عملکرد مالی را کمتر از واقع بیان می‌کند.

■ ناتوانی در شناخت موارد مهم دارایی‌های نامشهود، ارتباط آن با صورت‌های مالی را کاهش می‌دهد.

■ شناخت برخی اقلام بهتر از عدم شناخت آن‌هاست، چالش‌های اندازه‌گیری و همچنین نگرانی‌های مربوط به قابلیت تأیید نباید مانع شناخت شوند.

وی همچنین در مورد مبانی اندازه‌گیری و کاربرد آن‌ها در اندازه‌گیری دارایی‌های نامشهود اظهار نظر کرد و بین دارایی‌های مبادله‌ای که به صورت مستقل استفاده می‌شوند و به راحتی قابل تبدیل به وجه نقد هستند و دارایی‌های در حال استفاده که به صورت ترکیبی استفاده می‌شوند و به راحتی به وجه نقد تبدیل نمی‌شوند، تفاوت قائل شد. بوتوسان خاطرنشان کرد که اکثر اقلام نامشهود از نوع در حال استفاده هستند و مبنای اندازه‌گیری مربوطه باید بهای تاریخی یا بهای جایگزینی باشد. با این وجود، این نوع بهایابی دشوار است. به این ترتیب، تعیین ارزش منصفانه دارایی‌های نامشهود نیز دشوار است زیرا دارایی‌های نامشهود منحصر به فرد هستند.

مدیر هیات استانداردهای حسابداری کانادا نیز دیدگاه کسانی که معتقدند

نگرانی کمیته‌های حسابرسی شرکت‌ها از

ویروس همه‌گیر کووید ۱۹

بر اساس گزارش جدید موسسه‌ی حسابرسی و خدمات مشاوره‌ی مدیریت کی‌پی‌ام‌جی، فراز و فرودهای اقتصادی در طول زمان شیوع ویروس کرونا باعث شده است که کمیته‌های حسابرسی در شرکت‌های سهامی عام و کمیسیون بورس و اوراق بهادار بر افشای نحوه‌ی تأثیرات جاری و احتمالی ویروس کووید ۱۹ بر صورت‌های مالی تمرکز کنند.

در این گزارش توضیح داده شده است که شرکت‌ها به دلیل تأثیر اختلالات ناشی از همه‌گیری بر فعالیت‌های کسب و کار، در حال ارزیابی مجدد، بهبود یا ایجاد کنترل‌های داخلی جدید هستند و حساب‌رسان داخلی نیز برنامه‌ها و فعالیت‌های حسابرسی خود را به روزرسانی می‌کنند. بر این اساس، حوزه‌ی پیش‌بینی چالش برانگیزتر شده است، به عنوان نمونه تعیین مفروضات ارزشیابی مجدد سرقفلی و دارایی‌های غیرمالی، و همچنین تحقق دارایی‌های معوق مالیاتی، تعیین وضعیت فرض تداوم فعالیت و تعیین زیان‌های کاهش ارزش دارایی‌ها، دشوارتر شده است.

کمیته‌های حسابرسی نیز در حال سازگار شدن با محیط جدید هستند، زیرا شرکت‌های آن‌ها امکان انعطاف‌پذیری بیشتری را برای کار از راه دور فراهم

کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا

کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا اعلام کرد، قوانین حاکم بر برنامه‌ی افشای تخلفات خود را اصلاح کرده است.

اصلاح قوانین افشای تخلفات مکانیزمی را برای افشاگران تخلفات با پاداش بالقوه‌ی کم‌تر از ۵ میلیون دلار، تحت شرایط خاص، فراهم می‌کند. این موضوع درحالی است که تقریباً ۷۵ درصد پاداش افشاگران تخلف در بازه‌ی کم‌تر از ۵ میلیون دلار قرار می‌گیرد. از این پس، مبلغ جایزه‌ی افشاگران تخلفات منحصراً بر اساس معیارهایی که در قوانین اعلام شده توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار تعیین شده است، تأیید و پرداخت می‌شود.

جی کلایتون، رئیس کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا اعلام کرد: "افشاگران معمولاً در گزارش دادن اطلاعات خود به کمیسیون ریسک‌های حرفه‌ای و شهرت را متحمل می‌شوند و کمیسیون متعهد می‌شود که برای انجام این ریسک‌ها و مشارکت در فعالیت‌های بازدارنده‌ی تخلفات به آن‌ها پاداش پرداخت کند".

اصلاحات قوانین پرداخت پاداش به افشاگران تخلف به کمیسیون کمک می‌کند تا مبالغ پاداش بیش‌تری را با سرعت بیش‌تر در اختیار افشاگران قرار دهد. اصلاحات قوانین افشاگری تخلفات ۳۰ روز پس از ثبت فدرال لازم‌الاجرا خواهد بود.

<https://www.journalofaccountancy.com/news/2020/sep/sec->

مشکلی وجود ندارد یا مشکلی وجود ندارد که با افشای اطلاعات اضافی قابل حل نباشد، را مورد بررسی تحلیلی قرار داد. وی خاطرنشان کرد، تحقیقات نشان می‌دهد تفاوت میان ارزش دفتری و ارزش بازار مرتبط با اطلاعات مالی را کاهش نمی‌دهد و نشان دادن ارزش بازار واحد تجاری، هدف صورت‌های مالی نیست.

وی مزایای افشای اجباری و داوطلبانه را بررسی و خاطرنشان کرد که افشای اجباری می‌تواند مورد حسابرسی قرار گیرد و قابل مقایسه و یکنواخت باشد. اما افشای داوطلبانه انعطاف‌پذیری بیش‌تری ایجاد می‌کند و امکان افشای اطلاعات بیش‌تر را فراهم می‌کند. وی در مورد افشای احتمالی موارد زیر را ذکر کرد:

- ارائه‌ی اطلاعات تفکیک شده در مورد مخارج سرمایه‌ی فکری (اقدام نامشهود آینده نگر)

- ایجاد یک طبقه‌ی اضافی برای فعالیت‌های نامشهود در صورت جریان وجوه نقد
- ایجاد صورت دارایی‌های نامشهود یا جریان سرمایه فکری
- انعکاس مخارج مرتبط با اقدام نامشهود در یادداشت‌های توضیحی

وی پیشنهاد کرد، بهتر است واحدهای تجاری خارج از صورت‌های مالی فعالیت‌های نامشهود را به بحث در مورد استراتژی‌ها و اهداف سازمانی پیوند دهند و آن را با معیارهای سرمایه‌ی انسانی تکمیل کنند.

<https://www.iasplus.com/en/news/2020/09/intangibles>

تغییر قوانین افشاگران تخلفات توسط

کرده‌اند.

نظرسنجی اخیر کمیته‌ی حسابرسی موسسه‌ی کی‌پی‌ام‌جی از جمله بزرگ‌ترین زمینه‌های نگرانی مطرح شده توسط ۱۱۴ عضو کمیته‌ی حسابرسی ایالات متحده به ترتیب عبارتند از: افشای اطلاعات در مورد اثرات جاری و بالقوه‌ی ویروس کووید ۱۹ (۷۹ درصد)، برآورد جریان‌های نقدی آتی (۴۸ درصد) و تعیین زبان کاهش ارزش دارایی‌های غیرمالی مانند سرقتی و سایر دارایی‌های نامشهود (۴۳ درصد).

اعضای کمیته‌های حسابرسی اظهار داشتند که محیط کار از راه دور که تحت تاثیر ویروس کووید ۱۹ قرار گرفته تاکنون تاثیر اندکی بر کارایی و اثربخشی تعاملات آن‌ها با تیم‌های مدیریت و حسابرسان داشته است. بیش‌ترین اختلالات ذکر شده شامل برنامه‌های بازگشت به کار (۷۳ درصد)، دسترسی به سیستم‌های مبتنی بر فناوری اطلاعات و احراز هویت برای کارکنان از راه دور (۶۹ درصد) و امنیت سایبری (۶۶ درصد) بود.

اعضای کمیته‌های حسابرسی انتظار دارند، در ارتباط با تأثیرات ویروس کووید ۱۹ و اعتراضات اخیر علیه تبعیض نژادی سیستماتیک، هیات‌های مدیره توجه بیشتری به مسائل زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی داشته باشند.

شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی سلامت، ایمنی و رفاه کارکنان (۸۵ درصد)، تنوع در شرکت از جمله اعضای هیات مدیره (۵۳ درصد) و شهرت شرکت (۳۹ درصد) را به

عنوان زمینه‌هایی عنوان کردند که باید بیش‌تر مورد توجه هیات‌های مدیره قرار بگیرند. همه‌گیری ویروس همچنین باعث شده است که بسیاری از کمیته‌های حسابرسی علاوه بر مسئولیت نظارت بر ریسک، دامن‌های برنامه‌های کاری خود را نیز مجدداً ارزیابی کنند. بیش‌تر اعضای کمیته‌های حسابرسی که به نظرسنجی پاسخ دادند، مسئولیت‌های نظارتی خود را برای انواع ریسک‌های مربوط به ویروس کووید ۱۹ به ترتیب موارد ذیل عنوان کردند: ریسک‌های مالی (۸۳ درصد)، ریسک‌های انطباق‌های قانونی و نظارتی (۷۰ درصد)، امنیت سایبری (۶۲ درصد) و حریم خصوصی (۴۲ درصد).

<https://www.accountingtoday.com/news/coronavirus-is-worrying-corporate-audit-committees>

انتشار راهنمای حسابداری دارایی‌های دیجیتال توسط انجمن حسابداران رسمی آمریکا

راهنمای حسابداری دارایی‌های دیجیتال، شامل ۱۳ پرسش و پاسخ است که برای کمک به حسابداری و حسابرسی دارایی‌های دیجیتال تدوین شده است و موضوعاتی از جمله محاسبه‌ی ارزش منصفانه، ارزش‌های رمزنگاری شده و چگونگی حسابداری دارایی‌های دیجیتال توسط شرکت‌های سرمایه‌گذاری و کارگزاران را در بر می‌گیرد. این راهنمای عملی، دارایی‌های دیجیتال را به عنوان "ثبت‌های دیجیتالی" تعریف می‌کند، که برای تأیید و اهداف امنیتی رمزنگاری می‌شوند. از جمله دارایی‌های دیجیتالی می‌توان به بیت‌کوین اشاره کرد که بر

روی بلاکچین بیت‌کوین کار می‌کند. راهنمای جدید پنج بخش زیر را پوشش داده است:

- ارائه‌ی تعریف شرکت سرمایه‌گذاری، زمانی که به انجام معاملات مرتبط با دارایی دیجیتال مبادرت می‌ورزد.
- حسابداری دارایی‌های دیجیتالی توسط یک شرکت سرمایه‌گذاری، زمانی که این دارایی را به عنوان سرمایه‌گذاری در اختیار دارد.
- شناسایی، اندازه‌گیری و نحوه‌ی ارائه‌ی دارایی‌های دیجیتال ویژه‌ی کارگزاران.
- ملاحظات برای دارایی‌های رمزنگاری شده که به اندازه‌گیری ارزش منصفانه الزام دارند.
- حسابداری ارزش‌های رمزنگاری شده

رئیس کار گروه دارایی‌های دیجیتال انجمن حسابداران رسمی آمریکا در این‌باره اذعان کرد: "ما اطمینان داریم که این راهنمای عملی به‌روزرسانی شده به بیش‌تر سؤالاتی که در فضای دارایی‌های دیجیتال به‌وجود آمده است، پاسخ خواهد داد." همچنین کارگروه دارایی‌های دیجیتال به ارائه‌ی راهنمایی و پشتیبانی لازم از این فضای مهم و در حال تکامل، ادامه می‌دهد. گفتنی است استفاده از این راهنما اختیاری بوده و این نسخه با هدف به روز رسانی نسخه‌ی منتشر شده در ماه جولای منتشر شده است.

<https://www.journalofaccountancy.com/news/2020/oct/aicpa-guidance-fair-value-stablecoins.html>

افزایش سطح افشای کمیته‌های

حسابرسی شرکت‌های سهامی عام

بر اساس گزارش جدیدی از مرکز کیفیت حسابرسی، شرکت‌های دارای منافع عام در راستای ایفای وظیفه‌ی مباشرتی و پاسخگویی خود در حال افزایش سطح افشاهای کمیته‌های حسابرسی هستند. بر اساس نتایج ارزیابی شفافیت کمیته‌های حسابرسی در سال ۲۰۲۰، افشای اطلاعات مربوط به مسئولیت کمیته‌های حسابرسی در زمینه‌های نظارت بر ریسک امنیت سایبری که منجر به بهبود روند افشای اطلاعات می‌شود، طی ۵ سال گذشته چهار برابر افزایش یافته است و برای ۵۰۰ شرکت برتر بورسی از ۱۱ درصد در سال ۲۰۱۶ به ۳۹ درصد رسیده است. افزایش سطح افشاهای کمیته‌های حسابرسی واکنش مناسبی از سوی شرکت‌های دارای منافع عام و کمیته‌های حسابرسی است که از آن‌ها خواسته شده است روند افزایش شفافیت را تسریع کرده و سطح مناسبی از جزئیات را در افشاهای کمیته‌های حسابرسی ارائه دهند. نمونه‌ای از افشاهای جدید که در ارزیابی شفافیت کمیته‌های حسابرسی امسال دنبال شده است شامل افشای موارد مهم حسابرسی و تاثیر ویروس کووید ۱۹ بوده است. سایر موضوعات که افشای آن‌ها در سال ۲۰۲۰ افزایش یافته است عبارتند از، افشای خدمات غیرحسابرسی (۸۴ درصد ۵۰۰ شرکت برتر بورسی) و افشای معیارهای ارزیابی موسسات حسابرسی (۵۱ درصد ۵۰۰ شرکت برتر بورسی). جولی بل‌لیندسی، مدیر مرکز کیفیت حسابرسی در بیانیه‌ای اذعان کرد، شفافیت در مورد نوع و نحوه نظارت کمیته‌های حسابرسی، به فعالیت

منظم بازارهای سرمایه کمک می‌کند. از این رو ما از شرکت‌های سهامی عام و کمیته‌های حسابرسی آن‌ها می‌خواهیم روند افزایش شفافیت را تسریع کرده و سطح مناسبی از جزئیات را در افشاهای کمیته‌های حسابرسی فراهم کنند تا سرمایه‌گذاران نسبت به نقش اصلی نظارتی این کمیته‌ها بر اطلاعات مالی گزارش شده توسط شرکت‌ها، اطمینان بیش‌تری داشته باشند. اگرچه یافته‌ها حاکی از این موضوع است که برخی از انواع افشاهای کمیته‌های حسابرسی در حال کاهش است. به عنوان نمونه، درصد شرکت‌هایی که اعلام می‌کنند کمیته‌ی حسابرسی مسئول مذاکرات راجع به حق‌الزحمه‌ی حسابرس است، از ۱۹ به ۱۸ درصد کاهش یافته است.

<https://www.accountingtoday.com/news/public-companies-increase-audit-committee-disclosures-in-proxy-statements>

تسهیل قوانین استقلال حسابرسان توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا (SEC)

کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا در مورد پذیرش اصلاحات مربوط به الزامات دیرینه‌ی خود در مورد استقلال حسابرسان رای داد، تا برنامه‌ی تسهیل مقررات کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا در سال‌های اخیر، بخشی از محدودیت‌های حاکم بر روابط بین حسابرسان و مشتریان آن‌ها را کاهش دهد.

در رابطه با این تغییرات اطلاعیه‌ی منتشر شد که در آن کمیسیون بیان کرد، طی سال‌های گذشته، کارکنان کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا دریافتند که برخی از روابط و خدمات باعث نقض فنی قوانین استقلال می‌شود این امر کمیته‌های حسابرسی را ملزم به بررسی‌های بالقوه و وقت‌گیر کرده است. مستلزم صرف وقت و توجه بسیاری از سوی حسابرسان و کمیته‌های حسابرسی خارج از تلاش‌های آنان برای حمایت از سرمایه‌گذاران است.

دسامبر گذشته، کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا پیشنهاد تغییر در قوانین استقلال را مطرح کرد. اصلاحات نهایی که اخیراً تصویب شد الزامات استقلال حسابرسان را طوری تغییر می‌دهد که روابط و خدمات خاصی را ارزیابی می‌کند که ممکن است استقلال و بی‌طرفی حسابرسان را تهدید کند.

جی کلایتون، رئیس کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا، در بیانیه‌ای اذعان کرد، اصلاحات امروز نشان‌دهنده‌ی دیدگاه دیرینه‌ی این کمیسیون نسبت به این موضوع است که حسابرسی باید توسط یک متخصص مستقل، بی‌طرف و ماهر صورت گیرد تا به حفاظت از سرمایه‌گذار و اعتماد سرمایه‌گذار کمک کند. الزامات به روز شده‌ی استقلال حسابرسان با افزایش تمرکز مشتریان، کمیته‌های حسابرسی و حسابرسان در زمینه‌هایی که ممکن است استقلال و بی‌طرفی حسابرس را تهدید کند، حمایت از سرمایه‌گذار را افزایش می‌دهد. الزامات جدید همچنین با افزایش تعداد موسسات حسابرسی واجد شرایط که یک ناشر

بورسی می‌تواند انتخاب کند، رقابت و کیفیت حسابرسی را بهبود می‌بخشد.

این تغییرات از سال ۲۰۰۳ تاکنون اساسی‌ترین تغییرات در قوانین استقلال حسابرس است، اگرچه سال گذشته تغییراتی در تعریف مشتری حسابرسی اعمال شد تا برخی از نهادهای وابسته را هنگام تصمیم‌گیری درباره‌ی مواردی که استقلال حسابرس را مختل می‌سازد، مستثنی کنند.

دو عضو کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا، آلیسون هرن لی و کارولین آ. کرنشاو، در بیانیه‌ای مشترک از اقدام کمیسیون برای کاهش بیش‌تر محدودیت‌ها انتقاد کردند. آن‌ها بیان کردند این برای دومین بار است که در فاصله‌ی زمانی نسبتاً کوتاه قوانین استقلال حسابرس تسهیل می‌شود. در میان سایر تغییرات، قوانین جدید یک استاندارد شفاف را جایگزین استاندارد می‌کند که به حسابرسان در هنگام ارزیابی استقلال خود اختیار بیش‌تری می‌دهد و ریسک بیش‌تری را هنگام استفاده‌ی نادرست یا ناهماهنگ از آن به همراه دارد. علاوه بر این، طبق قوانین نهایی، هیچ مکانیسمی برای اطمینان از این موضوع وجود ندارد که کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا و سرمایه‌گذار بتوانند نحوه‌ی انجام این ارزیابی‌ها توسط حسابرسان را ببینند. البته همان‌طور که در سال‌های اخیر اغلب رخ داده است، این تغییرات مطلوب سرمایه‌گذاران نیست.

اصلاحات نهایی تعاریف شرکت یا شخص وابسته به مشتری و شرکت سرمایه‌گذار

را برای پرداختن به برخی از روابط با اشخاص وابسته، از جمله اشخاص تحت کنترل مشترک تغییر می‌دهد. همچنین تعریف دوره‌ی حسابرسی و تعامل حرفه‌ای را اصلاح خواهد کرد تا دوره‌ی بازبینی را برای شرکت‌های آمریکایی که قصد عمومی شدن را دارند برای انطباق با الزامات استقلال، از سه سال به یک سال تقلیل دهد.

در این اصلاحات عبارت سهامداران عمده نیز با مفهوم مالکان منتفع با نفوذ قابل ملاحظه، جایگزین خواهد شد. به این ترتیب یک قانون جدید جایگزین می‌شود که نقض‌های سهوی استقلال را که در نتیجه‌ی ادغام یا تحصیل ایجاد می‌شود، از بین می‌برد.

کلایتون این تغییرات را ساده و به نفع بازارهای سرمایه عنوان کرد. وی در بیانیه‌ای اظهار کرد، قوانین استقلال حسابرس ما گسترده و محدودکننده هستند، اگرچه باید این‌گونه باشند، زیرا حتی نقض استقلال ظاهری نیز می‌تواند اعتماد را سست کند. با این حال، به دلیل تکامل بازارها، قوانین گسترده و محدودکننده می‌توانند پیامدهای منفی ناخواسته‌ای را به همراه داشته باشند. در این حالت، قوانین محدودکننده ممکن است به شکل منفی بر رابطه‌ی نزدیک و مهم حسابرس و صاحب‌کار تأثیر بگذارد. اصلاحات ساده و به‌روزرسانی شده بدون کاهش تعهدات استقلال حسابرس و صاحب‌کار، تأثیرات سوء بر انتخاب حسابرس را کاهش داده یا از بین می‌برد. چنین تغییراتی برای تداوم کارایی و بهره‌وری قوانین مرتبط با استقلال حسابرس مهم است.

با این حال، آلیسون هرن لی و کارولین آ. کرنشاو ادعا می‌کنند که تغییر قوانین استقلال حسابرسان را به خطر می‌اندازد و مخالف آن هستند. آن‌ها معتقدند اگرچه منطقی است که هر چند وقت یکبار عملکرد قوانین خود را ارزیابی کنیم و در صورت لزوم آن‌ها را بر اساس نیاز به روز نماییم، اما ما نگران هستیم که عقبه‌ی استقلال حسابرسان فقط در یک جهت حرکت کرده است، و این جهت به سمت تسهیل استانداردها و کاهش شفافیت باشد. این دو اذعان کردند این تغییرات فرصت بیش‌تری برای خطا و عدم اطمینان در استانداردهای استقلال حسابرسان ایجاد کرده و قابلیت مشاهده‌ی نحوه‌ی ارزیابی حسابرسان را کاهش می‌دهد.

<https://www.accountingtoday.com/news/sec-loosens-auditor-independence-rules>

حسابرسان و تکنولوژی واقعیت مجازی

در حال حاضر، واقعیت مجازی بیش‌تر برای آموزش حسابرسی و مدیریت ریسک استفاده می‌شود. اما با افزایش استفاده از واقعیت مجازی توسط صنایع مختلف، مطمئناً واقعیت مجازی در فعالیت‌های واقعی حسابرسی و ارزیابی ریسک استفاده خواهد شد. به‌عنوان مثال، در صنعت ساخت‌وساز، حسابرسان و متخصصان مدیریت ریسک می‌توانند مراحل حسابرسی و فرآیند رسیدگی را بدون مراجعه به محل واقعی پروژه انجام دهند. آن‌ها می‌توانند طراحی سیستم‌های کنترلی را مرور کنند، کامل بودن را بررسی کنند و ریسک‌ها را

ارزیابی کنند. فناوری‌های تشخیص اشیاء و اجسام می‌تواند به حساب‌رسان در انجام بازرسی‌های دستی موجودی مواد و کالا و وضعیت دارایی‌ها، حتی فرسودگی قطعات و تجهیزات، کمک کنند.

با استفاده از واقعیت مجازی، حساب‌رسان می‌تواند از قبل جزئیات و اطلاعات مربوط به قطعات و تجهیزات مانند شماره‌ی قطعه، تاریخ خرید، سوابق نگهداری (انبارداری) و سایر موارد را مشاهده کنند و در این صورت حساب‌رسان مشاهدات خود را به طور خودکار ثبت کنند، داده‌ها به راحتی ثبت و ضبط می‌شوند. همچنین از فناوری‌های واقعیت مجازی می‌توان برای حساب‌رسی و بررسی‌های مالی استفاده کرد. نمایش داده‌های مالی در نمودارهای سه بعدی به جای دو بعدی، چشم‌انداز متفاوتی را برای استفاده‌کننده فراهم می‌کند. شبیه‌سازی‌های مالی را می‌توان در لحظه (زمان واقعی) انجام داد، و این‌گونه می‌توانیم مشاهده کنیم که چگونه تغییرات یک متغیر پیش‌بینی‌های سازمان را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

در صورتیکه از فناوری‌های واقعیت مجازی برای انجام شبیه‌سازی مونت کارلو یا تجزیه و تحلیل آن استفاده شود، چه اتفاقی می‌افتد.

چالش‌های استفاده از واقعیت مجازی در حساب‌رسی و ارزیابی ریسک
چالش‌هایی و موانعی در استفاده‌ی

گسترده و فراگیر از واقعیت مجازی در حساب‌رسی و ارزیابی ریسک وجود دارد.

محتوا: چالش و مانع اصلی استفاده‌ی گسترده از واقعیت مجازی در حساب‌رسی و ارزیابی ریسک، عدم وجود محتوا است. در حالی که محتوا در حال افزایش است ولی هنوز سازمان‌های نسبتاً به طور مشخص از فناوری واقعیت مجازی در کسب و کار خود استفاده می‌کنند.

بها: فناوری واقعیت مجازی نسبتاً ارزان است و هرکسی می‌تواند سیستم‌های واقعیت مجازی ارزان قیمت و همدست بخرد؛ ولی به دلیل وجود مشکل محتوا، هنوز هم منابع قابل توجهی برای ایجاد محتوا برای استفاده در کسب و کارها مورد نیاز است.

تجربه‌ی کاربر: برخی از افراد هنگام استفاده از فناوری‌های واقعیت مجازی (دستگاه شبیه سازی) دچار سرگیجه، حالت تهوع و حتی تشنج می‌شوند. اصطلاحاً این بیماری را سندرم حرکت دیجیتال می‌نامند که شما می‌توانید حرکت را مشاهده کنید اما بدن شما آن را احساس نمی‌کند. برای کاربردی شدن این فناوری زمان قابل ملاحظه‌ای را باید در نظر گرفت.

بی میلی کسب و کارها: بسیاری از کسب و کارها هنوز تمایلی به استفاده از واقعیت مجازی ندارند، زیرا هنوز واقعیت مجازی را مختص به بازی و سرگرمی می‌دانند.

امنیت سایبری: مانند هر سیستم مبتنی بر رایانه، واقعیت مجازی نیز در معرض

حملات امنیت سایبری است. اطلاعاتی که واقعیت مجازی تجسم را بر اساس آن انجام می‌دهد، قابل دستکاری و تخریب است.

واقعیت مجازی در آینده حساب‌رسی و مدیریت ریسک

با توجه به اینکه نقش مهم فناوری را در حرفه‌ی حساب‌رسی و حوزه‌ی مدیریت ریسک نمی‌توان نادیده گرفت، باید بپذیریم واقعیت مجازی می‌تواند تفاوت زیادی ایجاد کند.

در حال حاضر حساب‌رسان و متخصصان مدیریت ریسک قادر به انجام وظایفی هستند که پیش از این، به دلیل خطرات ایمنی و سلامتی، امکان‌پذیر نبود. در سال ۲۰۱۶، پژوهشی در مورد تجزیه و تحلیل ریسک با استفاده از فناوری واقعیت مجازی انجام شد، محققان دریافتند که قادر به شناسایی تعداد بیش‌تری از ریسک‌ها با استفاده از مدل‌های پیچیده‌ی واقعیت مجازی نسبت به ارزیابی مبتنی بر سند و شواهد خواهند بود. این موضوع ثابت می‌کند که حساب‌رسان و متخصصان مدیریت ریسک نباید فقط فناوری را حساب‌رسی و ارزیابی کنند، همچنین باید بدانند که چگونه می‌توان از فناوری در انجام فعالیت‌های حساب‌رسی و ارزیابی ریسک به درستی استفاده کرد.

<https://www.agiaph.org/sites/default/files/Use%20of%20Virtual%20Reality%20in%20Auditing%20addtl%20handouts.pdf>

معرفی مؤسسات حسابرسی

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران در صورت درخواست کتبی می توانند شناخت نامه‌ی خود را در این بخش منتشر کنند.

۱ مؤسسه حسابرسی آبتین روش آریا

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **محبوب مهدی پور بهمیری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **موسی حسینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **ناصر عسگری نائینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **حسین طالبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **مجید مختار نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **بهمن فدوی رودسری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **حمیدرضا اصغری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **سردار بارگاهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- خدمات:** حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرس قانونی، مشاوره مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی.

تلفن: ۸۸۱۰۹۴۱۸ (شش خط) فاکس: ۸۸۱۰۹۴۲۱

نشانی: تهران - خیابان ولیعصر بالاتر از خیابان شهید بهشتی کوچه نادر پلاک ۶ طبقه پنجم واحد ۱۸
کدپستی: ۱۵۱۱۶۴۴۹۳۷
abtinraves@yaho.com

۳ آرمان اندیش آگاه

- عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران
- **محمد جعفر دهقان طرزجانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **رامین جهانگیری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
 - **فرهاد مصفا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- خدمات:** حسابرسی مالی و مالیاتی، بازرس قانونی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، ارزیابی سهام و سهم الشرکه، دایره مالی
- دفتر تهران:** میدان هفت تیر، ضلع شمال شرقی، جنب فروشگاه زنجیره ای یاس، کوچه آذری، پلاک ۱۷، واحد ۴
کدپستی: ۱۵۷۴۸۴۶۷۱۵
تلفن: ۸۸۳۳۲۸۱۷-۱۸
فاکس: ۸۸۳۳۲۸۱۷-۱۸
دفتر ارومیه: خیابان چهار، کوی اول (هجرت)، کوچه سوم، پلاک ۲۵
کدپستی: ۵۷۱۴۷۱۷۵۹۵
تلفن: ۰۴۴-۳۳۲۸۱۷۲۲
فاکس: ۰۴۴-۳۳۲۸۱۷۲۲

۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی آتیه نگر

- عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
- **هادی یوسف زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **مجتبی ثقفی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **سعید وطنی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- خدمات:** حسابرسی مستقل و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسی داخلی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریتی و مالیاتی، حسابرسی خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.
- تلفن: ۸۸۵۲۸۱۹۵ و ۸۸۱۷۶۱۰۲-۴
فاکس: ۸۸۵۲۰۶۷۹
نشانی: تهران - خیابان سهرودی شمالی - خیابان سلطانی - پلاک ۱۶ - طبقه دوم - واحد ۵
info@atiehNegarAudit.ir

۶ مؤسسه حسابرسی آریاروش

- عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
- **حبیب جامعی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **سیدمحمد بزرگ زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **محمد کاظم ملانک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی و ارائه انواع گزارشات حسابرسی مالی و مالیاتی، انجام وظائف بازرس قانونی، مشاوره، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و ارائه انواع خدمات مالی، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط دادگاه‌ها و مراجع قضائی در چارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابداران رسمی پذیرفته می‌شود

نشانی: تهران - بلوار آفریقا، بالاتر از میرداماد، بلوار ستاری، پلاک ۷۴، طبقه ۴، واحد ۱۵

تلفن: ۸۸۶۷۴۷۰۴ - ۸۸۶۶۰۸۲۴ - ۸۸۱۹۸۳۹۶ فاکس: ۸۸۱۹۸۴۰۱
صندوق پستی: ۷۹۱۹۱-۱۵۸۷۵ کدپستی: ۱۹۶۸۵۳۶۹۱

۴ مؤسسه حسابرسی آرمان آروین پارس

- عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
- **سیروس شمس** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **علی اصغر مسلمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **حمیدرضا ارجمندی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **مصطفی جان نثاری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **جواد رانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **بهنام دائی مژدهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **محمود رجائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **جهانگیر ذوالفقاری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **علی آقا عزیزی بزرگی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی قوه قضائیه)
 - **سید مهدی تیموریان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- خدمات:** حسابرسی و بازرس قانونی شرکتها، حسابرسی داخلی، حسابرسی عملیاتی، خدمات مالی و مشاوره مالیاتی، ارزیابی سهام، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، نظارت بر امور تصفیه شرکتها، تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS و بررسی مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری
- تلفن: ۸۸۹۰۱۵۴۹ و ۸۸۹۹۸۲۶ فاکس: ۸۸۹۰۱۸۳۴
تلفن: ۸۸۹۹۹۶۲
نشانی: تهران - خیابان استاد نجات‌الهی، کوچه خسرو، پلاک ۳۱، طبقه سوم و چهارم
www.armanarvin.com
Email: info@armanarvin.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۲ آرشین حساب

- عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
حسابرسان معمده سازمان بورس و اوراق بهادار
- **ارسلان اسمعیلی کاکرودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - **مهدی رضا قاسمیان** (حسابدار رسمی)
 - **عباس ابراهیمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- خدمات:** حسابرسی مستقل و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسی داخلی، خدمات حسابرسی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریتی و مالیاتی، کارشناس رسمی دادگستری، حسابرسی خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.
- تلفن: ۸۸۴۸۰۹۶۶ و ۸۸۲۸۴۷۷۰ فاکس: ۸۸۴۸۰۸۵۴
نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از خیابان بهشتی - کوچه نادر - پلاک ۶ - طبقه ۴ - واحد ۱۴
Email: Arshinhesab@iica.ir

پادکست‌های انجمن حسابداران خبره ایران
shenoto.com/ iica_ir
t.me/podcast_iica_ir

۷ مؤسسه حسابرسی آزمودگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **مهرداد آل علی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **فرهاد فرزاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سید مرتضی فاطمی اردستانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی، بازرسی قانونی، رسیدگی‌های ویژه و اصلاح حساب، خدمات حسابداری و مشاوره‌ای، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۲۹۷۰۸-۸۸۹۲۹۷۰۹-۸۸۹۳۹۵۱۳
فاکس: ۸۸۹۲۹۶۴۲
نشانی: خیابان کریم‌خان زند- خیابان دکتر عضدی (آبان جنوبی) شماره ۵۲- طبقه دوم
صندوق پستی: ۷۹۷-۱۴۳۳۵
Email: info@azmoudegan.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات آزموده کاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **مسعود بختیاری** (حسابدار رسمی)
• **علی اصغر فرخ** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **اسداله درخشانی** (حسابدار رسمی)
• **مسعود سورانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حدیث توکلی کوشا** (حسابدار رسمی)
• **مهدی رضائی** (حسابدار رسمی)
• **امیرحسین عبدالملکی** (حسابدار رسمی)
• **احسان شیروانی هرنندی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **رسول سعیدی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی - حسابرسی مالیاتی - حسابرسی عملیاتی - حسابرسی داخلی - خدمات مشاوره‌ای - ارزیابی سهام - طراحی و استقرار سیستم‌های مالی - راستی آزمائی (Due Diligence) - تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS - بازرسی قانونی و نظارت بر امور تصفیه - داوری - کارشناسی

تلفن: ۲۲۹۲۵۹۰-۵-۲۲۹۲۵۹۰۱-۲۲۹۲۵۹۱۰
نشانی: تهران - خیابان دکتر شریعتی - نبش یخچال - بن بست شریف - پلاک ۵
Email: officeazn@gmail.com
www.azn.ir

۹ مؤسسه حسابرسی آزمون سامانه

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **عبدالرضا (فرهاد) نوربخش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **علی اصغر نجفی مهری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین قاسمی روجی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت و طراحی و استقرار سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

نشانی: خیابان بهار شیراز، تقاطع سهروردی جنوبی، شماره ۹۷ واحد ۸
تلفن: ۷۷۵۳۷۹۴۴-۷۷۶۳۷۷۳۰
فاکس: ۷۷۵۲۷۴۵۸
صندوق پستی: ۱۵۷۴۵/۱۴۹
نشانی: تهران، بزرگراه آفریقا (چردن)، خیابان تور، انتهای خیابان، مجتمع رز، پلاک ۴، واحد ۱۰
تلفن: ۲۲۰۳۵۱۶۰
تلفکس: ۲۲۰۳۵۲۰۵

۱۰ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آئین بهروش (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **بابک دورگلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **نادر فرهنگدینیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **علی بازکی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی، بازرسی قانونی، مشاوره و مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری مالیاتی، داوری مالی.

تلفن: ۸۸۴۴۴۶۶۸-۸۸۴۴۳۴۲۳
فکس: ۸۸۴۵۲۸۶۲
نشانی: تهران - خیابان مطهری، روبروی باشگاه بانک سپه، پلاک ۲۸- واحد ۹ جنوبی
www.aboudit.com
Email: aeenbehraresh@gmail.com

۱۲ مؤسسه حسابرسی اطمینان بخش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

• **یاسین قاسمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
• **سعید گل محمدی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
• **مهدی مرادی** (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی

نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - ابتدای خیابان فتحی شقایق - پلاک ۱۷- طبقه پنجم
تلفن: ۸۸۱۰۵۳۴۷-۸۸۱۰۵۳۴۶-۸۸۱۰۵۳۴۵
فکس: ۸۸۱۰۵۳۹۰
کدپستی: ۱۴۳۲۶۴۶۶۶
www.eb-co.com
Email: info@eb-co.com

۱۳ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت اصول پایه فراگیر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
معمد بورس اوراق بهادار
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی

• **ابراهیم موسوی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسن صالح آبادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **رزا صالح آبادی** (حسابدار رسمی) ACCA
• **پریناز موسوی** (حسابدار رسمی)
• **مهدی معتمدی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

تلفن: ۸۸۷۰۴۱۱۲-۶-۸۸۷۰۸۱۷۴
صندوق پستی: ۵۹۳۵-۱۵۸۷۵
نشانی: میدان آرژانتین - ضلع جنوب غربی پلاک ۲۲ - ساختمان اداری صهبا - طبقه اول - واحد ۲
IACPA_Opfarageer@yahoo.com

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ارقام نگر آریا (حسابداران رسمی)

• **حجت رهبری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عباس اسماعیلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عباس حیدری کبری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و بازرسی قانونی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، حسابداری مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام، مشاوره مدیریت

نشانی: دفتر مرکزی: تهران - میدان توحید - خیابان توحید - نبش خیابان پرچم - پلاک ۶۸
کدپستی: ۱۴۱۹۹۹۳۵۱۱
فاکس: ۶۶۹۲۰۸۷۶
تلفن: ۶۶۹۳۲۰۲۱-۳-۶۶۹۳۲۰۲۳-۳-۶۶۹۳۲۲۱۸

شعبه شرق کشور - مشهد - بلوار فرامرزی عباسی، انتهای بلوار فرامرزی عباسی، نبش آزادی ۳۹، پلاک ۱/۲ طبقه همکف
تلفن: ۰۵۱۳۶۰۹۲۰۹۲۰۳
شعبه شمال - قائم شهر - خیابان شریعتی، مقابل جنگل‌بانی، طبقه فوقانی بیمه پاسارگاد
تلفن: ۰۱۱۴۲۲۷۶۱۴۸
شعبه اصفهان - سعادت آباد، کوی کارگران، کوچه اردیبهشت، پلاک ۲۵
تلفن: ۰۳۱۳۶۶۳۵۷۹۸
Email: info@ariaaudit.com
www.ariaaudit.com

۱۴ مؤسسه حسابرسی ارکان سیستم (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **محمد شوقیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **عبداله شفاعت** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **داود معرفتی طارانی** (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **افشین نخبه فلاح** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **بهروز شیرخانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **عباس لاری دشت‌بیاض** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی شرکت‌ها، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، ارزیابی سهام، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، خدمات مالی و مالیاتی، نظارت برای تصفیه شرکت‌ها.

نشانی دفتر تهران: بهجت آباد، خیابان لارستان، خیابان شهید حمیدصدر، پلاک ۳۵، واحد ۱۰، طبقه ۲
تلفن: ۸۸۰۰۴۹۴۰-۴۲-۴۱-۸۸۰۰۴۹۴۰
فکس: ۸۸۰۰۴۹۴۰
ایمیل: mshoghian7@gmail.com

دفتر تبریز: خیابان آبرسان، کوی مهرگان سوم، ساختمان ۲۳، طبقه ۴، واحد ۱
تلفنکس: ۰۴۱-۲۳۳۴۹۱۲۹-۰۴۱ ایمیل: arkansystem@gmail.com

دفتر مشهد: بلوار وکیل آباد، وکیل آباد ۱۹، عدل ۸، پلاک ۲۱۸
تلفن: ۰۵۱-۳۶۰۲۵۴۸۰-۳۶۰۲۵۴۸۰-۳۶۰۲۵۴۸۰
فکس: ۰۵۱-۳۶۰۲۵۴۸۰
www.Arkansystem.co

۱۷ مؤسسه حسابرسی بهمند

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابداری ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **معتمد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران**
- **رضا آتش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمد رضا آرزومند صومعه سرائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **نادر رستگاری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **رسول دوازده امامی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **احمد رضا شریفی قزوینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی مشرفی آرائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **هومن هشی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- خدمات:** حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی
- نشانی:** تهران - قائم مقام فرحانی - شماره ۱۱۴
- تلفن:** ۸۸۴۳۷۰۸-۱۰ و ۸۸۳۰۵۳۹۱-۲ و ۸۸۴۳۷۰۸-۱۰
فکس: ۸۸۴۳۶۸۵
- نشانی اصفهان:** شیخ صدوق شمالی، مجتمع سرو - طبقه ۳
- تلفن و فکس:** ۰۳۱۳۶۶۴۲۵۷۸، ۰۳۱۳۶۶۳۳۹۵۶
- website:** www.behmand-co.com
- Email:** Info@behmand-co.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۱۹ مؤسسه حسابرسی برنااندیشان رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

عضو انجمن حسابداران مدیریت آمریکا

• **دکتر علیرضا خلیلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، IMA)

• **دکتر رضا محمدی** (حسابدار رسمی)

• **دکتر یداله تاروی وردی** (کارشناس رسمی دادگستری)

• **دکتر عباس جهانی** (حسابدار رسمی، حسابدار مستقل، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: ارائه دهنده انواع خدمات حرفه‌ای در زمینه‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی و ویژه نظارت بر تصفیه شرکت‌ها، تهیه صورت‌های مالی IFRS و تلفیقی، اصلاح حساب، مشاوره مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و صنعتی و مشاوره در زمینه‌های بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژه‌ها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه.

نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان حسینی، شماره ۶۱، واحد ۲۰

تلفن: ۸۸۳۳۱۱۹۸۸، ۸۸۳۳۴۰۶۷، ۸۸۳۳۴۰۶۸، ۸۸۳۳۴۰۶۸
فکس: ۸۸۳۳۴۰۶۸

Web: baranandishan.org

Email: bornaandishanrayan.info@gmail.com

پادکست‌های انجمن حسابداران خبره ایران
shenoto.com/iica_ir
t.me/podcast_iica_ir

۲۰ مؤسسه حسابرسی بیات رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

اعضای انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

موسسه مورد تأیید انجمن حسابداران خبره رسمی انگلستان ACCA

• **منوچهر بیات** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، FCA)

• **ابوالقاسم مرآت** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، FCA)

• **علیرضا جم** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، FCA)

• **عبدالحسین رهبری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **امیرحسین ظهیری مزرعه‌شاهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی (استاندارد حسابرسی ایران و IFRS)، مالیاتی، عملیاتی، حسابرسی‌های خاص، بازرس قانونی، بررسی جهت سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها (Due Diligence)، ارائه خدمات مشاوره تخصصی در امور مالیاتی، بیمه اجتماعی، سرمایه‌گذاری خارجی و مدیریت، ارائه مشاوره تخصصی در صنعت بانکداری، بیمه و لیزینگ، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی IFRS، نظارت بر امور تصفیه

تلفن: ۸۸۵۰۴۵۸۸، ۸۸۵۰۴۵۸۸، ۸۸۳۰۷۹۲۷-۸ و ۸۸۵۰۲۰۴۵
فکس: ۸۸۵۰۲۰۴۵

نشانی: تهران - خیابان ایرانشهر زند - نشی کریمخان زند - شماره ۲۳ طبقه دوم

تهران - خیابان مطهری بین شهید سرافراز و کوه نور - شماره ۲۳۱ طبقه سوم

bayatrayan@bayatrayan.ir

۱۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت بهرامدشار

• **مجیدرضا بیرجندی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرس قانونی، مشاور مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی.

تلفن: ۸۸۳۹۳۱۷۱-۶ و ۸۸۳۹۳۱۷۱-۶
فکس: ۸۸۳۹۳۱۷۱

نشانی: تهران - خیابان مطهری، خیابان فجر (جم سابق) پلاک ۲۷

کدپستی: ۱۵۸۹۷۸۳۱۱۶
صندوق پستی: ۱۵۸۹۷۵/۵۵۵۱

Email: info@behradmoshar.com

۱۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **عباس اسرار حقیقی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **حسین فرج‌اللهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **بهمن فدوی رودسری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، طراحی سیستم‌های مالی، مشاوره مالی و مالیاتی، ارزیابی سهام

تلفن: ۸۸۳۰۶۹۱۱-۸۸۳۲۹۷۶۱-۸۸۳۲۵۱۰۷

فکس: ۸۸۳۳۱۶۸۱

نشانی: میدان هفت‌تیر، خیابان زیرک‌زاده، شماره ۲۰، طبقه اول

کدپستی: ۱۵۷۵۷-۲۵۶۴

۱۶ مؤسسه حسابرسی بهنود حساب

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

• **محمد رضا ابراهیمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **مهران فرجی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

• **محمود واحدی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **رضا صالحی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **نظام‌الدین وفا** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، خدمات مالی، بودجه‌ریزی عملیاتی، ارزیابی سهام، کارشناسی رسمی دادگستری، نظارت بر تصفیه شرکت‌ها.

تلفن: ۸۸۹۸۰۴۴۸-۸۸۹۸۰۴۰۲-۸۸۹۸۰۳۷۳
فکس: ۸۸۹۸۰۳۷۳

نشانی: تهران - خیابان دکتر فاطمی - روبه‌روی خیابان کاج - پ ۱۳۶

ساختمان تهران ۶۴ - طبقه پنجم جنوبی - واحد ۲۴

کدپستی: ۱۴۱۵۶۳۳۹۹

۲۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت بیلان گزارشگر

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- مراد مومنی (حسابدار رسمی)
- عارف شفیقت رودسری (حسابدار رسمی)
- مینو فرقان دوست حقیقی (حسابدار رسمی)
- حبیب رودساز (حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، خدمات ارجاعی دادگاهها و مراجع قضایی، بازرسی قانونی، نظارت بر تصفیه، سایر خدمات با تشخیص شورای عالی، مشاوره مدیریت مالی، ارزیابی سهام و سهم الشرکه، داور مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم مالی
شماره های تماس: ۰۲۱-۸۸۵۶۱۷۰۴ تا ۰۲۱-۸۸۵۶۰۸۹
فکس: ۰۲۱-۸۸۶۸۳۸۲۶

نشانی: تهران، سعادت آباد، علامه جنوبی، شهید قیصری (۳۳ شرقی)، پلاک ۳۰، واحد ۳

email: bilan.gozarehgar@yahoo.com

Site: www.bilangozarehgar.ir

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۲۴ مؤسسه حسابرسی تلاش ارقام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- فیروز عرب زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فریدون ایزدینام (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علیرضا مصطفی زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سید سعید ثنائی گرهودی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی - مالیاتی - بازرس قانونی - طراحی سیستم های مالی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی - مشاوره مدیریت مالی - مشاوره کارشناسی - نظارت و مدیریت بر تصفیه - ارزیابی سهام و سهم الشرکه - داور مالی و خدماتی که توسط دادگاهها و مراجع قضائی در چهارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابدار رسمی پذیرفته می شود و سایر موارد شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام می گردد.

دفتر مرکزی: تهران - خیابان شهید مطهری، خیابان لارستان، نبش خیابان عبده ساختمان سپهر (شماره ۵)، واحد ۳۰۲
تلفکس: ۰۲۱-۸۸۸۰۶۸۷۶

شعبه تبریز: خیابان ولیعصر، خیابان آذرین، پلاک ۲۳، طبقه اول
تلفن: ۰۴۱-۳۳۳۱۲۷۷۸ و ۰۴۱-۳۳۳۳۹۹۷۱
دورنگار: ۰۴۱-۳۳۳۳۰۵۵۵

۲۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات حافظ گام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- حسین شیخی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری)
- مهدی آقاجانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سیویل احمدزاده (حسابدار رسمی)
- حمید خادمی (حسابدار مستقل و حسابدار رسمی)
- حمید چراغی کازرونی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت های مالی و انجام وظایف بازرس قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، تهیه صورت های مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، خدمات مالی و مشاوره ای در زمینه های مالی، حسابرسی و حرفه ای، طراحی و پیاده سازی سیستم های مالی و صنعتی و نظارت برای تصفیه شرکت ها
تلفکس: ۰۲۳۲۷۰۹۴۹، ۰۲۳۲۷۰۹۴۹ و ۰۲۳۲۷۰۹۴۹
نشانی: تهران - خیابان میرداماد - خیابان مصدق جنوبی - کوچه تابان - پلاک ۱۰ - واحد ۱۵
کدپستی: ۱۵۴۹۸۳۳۱۳۹
پست الکترونیکی: hafezgam@yahoo.com

۲۲ مؤسسه حسابرسی پردازش حساب هونام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- سید مصطفی شاه صاحبی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمد حسین زواریان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- ناصر صلحی (حسابدار رسمی)
- علی سالم (حسابدار رسمی)
- منوچهر سرمدی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت های مالی، حسابرسی داخلی، عملیاتی و ویژه، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی
تلفن: ۰۸۹۳۳۳۹۶-۰۸۹۳۳۳۹۶ تا ۰۸۹۳۳۳۹۶-۰۸۹۳۳۳۹۶
نشانی: تهران - فلسطین شمالی - پایین تر از بلوار کشاورز - مقابل خیابان ایتالیا - کوچه آبادیان - پلاک ۸ - واحد ۲
Email: hoonamcpa@yahoo.com

۲۳ مؤسسه حسابرسی تدبیر گران مستقل

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمود آقا جعفری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علیرضا رسولی (حسابدار رسمی)
- مرتضی مصدري (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت های مالی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، طراحی و پیاده سازی سیستم های مالی و مالیاتی و نظارت بر امور تصفیه شرکت ها
تلفن: ۰۸۹۰۹۱۴۴-۰۸۹۰۳۹۹۹ تا ۰۸۹۰۹۱۴۴-۰۸۹۰۳۹۹۹
فکس: ۰۸۹۰۳۳۳۷-۰۸۹۰۳۳۳۷
نشانی: تهران - خیابان استاد نجات الهی - خیابان اراک - پلاک ۷۲ - واحد ۴
Email: tadbirgaranmostaghe@yahoo.com

۲۶ مؤسسه حسابرسی خبره

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- داود خمارلو (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نعمت اله علیخانی راد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سیاوش سهیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره ای و طراحی سیستم های مالی
تلفن: ۰۸۸۰۴۵۱۹-۰۲۱ تا ۰۸۸۰۴۵۱۹-۰۲۱
فکس: ۰۸۸۰۳۳۴۰-۰۲۱
نشانی: خیابان ولیعصر، کوی پزشکپور (شمال فروشگاه قدس) شماره ۲۴
کدپستی: ۱۵۹۴۸

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۲۷ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت داربا روش (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی
عضو انجمن حسابداری ایران

- شهریار دایم صالحی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری)

- داریوش امین نژاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری)
- محمد حسن قاضی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- رضا طیبی (حسابدار رسمی)
- سید علی شیرازی (حسابدار رسمی)
- حسن طهرانی (حسابدار رسمی)
- فرشید سلطانی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی صورت های مالی، مشاوره مالی و حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، حسابرسی های خاص (ویژه)، رسیدگی های بیمه ای شرکت های، تهیه صورت های مالی تلفیقی، خدمات حسابداری و سایر خدمات حرفه ای.
تلفن: ۰۴۴۲۹۹۳۴۰-۰۶ و ۰۴۴۲۹۷۱۸۲-۰۶
فکس: ۰۴۴۲۹۷۱۹۲-۰۶
نشانی: تهران - بلوار اشرفی - بالاتر از جلال آل احمد - خیابان طالقانی - پلاک ۱۲ - واحدهای ۱۴ و ۱۵
کدپستی: ۱۴۶۱۶۵۳۳۶۵
ایمیل: info@dariaravesh.com

انجمن حسابداران خبره ایران در شبکه های اجتماعی

t.me/iica_ir

instagram.com/iica_ir

aparat.com/iica_ir

shenoto.com/iica_ir

این فهرست در وبگاه رسمی انجمن به نشانی <http://iica.ir/cpa-firms> نیز به صورت آنلاین در دسترس است.

۲۸

مؤسسه حسابرسی دش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- بهروز دارش (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سیدحسین عربزاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- میلتن ایوان کریمیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- منوچهر انوری زاده نائینی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سعید ربیعی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی، حسابرسی ویژه داخلی، دآوری مالی و ارزیابی سهام و سهم شرکت

تلفن: ۰۱۰-۴۴۴۶۶۰۱

فاکس: ۴۴۴۶۶۱۲

نشانی: تهران - بزرگراه نیایش - خیابان سردار جنگل شمالی - خیابان پنج تن غربی - خیابان نشاط - کوچه سوم غربی - پلاک ۳۴
صندوق پستی: ۱۴۱۸۵/۴۸۷

www.dashiacpa.com
info@dashiacpa.com

۲۹

مؤسسه حسابرسی رایمند و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- عباسعلی دهندهشتی نژاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - فریبرز امین (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - همایون مشیرزاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - کریم حسین آبادی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - امیرحسین بهرامیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، خدمات بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات حسابداری و اصلاح حساب، تهیه صورتهای مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی و سایر خدمات حرفه‌ای

تلفن: ۰۲۲۱۳۷۷۰۷ (۱۰ شماره)

فاکس: ۲۲۱۳۷۷۰۸

نشانی: تهران: سعادت آباد - بلوار پاک نژاد - بالاتر از چهارراه سرو - خیابان آسمان سوم شرقی - پلاک ۱۵
کدپستی: ۱۹۹۸۱۴۶۱۳

www.rymand.com

پادکست‌های انجمن حسابداران خبره ایران
shenoto.com/ iica _ ir
t. me/podcast_iica_ir

۳۰

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سامان پندار (حسابدار رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- احمد ظفر پرهنده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمدعلی جلالی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- غلامرضا شجری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مصطفی هاشمی (حسابدار رسمی)
- اکبر وقار کاشانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمد امین زکی زاده (حسابدار رسمی)
- محمدرضا امیری بهمن بیگلر (حسابدار رسمی)
- مختار موسوی پور (حسابدار رسمی)
- معرفت صالحی (حسابدار رسمی)
- حمید حسینیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مرتضی ادیبی (حسابدار رسمی)
- محمد کاظمی (حسابدار رسمی)
- ناصر ایران نژاد (حسابدار رسمی)
- علی حیدری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سید مهدی میرحسینی (حسابدار رسمی)
- محسن آل آقا (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- جمشید اقبال پور (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و انجام وظایف بازرس قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، خدمات مشاوره مالی و خدمات مدیریت، طراحی و پیاده سازی سیستم‌های مالی، ارزیابی سهام و صورتهای مالی تلفیقی

دفتر مرکزی: بلوار آفریقا، نبش عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه هفتم، واحد ۷۱
کدپستی: ۱۹۶۷۹-۳۵۹۷۶

تلفن: ۰۲۰۳۷۲۱۳-۵

دفتر ۱: بلوار آفریقا، نبش خیابان عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه دوازدهم، واحد ۱۳۳ کدپستی: ۱۹۶۷۹۳۶۱۱۱

تلفن: ۰۲۰۳۷۲۱۴-۵

دفتر ۲: خیابان دکتر علی شریعتی، بالاتر از پل سیدخندان، خیابان خواجه عبدالله انصاری، کوچه ۱۶، پلاک ۱ واحد ۲

کدپستی: ۱۶۶۱۶۸۴۸۳۳ تلفن: ۰۲۲۸۶۱۳۰۰ نامبر: ۲۲۸۹۹۶۹۰

دفتر ۳: خیابان سپهرودی شمالی، خیابان هویزه شرقی - پلاک ۱۵ - طبقه ۴ - واحد ۸

کدپستی: ۱۵۵۸۶۱۷۵۴۱

تلفن: ۰۸۷۴۵۲۵۰-۱ نامبر: ۸۸۱۷۷۴۳۹

دفتر ۴: خیابان بخارست، کوچه مقدس ۴، پلاک ۲۲، طبقه سوم

کدپستی: ۹۳۷۶۱۵۶۱۸۵ تلفن: ۰۸۷۴۰۹۷۳-۵ نامبر: ۸۸۷۴۰۸۶۰

Website: (www.samanicpa.com
mail: Info@samanicpa.org
samanicpa@yahoo.com

۳۱

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سخن حق

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- شهره شهلائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- هوتنگ خستونی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- اسداله نیلی اصفهانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره در زمینه امور بانک، بیمه، فناوری اطلاعاتی

تلفن: ۰۸۸۹۴۴۶۶

تلفکس: ۰۸۸۹۴۹۲۸

صندوق پستی: ۱۴۱۷۵-۱۴۱۵۵

نشانی: میدان آرژانتین، اول بزرگراه آفریقا، روبروی پارکینگ بیپهقی، پلاک ۱۲، بلوک ب، واحد شماره ۳

پست الکترونیک:

info@sokhanehagh.com
www.sokhanehagh.com

۳۲

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سیاق نوین جهان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد تقی منصوری راد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عباس حسینی کیو ترخانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالهادی یحزانی اصل (حسابدار رسمی)
- لیلا رضایی جعفری (حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی و بازرس قانونی، خدمات مشاوره مالی، حسابداری، مالیاتی و بیمه‌ای، خدمات حسابرسی داخلی، ارزیابی سهام، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام و تایید می‌شود.

تلفکس: ۰۴۴۶۴۸۱۲ و ۰۴۴۶۴۹۵۷ و ۰۴۴۶۴۹۵۷ و ۰۴۴۶۴۹۵۷

کدپستی: ۱۴۶۴۶۵۴۹۱۶

نشانی: تهران: بلوار مرداران - بلوار آریافر - نبش گلدیس هفت - پلاک ۲۱ - زنگ دوم

www.SiaghnovinJahan86@yahoo.com

۳۳

مؤسسه حسابرسی شراکت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- سیروس گوهری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مجید کشور پزوه نگروودی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمد علی اکباتانی (حسابدار رسمی)
- مهسا فرخی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی و دیگر

خدمات مالی و اصلاح حساب

تلفن: ۰۸۸۷۱۷۶۵۰-۸۸۷۱۷۶۵۱ و ۰۸۸۷۱۹۹۰۹-۸۸۷۱۹۹۰۹

فاکس: ۰۸۸۷۲۰۱۸۸

نشانی: خیابان دکتر بهشتی، خیابان قائم مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، پلاک ۱۸۶، طبقه چهارم

پست الکترونیک: sherkat_co@yahoo.com

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۶۶۶۶

۳۴

مؤسسه حسابرسی شهود امین

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- حسن حاجیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمدصفا دهقان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- افسر عابدین (حسابدار رسمی)
- حسن روح افشاری (حسابدار رسمی)
- ابراهیم تیموری (حسابدار رسمی)
- حسین جعفری (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مستقل و بازرس قانونی، حسابرسی داخلی، سایر خدمات اطمینان بخشی (اجرای روش‌های توافقی، رسیدگی به اطلاعات مالی آتی، نظارت بر امور تصفیه، خدمات راستی آزمایی (Due Diligence).

ارزیابی عملکرد مدیریت، خدمات گزارشگری مبتنی بر استانداردهای حسابداری ایران و IFRS، خدمات اصلاح حساب و تهیه صورتهای مالی تلفیقی، خدمات حسابداری، مشاوره مالی و مالیاتی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و مشاوره در زمینه نظام کنترل داخلی

تلفن: ۰۴۴۰۸۱۷۷۰۹ و ۰۴۴۰۲۲۶۰۰

فاکس: ۰۴۴۰۴۰۶۳

نشانی: تهران فلکه دوم صادقیه بلوار آیت الله کاشانی پلاک ۲۱۰ (ساختمان ماد) طبقه ۴ واحد ۱۴ و ۱۵

کدپستی: ۱۴۸۱۸۷۵۴۵۹

صندوق پستی: ۱۴۵۱۵-۱۳۵۹۰

پست الکترونیک: F.audit@shohoodamin.ir

۳۵

مؤسسه حسابرسی عالم مشاور تهران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- معصومه شعبان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نسرين پاشايي (حسابدار رسمی)
- مرقي نويخت (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- خدمات: حسابرسي صورت‌های مالي، عملياتي و مالياتي، بازرسي قانوني، ارائه خدمات مشاوره‌ای مدیریت، اصلاح حساب و حسابداري، ارزيابي سهام و سهم الشرکه، داور مالي، طرحهای عمراني، طراحی سیستم‌های مالی و کارشناسی مالی

تلفنکس: ۸۸۹۰۵۴۷۷-۸۸۹۰۶۱۹-۸۸۹۰۲۳۸۹
نشانی: تهران: فلسطین شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، پلاک ۴۶۳، ساختمان شماره ۵۵، طبقه ۴، واحد ۱۸
پست الکترونیکی: amermoshavertehran@iacpu.ir

۳۶

مؤسسه حسابرسی فراز مشاور

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- پرویز صادقی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نریمان ایلخانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- اصغر عبدالهی تیرآبادی (حسابدار رسمی)
- فریبرز حیدری بیگوندر (حسابدار رسمی)
- سعید خاریابند (حسابدار رسمی)
- مهدی صفرزاده (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي و بازرسي قانوني، حسابرسي مالياتي، حسابرسي عملياتي، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های حسابداری و حسابدار صنعتی، خدمات مالی، حسابداری، ارزیابی سهام و نظارت بر امور تصفیه

دفتر تهران: خیابان شهید مطهری نرسیده به لارستان شماره ۴۴۴ طبقه سوم
کدپستی: ۱۵۹۵۸۴۴۳۱۴
تلفنکس: ۸۸۹۰۲۵۲۲-۸۸۹۰۲۳۸۹-۸۸۹۳۸۵۳۹-۸۸۹۳۹۹۱

E-mail: info@farazmoshaver.com
Website: www.farazmoshaver.com

۳۷

مؤسسه حسابرسی کاربرد ارقام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- حسن خدایی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علی رحمانی (حسابدار رسمی)
- محمدحسین بدخشانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علی اصغر محمود زاده (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملياتي، حسابرسي مالياتي، بازرسي قانوني، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی، اصلاح حساب و ارزیابی سهام

نشانی دفتر تهران: خیابان آفریقا (جردن) - خیابان عاطفی غربی - پلاک ۶۰ - طبقه اول - زنگ دوم
کدپستی: ۱۹۶۷۹۳۵۸۵۳
تلفن: ۲۲۰۳۳۵۴۴
فاکس: ۲۲۰۳۸۲۴۴

Email: karbord. argham@gmail.com

۳۸

مؤسسه حسابرسی مختار و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز
عضو انجمن حسابداران خبره آمریکا
مؤسسه پذیرفته شده توسط انجمن حسابداران رسمی انگلستان - ACCA

- نصراله مختار (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، CPA, FCA)
- دکتر بهرام غیائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی (CPA, FCA)
- حسین حسینی (حسابدار رسمی، حسابدار مستقل)
- غلامرضا درباری (حسابدار رسمی، حسابدار مستقل)

خدمات: ارائه خدمات حرفه‌ای در زمینه حسابرسي مالی، مالیاتی، حسابرسي ویژه مشاوره مدیریت، بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژه‌ها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه

تلفن: ۸۸۹۰۹۷۱۸ ۸۸۸۰۰۲۶۸-۹-۸۸۹۰۳۴۹۶
فاکس: ۸۸۹۰۳۴۹۶
نشانی: خیابان ولی عصر، خیابان زرتشت غربی، شماره ۱۴ طبقه ششم
Email: B. ghiai@gmail.com
Mokhtarvahamcaran@iacpa.ir

۳۹

مؤسسه حسابرسی و بهبود سیستم‌های مدیریت مفاهیم حساب جامع (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- حمیدرضا نیک‌خواه (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مرتضی فلاح موحد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نادر بسنده (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي صورت‌های مالی، حسابرسي مالياتي، بازرسي قانوني، طراحی سیستم‌های حسابداری، ارزیابی سهام، حسابرسي داخلی، مشاوره مدیریت مالی و مالیاتی

تلفن: ۸۸۵۵۹۳۷۰-۸۸۵۵۹۳۱۶-۸۸۵۵۰۸۹۷
کدپستی: ۱۴۳۳۸۹۴۱۷۵
نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، پارک ساعی، برج سپهر ساعی، طبقه چهارم، واحد ۴۰۶
Email: mafahim.h_iacpa@yahoo.com

۴۰

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ممیز

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- محمدنبی داهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- حسین سیادت‌خو (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سعید سینایی مهربانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سعید تیمورنژاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملياتي، حسابرسي مالياتي، بازرسي قانوني، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۰۵۳۷۷-۸۸۹۰۱۵۴۷-۸۸۹۰۲۹۰۱-۸۸۹۰۷۶۷۹
فاکس: ۸۹۷۷۱۶۴۱
نشانی: خیابان کریم‌خان زند، خیابان آبان جنوبی، خیابان سپند، پلاک ۶۴ طبقه سوم، واحد ۶
کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷
Email: Momayez_co@yahoo.com

۴۱

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت نیک‌روشان تهران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- بیژن عبدالهی نمین (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- تیرانداز شکیبای (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالحسین تجلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- حسین حیدری (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي صورت‌های مالی، مالیاتی، عملياتي، حسابرسي داخلی و ویژه بازرسي قانوني، خدمات مالی، مشاوره مالی و مالیاتی، ارزیابی سهام، اصلاح حساب و طراحی سیستم‌های مالی

تلفنکس: ۷۷۸۷۳۵۱۹-۲۱-۷۷۸۷۳۵۱۹
نشانی: تهران، تهران پارس، خیابان فرجام، خیابان باغدارنیا (رشد شمالی) انتهای ۱۷۴/۱ غربی ساختمان پارس پلاک ۲۰، طبقه سوم
کدپستی: ۱۶۵۹۳۳۶۵
صندوق پستی: ۱۶۷۶۵-۱۱۳۷
پست الکترونیکی: tehrannikraveshan@yahoo.com

۴۲

مؤسسه حسابرسی هادی حساب تهران (حسابداران رسمی)

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
نماینده مؤسسه حسابرسي بين‌المللي UHY انگلستان

- حمیدرضا کیهانی (حسابدار رسمی)
- علی کیهانی (حسابدار رسمی)
- محمدحسین (بهروز) سوبی (حسابدار رسمی)
- عباس چباری (حسابدار رسمی)
- اکبر دادگر نمینی (حسابدار رسمی)

آدرس: تهران، خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، کوچه سرو، پلاک ۲، طبقه ۶ واحد ۱۵
تلفن: ۸۸۴۴۲۳۴۴-۲۱-۸۸۴۷۲۶۶۰
فاکس: ۸۸۴۷۲۶۶۰-۲۱-۸۸۴۷۲۶۶۰
Office@hadihesab.com
www.hadihesab.ir www.uhy-ir.com

۴۳

همیار حساب مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- منصوره منصفي (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مسعود مبارک (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمدتقی سلیمان‌نیا (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالمهدی امینی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملياتي، حسابرسي مالياتي، بازرسي قانوني، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۶۶۵۶۵۹۳۰-۱-۶۶۵۶۵۹۳۰
فاکس: ۶۶۹۰۰۹۴۰
نشانی: تهران: خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت، پلاک ۵۴، طبقه دوم، واحد ۴
صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۱۶۴۳
Email: Hamyarhesab1371@yahoo.com

حسابداران مستقل خبره / حسابداران مدیریت خبره / حسابداران مالی خبره

فهرست اعضای خبره‌ی موضوع ماده‌ی ۸ اساسنامه‌ی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران (مصوب ۲۳ تیر ۱۳۹۳) به ترتیب حروف الفبا به شرح زیر اعلام می‌شود.

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
حسابداران مستقل خبره شاغل در مؤسسات حسابرسی بخش خصوصی								
۱۰	سورن	۸۸۴۷۹۶۲۸	۶۶*	علی اکبر	۸۸۷۹۱۴۹۹	۱۳۳*	مهرداد	۸۸۴۱۹۱۵۲
۲۰	رضا	۸۸۳۰۵۳۹۱	۶۷*	نریمان	۸۸۸۹۲۰۳۶	۱۳۴*	حسن	۴۴۰۰۸۱۷۷
۳۰	شهریار	۸۸۷۹۹۳۶۵	۶۸*	میلین	۴۴۸۴۶۶۰۴	۱۳۵*	فرزین	۶۶۵۹۷۶۴۴
۴۰	علی اکبر	۷۲۷۸۸۵۸	۶۹*	احمد	۶۶۹۲۹۲۶۸	۱۳۶*	عباس	۴۴۰۱۲۵۳۶
۵۰	محمد رضا	۸۸۴۶۵۰۴۳	۷۰*	مصطفی	۸۸۴۳۷۰۴	۱۳۷*	احمد	۶۶۴۱۳۴۶۳
۶۰	محمد رضا	۸۸۳۰۵۳۹۱	۷۱*	جواد	۸۸۴۳۷۰۵	۱۳۸*	حسین	۲۲۰۹۱۳۲۰
۷۰	مهدی	۲۲۲۷۰۹۸۱	۷۲*	حمید	۸۸۹۰۱۴۹۶	۱۳۹*	موسی	۸۸۹۵۷۵۵۱
۸۰	محمود	۸۸۹۰۹۱۴۴	۷۳*	سید محمد	۲۲۹۰۲۴۸۵	۱۴۰*	حسین	۸۸۹۰۹۷۱۸
۹۰	حسین	۸۸۶۹۰۸۳۰	۷۴*	رضا	۸۸۷۷۸۱۱	۱۴۱*	عباس	۴۴۲۶۴۹۵۷
۱۰۰	علیرضا	۸۸۹۳۴۵۲	۷۵*	همایون	۸۸۷۹۴۴۶۴	۱۴۲*	ولی	۸۸۹۰۱۵۴۷
۱۱۰	مهرداد	۸۸۹۲۹۷۰۸	۷۶*	علی	۸۸۰۶۱۹۹۰	۱۴۳*	هومن	۸۸۹۰۱۵۴۷
۱۲۰	غلامرضا	۲۲۰۲۳۴۵۴	۷۷*	محمد حسین	۸۸۷۷۸۱۱	۱۴۴*	کریم	۲۲۱۳۷۷۰۷
۱۳۰	آرارات	۸۸۳۳۳۶۳۰	۷۸*	جلیل	۸۸۷۹۴۴۶۴	۱۴۵*	حسین آبادی	۶۶۹۳۲۰۲۳
۱۴۰	عباس	۸۸۴۸۰۹۶۶	۷۹*	محمد	۸۸۹۰۵۳۱۶	۱۴۶*	موسی	۸۸۱۰۹۴۱۸
۱۵۰	محمد رضا	۸۸۹۵۷۳۳۹	۸۰*	سعید	۸۸۳۴۴۶۰۹	۱۴۷*	سید مسعود	۸۸۷۰۵۵۰۸
۱۶۰	علیرضا	۸۸۳۰۹۱۰۰	۸۱*	سعید	۲۲۳۶۷۷۸۳	۱۴۸*	حمید	۸۸۱۰۲۹۸۷
۱۷۰	امیرحسین	۲۲۹۰۳۷۵۸	۸۲*	سید محمد	۸۸۷۵۲۶۰	۱۴۹*	بهاره	۵۱-۲۲۲۸۶۸۰۱
۱۸۰	مهدی	۰۴۱۱-۳۳۶۹۷۴۰	۸۳*	جواد	۸۸۰۸۷۷۹۶	۱۵۰*	وحید	۸۸۹۰۱۵۴۷
۱۹۰	احسن	۰۵۱۱-۶۰۳۴۴۶۱	۸۴*	سید رضا	۸۸۲۸۴۰۲۸	۱۵۱*	حسن	۲۲۲۷۸۱۷۶۴
۲۰۰	بهارک	۸۸۳۰۷۳۱	۸۵*	محمد علی	۶۶۵۹۷۷۵۳	۱۵۲*	عباس	۴۴۴۸۱۹۸
۲۱۰	مرتی	۸۸۷۴۵۱۴۱	۸۶*	بنی مهد	۸۸۷۰۲۴۴۰	۱۵۳*	مهدی	۸۸۵۸۱۴۳۷
۲۲۰	مصطفی	۸۸۳۳۴۱۴۲	۸۷*	بهار	۵۵۵۳۳۵۷۰	۱۵۴*	مصطفی	۸۸۶۴۷۸۴۴
۲۳۰	دانیال	۸۸۹۰۱۵۴۷	۸۸*	بهار	۸۸۷۹۱۴۳۷	۱۵۵*	حمید	۲۲۲۷۰۹۴۴
۲۴۰	عباس	۸۸۵۰۴۵۸۶	۸۹*	راضیه	۸۸۰۰۹۲۳۲	۱۵۶*	احمد	۸۸۱۰۷۲۶۴
۲۵۰	حمیدرضا	۸۸۸۹۰۱۲۰	۹۰*	امیرحسین	۲۲۱۳۷۷۰۷	۱۵۷*	علی اکبر	۲۲۲۷۱۵۷۱
۲۶۰	علی	۴۴۲۶۹۴۸۵	۹۱*	کیانوش	۶۶۴۸۵۰۶۳	۱۵۸*	علیرضا	۸۸۷۹۱۴۹۹
۲۷۰	مجتبی	۰۴۶۱-۳۳۵۴۵۱۷۰	۹۲*	اصغر	۶۶۲۱۳۴۵	۱۵۹*	حسن	۸۸۹۹۸۰۴
۲۸۰	مسعود	۷۷۵۱۴۵۷۵	۹۳*	منوچهر	۸۸۵۰۴۵۸۷	۱۶۰*	هوشنگ	۸۸۷۹۴۴۶۴
۲۹۰	عباس	۸۸۳۵۲۰۷	۹۴*	بیرانوند	۴۴۴۷۰۰۰۴	۱۶۱*	زاکرس	۸۸۰۲۹۰۱۸
۳۰۰	چشمید	۸۸۷۵۴۲۱۸	۹۵*	حمزه	۹۹۷۵۳۸۳	۱۶۲*	زهرا	۸۸۹۰۱۲۴۸
۳۱۰	علی	۴۴۲۱۰۱۰۵	۹۶*	اصغر	۸۸۷۰۵۵۰۸	۱۶۳*	علی	۸۸۶۹۰۸۳۰
۳۲۰	یدالله	۸۸۷۸۰۲۳۴	۹۷*	علی	۸۸۳۰۵۳۹۳	۱۶۴*	مهناز	۶۶۵۹۱۱۵۸
۳۳۰	عبدالجواد	۶۶۳۸۱۱۵۱	۹۸*	ناصر	۸۸۷۰۴۴۶۷	۱۶۵*	علی اصغر	۸۸۰۲۳۷۲۹
۳۴۰	علی	۴۴۸۴۶۶۰۱	۹۹*	مهریان	۸۸۴۹۳۱۷۱	۱۶۶*	علیرضا	۸۸۷۰۳۳۵۲
۳۵۰	ارسلان	۸۸۴۸۰۹۶۶	۱۰۰*	منوچهر	۹۶۶۶۷۰۸۹	۱۶۷*	حسین	۸۸۷۳۲۸۲۸
۳۶۰	حسن	۸۸۷۳۱۲۶۹	۱۰۱*	چشمید	۴۴۰۱۲۵۳۶	۱۶۸*	حسین	۸۸۳۰۹۱۰۰
۳۷۰	سیدعباس	۸۸۷۹۱۴۹۹	۱۰۲*	کبری	۸۸۴۴۵۵۰۹	۱۶۹*	مختدادر	۸۸۹۰۹۷۱۸
۳۸۰	عباس	۶۶۲۱۳۴۵	۱۰۳*	عبدالحسین	۷۷۸۷۳۵۱۹	۱۷۰*	همايون	۸۸۵۴۴۵۸۰
۳۹۰	نصرت اله	۸۸۴۳۷۰۴	۱۰۴*	سیدهدایت	۲۲۷۶۷۳۳۳	۱۷۱*	محمدعلی	۸۸۵۹۳۱۶
۴۰۰	حسن	۸۸۷۳۲۶۶	۱۰۵*	مجید	۴۴۲۹۲۸۱۳	۱۷۲*	پهروز	۴۴۸۴۶۶۰۱
۴۱۰	سعید	۸۸۷۳۲۶۶	۱۰۶*	محمد	۸۸۵۵۹۳۱۶	۱۷۳*	محمد بهنام	۸۸۹۳۷۳۱۸
۴۲۰	محمدسعید	۸۸۰۸۷۷۹۶	۱۰۷*	شاهین	۸۸۵۳۳۸۱۶	۱۷۴*	سکینه	۸۸۹۰۹۱۴۴
۴۳۰	ارمیا	۰۱۱۴۴۲۳۷۳۵	۱۰۸*	سیدرضا	۸۸۵۳۳۸۱۶	۱۷۵*	حسن	۸۸۴۷۱۲۷۹
۴۴۰	منصور	۸۸۵۳۸۱۳۴	۱۰۹*	سیدرضا	۸۸۵۴۷۰۵۵	۱۷۶*	محمدنبی	۸۸۸۵۳۳۷۷
۴۵۰	محمدعلی	۸۸۵۲۰۵۰۵	۱۱۰*	حسن	۸۸۵۳۳۰۵۹	۱۷۷*	غلام رضا	۴۴۲۸۹۰۱۶
۴۶۰	اسماعیل	۸۸۴۴۵۸۵۶	۱۱۱*	حسن	۸۸۰۰۶۶۶۴	۱۷۸*	فرشید	۸۸۷۰۳۳۵۱
۴۷۰	حسن	۲۲۱۳۷۷۰۷	۱۱۲*	سید	۸۸۹۰۱۵۴۷	۱۷۹*	محمد	۸۸۹۰۱۴۹۶
۴۸۰	بهزاد	۸۸۱۰۷۳۶۴	۱۱۳*	سید علی اکبر	۸۸۶۷۳۷۶۷	۱۸۰*	حمید	۰۹۱۲۷۳۳۸۰۲۲
۴۹۰	امید	۸۸۵۴۴۵۶۶۸	۱۱۴*	سید مهدی	۸۸۹۹۹۹۲۲	۱۸۱*	محمد	۸۸۷۵۴۲۱۸
۵۰۰	ابوالفضل	۶۶۵۷۳۵۰۶	۱۱۵*	سید جواد	۸۸۲۳۰۷۳۱	۱۸۲*	رسول	۸۸۳۰۵۳۹۱
۵۱۰	علیرضا	۲۶۴۰۱۲۷۰	۱۱۶*	احمد	۸۸۲۳۶۰۱	۱۸۳*	بابک	۸۸۴۴۴۶۶۸
۵۲۰	نادیا	۴۴۸۴۶۶۱۰	۱۱۷*	محمد مهدی	۰۳۱-۳۶۲۱۳۴۵	۱۸۴*	غلامحسین	۸۸۳۳۰۰۰
۵۳۰	حمیدرضا	۰۸۱۳-۸۱۴۱۸۷۲	۱۱۸*	مجتبی	۸۸۷۷۴۲۵۵	۱۸۵*	محمدصفا	۴۴۰۰۸۱۷۷
۵۴۰	مجید	۸۸۷۰۷۹۴۲	۱۱۹*	سید امیر	۸۸۶۷۳۷۶۷	۱۸۶*	محمدجعفر	۸۸۳۴۲۸۱۷
۵۵۰	علی	۸۸۷۰۷۹۴۲	۱۲۰*	احمد	۰۳۱۱-۶۶۹۵۴۶۱	۱۸۷*	علی	۲۲۰۱۱۳۷۴
۵۶۰	تورج	۸۸۷۵۴۰۸۸	۱۲۱*	رضا	۸۸۵۴۴۲۳۵	۱۸۸*	غلامحسین	۲۲۲۸۰۷۱
۵۷۰	امیرجمال	۸۸۵۲۸۱۹۴	۱۲۲*	کامیز	۸۸۳۰۵۳۹۲	۱۸۹*	عباسعلی	۲۲۱۳۷۷۰۷
۵۸۰	محمد مهدی	۸۸۵۸۱۴۳۷	۱۲۳*	حبیب	۸۸۷۵۲۶۱	۱۹۰*	مصطفی	۲۲۰۴۶۹۶۱
۵۹۰	میترا	۸۸۵۴۴۵۹۱	۱۲۴*	مصطفی	۸۸۳۷۳۱۷	۱۹۱*	شهریار	۴۴۲۹۹۳۴۰
۶۰۰	مهران	۸۸۳۲۶۵۲۸	۱۲۵*	اسماعیل	۶۶۵۹۱۱۵۷	۱۹۲*	رضا(شهرزاد)	۴۴۲۹۹۳۴۰
۶۱۰	فریبرز	۲۲۱۳۷۷۰۷	۱۲۶*	ابراهیم	۸۸۳۵۵۰۱۷	۱۹۳*	رضا	۸۸۱۰۴۶۱۴
۶۲۰	سعید	۸۸۵۱۵۱۳۴	۱۲۷*	محمدعلی	۲۲۰۳۷۳۱۳	۱۹۴*	جهانگیر	۸۸۹۳۷۳۱۷
۶۳۰	داربوش	۴۴۶۱۱۷۲۳	۱۲۸*	محمد	۸۸۹۰۱۳۴۶	۱۹۵*	جواد	۸۸۶۱۳۸۱۰
۶۴۰	رسول	۸۸۷۰۲۴۲۰	۱۲۹*	فریدون	۴۴۰۲۳۹۷۵	۱۹۶*	محمدعلی	۸۸۳۰۵۳۹۱
۶۵۰	منوچهر	۴۴۸۴۶۶۰۵	۱۳۰*	مجتبی	۸۸۲۶۷۹۱۲	۱۹۷*	مصطفی	۲۲۳۴۱۴۹۳
			۱۳۱*	مصطفی	۸۸۵۰۳۹۱۸	۱۹۸*	محمد	۲۲۳۴۱۴۹۳
			۱۳۲*	رامین	۰۴۴۳۲۲۸۲۳۲	۱۹۹*	محمود	۸۸۹۹۹۹۶۲

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۴۲۲* هوشنگ	منوچهری	۸۸۴۷۸۴۸۹
۴۲۳* ابراهیم	موسوی	۸۸۴۵۳۹۶۳
۴۲۴* سید مصطفی	موسوی	۸۸۴۴۶۸۵۶
۴۲۵* سید کامال	موسوی	۸۸۵۸۱۳۳۷
۴۲۶* علیرضا	مهدی بابایی	۰۱۱۴۴۲۷۶۳۵
۴۲۷* محبوب	مهدی پور بهمیری	۸۸۱۰۹۴۱۸
۴۲۸* ابراهیم	مهدویان	۸۸۰۲۸۷۱۱
۴۲۹* رویا	مهدی زاده	۸۸۴۳۷۰۴
۴۳۰* سید علی	مهدیان	۴۴۵۴۳۴۹۹
۴۳۱* پویا	مهدوی فر	۸۸۶۹۰۸۳۰
۴۳۲* مسعود	مهرآبادی	۸۸۹۳۳۸۳۲
۴۳۳* حسین	مهرنیانی	۲۲۸۴۰۴۳۳
۴۳۴* منصوره	منصفی	۶۶۵۶۵۳۰۰
۴۳۵* پرویز	میرآمندهی	۸۸۰۴۵۱۹
۴۳۶* عبدالامیر	میراب	۸۸۳۱۲۳۳۸
۴۳۷* رضا	میرآفتابزاده	۸۸۶۳۱۳۳۲
۴۳۸* منصور	میرزاخانی نافجی	۶۶۳۱۳۹۰
۴۳۹* ابوالفضل	میرزائی	۰۳۱۱-۶۶۹۱۹۲۱
۴۴۰* محمودرضا	ناظری	۴۴۶۱۱۷۲۲
۴۴۱* محمدعلی	ناظری	۸۸۴۳۷۰۴
۴۴۲* حمید	ناموری	۸۸۰۱۳۲۶
۴۴۳* ایرج	نجفیان	۸۸۰۱۵۰۴۲
۴۴۴* محمدعلی	نجفیان	۸۸۰۱۳۱۵۵
۴۴۵* بیژن	نجفی	۸۸۳۲۶۵۲۷
۴۴۶* علی اصغر	نجفی مهری	۲۲۰۳۵۱۶۰
۴۴۷* افشین	نخجه فلاح	۸۸۰۴۹۴۱
۴۴۸* محمدرضا	نصر اصفهانی	۸۸۹۰۶۱۹
۴۴۹* بیژن	نصیری	۲۲۹۲۵۹۱۰
۴۵۰* فرامرز	نوروزی	۴۴۲۹۹۳۰
۴۵۱* حمیدرضا	نقی زاده	۲۲۰۲۸۷۷۴
۴۵۲* علی	نظاری	۸۸۲۷۴۷۶۴
۴۵۳* جعفر	نعمتی	۸۸۹۳۸۵۲۸
۴۵۴* عبدالرضا	نوربخش	۲۲۰۳۵۱۶۰
۴۵۵* مرتضی	نویخت	۸۸۹۰۵۶۴۷
۴۵۶* سعید	نوری	۸۸۱۰۷۲۴۴
۴۵۷* سیدشهریار	نوربان	۶۶۹۹۴۹۴
۴۵۸* ایمان	نیکوکارلیسه‌رودی	۸۸۹۰۹۷۱۸
۴۵۹* حمیدرضا	نیکخواه	۲۲۰۵۶۸۳۵
۴۶۰* محمدرضا	نیکخواه	۸۸۵۵۹۳۱۶
۴۶۱* شهرام	نیک بخش	۸۲۱۸۲۱۰۰
۴۶۲* فرهاد	نیلی	۸۸۳۰۵۳۹۲
۴۶۳* اسدالله	نیلی اصفهانی	۸۸۷۹۴۶۴۶
۴۶۴* محمدحسین	واحدی	۶۶۲۱۳۴۵
۴۶۵* محمود	واحدی	۸۸۹۶۱۰۴۲
۴۶۶* محمد حسن	واحدی	۶۶۱۱۳۷۶
۴۶۷* کاظم	وادی زاده	۲۲۱۳۶۹۰۵
۴۶۸* سجاد	وажهت	۸۸۵۲۱۶۷۸
۴۶۹* سعید	وطنی	۸۸۵۲۸۱۹۴
۴۷۰* اکبر	وقار کاشانی	۴۴۲۸۹۴۵۶
۴۷۱* مهدی	وکیلی	۲۲۳۶۶۶۱۱
۴۷۲* عادل	ویسی	۴۴۱۵۱۱۳۵
۴۷۳* علی	هاشم نژاد شیرازی	۶۶۵۶۵۳۹۰
۴۷۴* ایرج	هادوی	۸۸۷۸۲۰۹۶
۴۷۵* محمد صابر	هشتجین	۸۸۲۰۹۸۱۷
۴۷۶* عباس	هشی	۸۸۴۳۷۰۴
۴۷۷* هومن	هشی	۸۸۳۰۵۳۹۱
۴۷۸* محمد رضا	همتی	۴۴۲۲۱۱۴۹
۴۷۹* محمد	همتی	۸۸۰۶۰۶۵
۴۸۰* کارو	هوانسیان فر	۸۸۴۴۱۳۲۷
۴۸۱* حسن	یاسورعلیپور	۸۸۹۴۴۶۸
۴۸۲* قاسم	یاحقی	۸۸۵۰۴۱۵۹
۴۸۳* محمدرضا	یادگاری	۸۸۷۹۹۳۶۵
۴۸۴* رضا	یارمحمدی	۲۲۳۴۱۸۸۰
۴۸۵* مهدی	یاری	۸۸۶۶۲۵۳۲
۴۸۶* رسول	یاری فرد	۸۸۹۸۰۴۴۸
۴۸۷* حمید	یزدان پرستی	۸۸۴۳۷۰۴
۴۸۸* هادی	یوسف زاده	۸۸۵۲۸۱۹۴
۴۸۹* ابوالفضل	یوسفی	۸۸۵۲۰۵۰۵
۴۹۰* رضا	یعقوبی	۸۸۶۹۳۱۷۲

حسابداران مستقل خیره شاغل در حرفه به صورت انفرادی

۱۴۰۰ بهار | ایزدگشسب ۲۲۲۰۰۵۹۲

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۲* امیر هوشنگ	احمدی	۷۷۹۱۰۰۸۰۹
۳* ابراهیم	اسفندیاری	۰۹۱۳۱۰۲۷۲۱۴
۴* مجید	اسدی الموتی	۰۹۱۲۱۱۱۲۷۸۷
۵* امید	افشار	۰۹۱۲۵۹۸۵۵۷
۶* بهروز	امیدعلی	۸۵۵۴۱۰۲
۷* حمیدرضا	اعظمی چهره برق	۰۹۱۲۵۷۷۹۷۶۶
۸* محمود	بابایی رهنی	۰۹۱۲۳۰۹۸۳۲۲
۹* محمد	بدراتی نژاد	۸۸۷۸۱۷۰۸
۱۰* علی	بهروزی	۰۹۱۲۳۰۲۶۸۳۴
۱۱* فرزانه	پورطاها قدم	۰۹۱۲۶۷۱۸۱۲۲
۱۲* محمدحسین	توکل	۲۲۰۲۱۸۸۱
۱۳* عزیز	حیدر نژاد	۰۹۱۲۱۴۴۸۵۶۵
۱۴* رحیم	جباری دارستانی	۰۹۱۲۵۰۴۵۰۸۹
۱۵* سعید	جمشیدی فرد	۲۲۲۵۱۹۲۰
۱۶* سیدحسن	حجازی	۲۲۰۴۴۰۰۵
۱۷* مرتضی	حجازی	۲۲۸۸۵۵۹۹
۱۸* حسن	حسین پور فرد	۰۹۱۲۳۸۶۹۶۷۷
۱۹* علی	حیدری	۰۹۱۸۸۶۶۰۳۴۰
۲۰* سیدحسین	خاتمی	۰۹۱۲۳۸۴۰۵۷
۲۱* ابراهیم	خبیری	۰۹۱۵۱۱۱۴۳۷۰
۲۲* مسعود	دادگر	۴۴۶۰۷۹۱۴
۲۳* فرهاد	دولت‌شاهی	۰۹۱۲۲۲۰۲۳۹۶
۲۴* اسکندر	رجبی	۰۹۱۲۱۰۵۹۲۸۳
۲۵* ایوب	رستمی سلطان احمدی	۰۹۱۳۱۴۱۸۶۶۰
۲۶* قدرت اله	رهگذر	۲۲۰۰۲۶۰۵
۲۷* محمود	زائری امیرانی	۰۹۱۲۲۰۰۱۱۹۵
۲۸* محمدرضا	سالمی	۰۹۱۲۴۰۵۶۰۹۴
۲۹* رامین	شاهعلی زاده	۸۸۶۰۷۰۲۰
۳۰* سعید	شاه‌ویسی	۰۹۱۲۱۹۷۸۰۳۴
۳۱* علی	صحرانی	۰۹۱۲۲۵۰۱۵۶۹
۳۲* مهدی	شهرستانی	۰۹۱۵۵۱۴۲۰۹۸
۳۳* احسان	شریفی	۰۹۱۸۸۴۱۶۴۴۳
۳۴* محمد	صفری کویانی	۶۶۴۹۹۲۹۹
۳۵* محمد کاظم	ضیاءپور	۴۴۲۵۲۸۶۰
۳۶* علیرضا	کریمی طار	۰۹۱۲۱۲۵۲۸۷۱
۳۷* بختیار	علیپور	۰۹۱۲۱۳۹۱۶۱۱
۳۸* مرتضی	قلی زاده	۰۹۱۴۳۴۳۱۰۰۰
۳۹* جمشید	فراروی	۲۲۵۵۰۵۶۹
۴۰* علی کامیار	گیالانور	۸۸۲۵۰۸۱۷
۴۱* عباسعلی	مفتاح پور	۰۹۱۴۱۵۱۱۱۲۲
۴۲* زهرا	مطلب زاده	۰۹۱۲۱۱۷۶۱۳۴
۴۳* حسین	مرجوی	۰۹۱۲۶۷۸۰۱۵
۴۴* محمد علی	نوری	۰۹۱۲۸۴۰۸۶۶۰
۴۵* عیسی	نورانی فر	۰۹۱۲۵۷۶۴۱۷۶
۴۶* محمدعلی	نودری	۰۹۱۲۳۱۷۴۸۶۱
۴۷* امیر	هداوند	۰۹۱۲۱۰۶۶۸۰۰

حسابداران مستقل خیره شاغل در سازمان حسابرسی

۱* مجید	اعتصام	۰۹۱۲۳۰۲۶۳۴۰
۲* جعفر	باقری	۲۲۴۱۷۹۵
۳* احسن	بجنوردی	۸۲۱۸۲۷۳۴
۴* اصغر	داوطلب	۷۷۶۸۹۱۴۴
۵* بهزاد	دانشجو	۸۲۱۸۲۱۰۰
۶* هادی	روحی ثانی لنگرودی	۲۲۹۱۲۴۱۸
۷* نوین	سجادی	۸۲۱۸۲۵۲۰
۸* محمود	شالی	۸۲۱۸۲۷۳۰
۹* علیرضا	صفایی	۰۹۱۲۳۰۶۱۵۹۲
۱۰* غلامرضا	صرام	۸۸۷۱۳۷۹۰
۱۱* حمید	ظاهرپور	۸۲۱۸۲۵۲۰
۱۲* فهیمه	عیسی	۸۲۱۸۲۳۱۳
۱۳* غلامعباس	عزنی شالقونی	۸۲۱۸۲۵۲۵
۱۴* قاسم	فرهاد خانی	۰۹۱۲۶۱۳۶۳۰۳
۱۵* مهرداد	قدیمی	۸۲۱۸۲۷۳۲
۱۶* سیدمصطفی	میرحسینی مطلق	۰۹۱۲۳۰۱۱۳۶۱
۱۷* احسن	نجات بخش	۰۹۱۲۶۰۸۰۳۴۷
۱۸* فرزانه	نخعی	۸۸۷۲۶۱۰۶
۱۹* میرمجید	وکیل زادیان	۸۸۷۲۶۳۰۸
۲۰* مرتضی	محسن زاده گنجی	۸۸۷۱۷۹۱۱

حسابداران مستقل خیره غیر شاغل در حرفه

۱* محمد	آذرنیا	۰۹۱۲۳۸۹۳۸۱۴
۲* بهروز	ابراهیمی	۸۸۶۷۴۴۴۱
۳* علی	احتشام	۰۹۱۲۳۳۹۶۴۶۰
۴* محمدحسن	استحقاری	۰۹۱۲۱۱۸۵۷۸۹
۵* جهان‌بخش	اسدینیا	۰۹۱۲۱۷۶۶۸۹

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۷* حمیدرضا	بنی اسدی	۰۹۱۲۶۴۴۵۴۷۱
۸* ذبیح الله	پروانه	۰۹۱۲۱۷۶۱۴۸۴
۹* بابک	پوربهرامی	۰۹۱۲۲۱۰۵۱۰۰
۱۰* ایرج	پورحسین اکبری	۸۸۰۰۳۱۹۰
۱۱* خسرو	پورمعمار	۸۸۰۲۰۶۴۴
۱۲* سعید	تاج بخش	۰۹۱۲۳۶۸۸۳۱۵
۱۳* هوشنگ	تسلیمی	۰۹۱۲۳۱۵۹۱۸۴۱
۱۴* احمد	جلالی کله سر	۰۹۱۲۳۷۰۱۵۰۴
۱۵* پرویز	جوادى بوسجین	۸۸۷۹۸۰۲۳
۱۶* عباس	جهانی	۰۹۱۲۲۹۹۱۹۸۴
۱۷* یحیی	حساس یگانه	۰۹۱۲۱۸۱۸۱۵۰
۱۸* مصطفی	حقدوست	۸۸۷۶۹۰۴۳
۱۹* جلال	خرازی زاده	۸۸۷۹۰۲۴
۲۰* بهروز	خالق ویرودی	۸۸۸۹۴۲۲
۲۱* امیرعلی	خانخلیلی	۸۸۷۹۸۰۲۳
۲۲* فریده	خلعتیری	۶۶۴۲۷۵۳۹
۲۳* جمال	دامغانیان	۰۹۱۲۳۰۱۵
۲۴* اسبک	دراستیانیان	۰۹۱۲۱۸۸۴۰۹۴
۲۵* سیروس	رحمانی	۸۸۷۸۳۳۳۳
۲۶* محمدعلی	زاهدی	۰۹۱۲۱۰۱۹۳۳۲
۲۷* سروش	زینلی یزدی	۰۹۱۲۱۲۷۲۶۴
۲۸* محسن	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۲۴۳۵۳۸۰۸
۲۹* محمدباقر	محمدی	۸۸۰۰۳۶۰
۳۰* رسول	محمدی سالک	۲۲۵۸۵۴۹
۳۱* سیامک	سامی	۸۲۸۹۰۰۰
۳۲* غلامرضا	سلامی	۸۸۸۲۲۴۳
۳۳* ناصر	سالار	۸۸۹۰۴۲۲۶
۳۴* فرامرز	شایگان	۶۶۴۳۶۹۱
۳۵* سیامک	شهریاری	۸۸۵۱۹۰۹
۳۶* عباس	شوقانی	۰۹۱۲۴۱۱۳۵۱۱
۳۷* غلامرضا	شوندی	۲۲۹۰۶۵۱
۳۸* هوشنگ	شیوایی	۰۹۱۲۱۲۱۴۴۲۲
۳۹* احمد	عبانی کویانی	۲۲۰۷۵۱۸
۴۰* خسرو	فخیم هاشمی	۶۶۷۲۰۲۳۶
۴۱* رحیم	فیروزی	۶۶۸۰۱۰۶۲
۴۲* محمود	قدس	۸۸۶۳۲۷۲
۴۳* صلاح الدین	قوی پنجه	۷۷۵
۴۴* محمدابراهیم	قربانی فرید	۷۷۵
۴۵* سهراب	کارگرمعمولی رفتار	۴۹۷۷۲-(۱۰۳)
۴۶* ادریس	کریمی قره عمر	۹۱۲۲۷۶۳۶۵۴
۴۷* بهرام	کلاترپور	۲۲۰۵۵۰۹۳
۴۸* جواد	گوهرزاد	۰۹۱۲۱۰۲۶۹۴۱
۴۹* محمود	گلرخی	۲۲۹۴۴۳۶۰
۵۰* پرویز	گلستانی	۸۸۷۹۰۱۸۲
۵۱* رضا	مستاجران	۸۸۴۵۴۶۶
۵۲* ایرج	مشتی دوست	۰۹۱۲۲۵۱۱۶۷۸
۵۳* محمدرضا	مجدرضایی	۰۹۱۲۳۰۸۹۸۶۶
۵۴* امین	محبوبی	۶۰۴۶۶۷-۷۶۷۷
۵۵* سیدحسین	مروستی	۸۸۸۴۳۶۷۰
۵۶* محمود	ملکی پورغری	۷۷۶۳۷۰۵۷
۵۷* محمد	میرآفتابزاده	۸۸۷۹۱۴۹۹
۵۸* محمد	میراسکندری	۰۲۸۲۲۲۳۳۳۷
۵۹* غلامعلی	نیمی منفرد	۷۷۹۸۱۶۶۰
۶۰* زانث	نصیری	۶۶۴۱۴۸۶۱
۶۱* ایرج	نیک نژاد	۶۶۴۶۳۳۹۵
۶۲* فریدون	وحدتی نیکزاد	۸۸۸۳۳۸۵۵
۶۳* بهروز	وقتی	۲۲۶۷۲۲۳
۶۴* ناصرعلی	یاوری	۰۹۱۲۱۷۱۸۶۳

* ردیف‌های ستاره دار، عضو جامعه حسابداران رسمی ایران نیز هستند.

حسابداران مدیریت خیره

سمانه	آدینه	۰۹۱۲۴۳۳۰۲۹
احمدرضا	اسدیان	۰۹۱۵۳۰۵۰۶۲۰
۱* مهران	آقای	۰۹۱۲۱۸۹۶۸۳۳
۲* امیر	ابراهیم زاده	۰۹۱۲۱۴۹۰۷۰۱
۳* اردشیر	احمدیان	۰۹۱۲۳۹۵۵۳۴۷۱
۴* سعید	اکبری ارزانی	۰۹۱۳۹۰۲۸۲۹۱
۵* فریدون	امجدیان	۰۹۱۲۳۴۹۶۸۰۴
۶* محمد	امیرآشنائی	۰۹۱۲۵۸۶۶۰۴۰
۷* هادی	امیر آشنائی	۰۹۱۲۲۴۰۸۰۳۶
۸* بهمن	امیری	۰۹۱۲۷۹۹۸۳۲۵

حسابدار

بهار ۱۴۰۰

شماره ۳۳۶

hesabdar.iica.ir
نشریه انجمن حسابداران خیره ایران

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۹ حامد	امینیان	۰۹۱۳۳۴۳۰۹۰
۱۰ هادی	اولاد	۰۹۱۲۱۵۵۴۱۷۸
۱۱ سهیلا	الهیاری	۰۹۱۳۳۲۱۷۱۸۴
۱۲ حجت اله	بابایی	۰۹۱۲۳۳۰۹۷۵۶
۱۳ ستوده	باقری	۰۹۱۲۹۴۵۱۹۱۶
۱۴ هاجر	باطنی	۰۹۱۲۳۷۸۶۴۶۹
۱۵ داود	بهادر	۰۹۱۳۳۱۶۴۶۷۰
۱۶ علی	بیات	۰۹۱۲۱۳۰۴۳۵۷
۱۷ احمد	بیابانی	۰۹۱۲۱۵۴۴۵۰۷
۱۸ فاطمه	پور یعقوبی	۰۹۱۲۷۰۵۹۹۰۹
۱۹ جمشید	پیک فلک	۰۹۱۳۳۸۳۹۰۹۸
۲۰ علی اصغر	ثامنی	۰۹۱۲۶۰۹۵۶۳۴
۲۱ رضا	چلانی ترکمانی	۰۹۱۳۳۱۲۸۳۴۵
۲۲ ساسان	حدادی	۰۹۱۲۳۰۳۷۷۲۷
۲۳ محمد	حسین پور	۰۹۱۵۳۱۵۹۳۱۱
۲۴ حمید	حق نویس	۰۹۱۲۱۳۶۴۸۲۷
۲۵ اسداله	حمیدی	۰۹۱۷۱۷۱۳۴۰۲
۲۶ محمدتقی	خادمی جلی	۰۹۱۳۲۲۵۲۳۶۹۵
۲۷ سعید	خان محمدی	۰۹۱۲۰۲۶۸۰۹
۲۸ رحمان	خانی گنبد	۰۹۱۲۳۷۷۷۷۵۸
۲۹ حسین	خلیل زاده	۰۹۱۳۳۰۸۱۰۳۱
۳۰ مهناز	خشنودنیا	۰۹۱۳۳۶۳۰۱۴۸
۳۱ محمدنادر	خمجانی	۰۹۱۲۳۰۱۹۶۵۶
۳۲ مسعود	خوهرین	۰۹۱۳۳۱۸۳۳۳۴
۳۳ نوشان	خوشبخت فشمی	۰۹۱۳۳۸۹۳۲۰۶
۳۴ روح اله	خلج	۰۹۱۳۴۱۹۵۴۰۱
۳۵ محمد	جعفر ناسوتی	۰۹۱۳۱۵۹۱۳۵۹
۳۶ فریدون	داودوندی	۰۹۱۲۱۹۴۴۹۱۲
۳۷ محمود	زائری امیرانی	۰۹۱۳۳۰۰۱۱۹۵
۳۸ غلامحسین	دوانی	۸۸۸۶۰۲۵
۳۹ مریم	روستازاده شیخ یوسفی	۰۹۱۳۷۷۲۲۲۱۲
۴۰ هادی	رستگار	۰۹۱۳۰۶۲۰۴۲۲
۴۱ هاله	رحیمی علی آبادی	۰۹۱۳۳۸۷۳۳۳۵
۴۲ رحمت اله	صادقیان	۸۸۶۷۸۲۵۱
۴۳ محسن	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۳۴۴۳۳۸۰۸
۴۴ لیلا	ستاره	۰۹۳۰۵۵۹۳۳۳۵
۴۵ مهدی	سلیمی	۰۹۱۳۶۱۴۷۴۷۰
۴۶ محمدعلی	سلیمانیان	۰۹۱۳۲۱۱۴۳۷۹
۴۷ سامان	ساعدی	۰۹۱۸۹۷۰۲۰۳۴
۴۸ عباس	سختاوت	۰۹۱۳۳۱۶۶۷۴۴
۴۹ آزاده	سوری	۰۹۱۲۸۳۴۰۹۷۸
۵۰ محمد مهدی	شاطر زاده	۰۹۱۷۷۱۵۰۴۶۷
۵۱ منصور	شمس احمدی	۸۸۳۰۹۱۰۰
۵۲ غلامعباس	عزتی شالقونی	۰۹۱۳۳۵۹۴۵۱۴
۵۳ غلامعباس	عالیشوندی	۰۹۱۷۷۱۶۱۳۵۵
۵۴ عبدالاحد	عباشی	۰۹۱۱۹۶۴۲۶۷۸
۵۵ محسن	عالیخانی	۰۹۱۲۵۴۳۶۷۲۳
۵۶ محرمعلی	علیخانی	۰۹۱۲۵۴۵۹۷۸۴
۵۷ احمد	غفاری	۰۹۲۱۳۶۸۰۱۶۵
۵۸ آزاد	فرح افزون	۰۹۳۷۶۳۰۱۸۰۰
۵۹ محسن	فلاحی	۰۹۱۳۳۳۳۵۴۷
۶۰ امیر	فلکی طراز کوهی	۰۹۱۳۱۹۵۹۴۱۵
۶۱ علیرضا	فلکی طراز کوهی	۰۹۱۳۳۸۵۸۷۵۵
۶۲ شهریار	قهرمانی زهرایی	۰۹۱۳۳۲۰۵۱۱۲
۶۳ سیدمحمد	طباطبایی	۰۹۱۳۳۰۲۸۰۷۱
۶۴ جواد	طهماسبی	۰۹۱۳۶۸۵۸۳۳۹
۶۵ اسفندیار	گرشاسبی	۰۹۱۳۳۳۸۰۱۴۴
۶۶ سوده	گودرزی	۰۹۱۳۳۳۸۰۲۱۴
۶۷ کورش	مروتی	۰۹۱۸۹۸۴۰۵۲۸
۶۸ روح اله	مردان واجاری	۰۹۱۱۳۴۲۸۵۵۶
۶۹ ضیاءالدین	معصومی	۰۹۱۲۵۱۱۲۳۵۵۳
۷۰ بهزاد	محمدی	۰۹۱۳۲۱۷۰۰۳۵
۷۱ مهدی	محمدی ملاحلوئی	۰۹۱۳۷۹۳۹۶۳۷
۷۲ محمد	محمودی	۶۶۹۳۳۰۲۱۰۵
۷۳ حسین	مرجوی	۰۹۱۲۶۷۸۰۱۵
۷۴ علی	مصدر	۰۹۱۳۳۳۸۲۸۷۲
۷۵ هنگامه	مقدس پور	۰۹۱۳۳۴۴۹۱۷
۷۶ سید احمد	موسوی	۰۹۱۳۶۸۳۳۲۸۹
۷۷ سید حسین	موسوی	۰۹۱۲۳۴۶۵۰۴۲
۷۸ محمد مهدی	مقامی	۰۹۱۳۰۷۶۶۲۸۴
۷۹ جمید	میراسکندری	۰۲۸۲۲۲۳۳۹۲۷
۸۰ محمدجعفر	ناسوتی	۰۹۱۳۱۵۹۱۳۵۹
۸۱ آرمان	نقشبندی	۰۹۱۸۴۷۴۶۱۷۴
۸۲ اشکاندخت	نمسه چی	۰۹۱۳۳۲۰۳۶۹۶

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۸۳ اباندر	نیکخواه	۰۹۱۳۳۷۲۹۵۴۴
۸۴ مهدی	نیرومند	۰۹۱۳۳۱۱۶۰۹۶
۸۵ پیمان	ویسه	۰۹۱۲۵۳۳۱۷۰۴
۸۶ امیر	هناوند	۰۹۱۲۱۰۶۶۸۰۰
۸۷ علی	یساولی شراهی	۰۹۱۳۳۱۲۱۳۶۷
۸۸ فرشید	یزدانی	۰۹۱۲۵۰۵۱۰۸۸
حسابداران مالی خیره		
۱ بهمن	امیری	۰۹۱۲۷۹۹۸۲۳۵
۲ جلیل	ایوانی	۰۹۱۸۸۱۷۷۵۳۲
۳ اسید محمد	باقرایادی	۰۹۱۲۵۵۰۴۲۶۳
۴ مجید	باقیات	۰۹۱۳۳۱۱۷۵۰۵
۵ سعید	پرتو	۰۹۱۹۵۱۸۱۷۱۳
۶ فاطمه	پور یعقوبی	۰۹۱۲۷۰۵۹۹۰۹
۷ جمشید	پیک فلک	۰۹۱۲۹۷۴۶۹۰۷
۸ عبدالرضا	تالانه	۸۸۶۵۹۹۸۲
۹ علی اصغر	ثامنی	۰۹۱۲۶۰۹۵۶۳۴
۱۰ اسحاق	چانایز	۰۹۱۵۱۱۵۳۴۵۸
۱۱ محمدتقی	خادمی جلی	۰۹۱۳۳۲۵۲۳۶۹۵
۱۲ سعید	خان محمدی	۰۹۱۲۰۲۶۸۰۹
۱۳ همایون	خوبان عنبران	۰۹۱۲۷۹۳۴۷۱۳
۱۴ محسن	رحیمی	۰۹۱۲۰۲۸۱۰۱۴
۱۵ بهرام	رستمی	۰۹۱۳۳۸۰۲۱۵۳

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۱۶ محسن	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۳۳۴۳۵۳۸۰۸
۱۷ سامان	ساعدی	۰۹۱۰۷۶۰۶۴۰۱
۱۸ محمدعلی	سلیمانیان	۰۹۱۳۳۱۱۴۳۷۹
۱۹ مهدی	سلیمی	۰۹۱۲۶۱۴۷۴۷۰
۲۰ بهنام	شیری	۰۹۱۲۵۵۰۰۰۹۶
۲۱ حمیدرضا	صالحی	۰۹۱۳۱۵۳۱۰۱۰
۲۲ علی	فتوحی	۰۹۱۳۳۵۴۶۳۹۸
۲۳ شهریار	قهرمانی زهرایی	۰۹۱۳۳۲۰۵۱۱۲
۲۴ عبدالاحد	عباشی	۰۹۱۱۹۶۴۲۶۷۸
۲۵ غلامعباس	عزتی شالقونی	۸۲۱۸۲۵۲۵
۲۶ مریم	علیشیری	۰۹۱۲۳۶۳۵۴۷۸
۲۷ محسن	غلامرضایی	۰۹۱۳۳۸۷۸۳۳۲
۲۸ مزدک	کاظم زاده	۰۹۱۳۳۷۹۵۳۶۰
۲۹ علی	محمدی فر	۰۹۱۳۶۱۹۴۹۵۶
۳۰ مهدی	مرادزاده فرد	۰۹۱۲۱۷۹۱۴۲۹
۳۱ روح اله	مردان واجاری	۰۹۱۱۳۴۸۵۵۶
۳۲ ضیاءالدین	معصومی	۰۹۱۲۵۱۱۲۳۵۳
۳۳ محمدجعفر	ناسوتی	۰۹۱۳۱۵۹۱۳۵۹
۳۴ ابراهیم	نوروزبگی	۰۹۱۲۵۰۰۱۷۵۷
۳۵ بارک	وهایی	۰۹۱۳۳۱۳۴۲۱۴
۳۶ امیر	هناوند	۰۹۱۲۱۰۶۶۸۰۰
۳۷ فرشید	یزدانی	۰۹۱۲۵۰۵۱۰۸۸
۳۸ حمید	داراب	۰۹۱۳۳۷۵۸۴۵۵

اشتراک مجلهی Hesabdar

خوانندهی گرامی

برای اشتراک شماره‌های آیندهی مجله **Hesabdar**، مبلغ مربوطه را به حساب جاری شماره‌ی ۴۵۰۵۳۵۵۵ انجمن حسابداران خبره‌ی ایران نزد شعبه‌ی مرکزی بانک تجارت یا حساب سیبا شماره‌ی ۰۱۰۶۱۳۶۸۹۷۰۰۷ (یا انتقال به کارت انجمن حسابداران خبره‌ی ایران نزد شعبه‌ی خیابان آیت‌اله طالقانی بانک ملی ایران) (یا انتقال به کارت همراه درخواست‌نامه‌ی اشتراک (زیر) به نشانی دفتر مجله: تهران، میدان آرژانتین، خیابان الوند، شماره ۲۸، طبقه‌ی دوم؛ یا صندوق پستی ۱۵۸۱۵/۳۶۹۱ یا دورنگار ۸۸۸۷۸۶۶۷ بفرستید.

دانشجویان مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد، و دکتری حسابداری و رشته‌های مرتبط با ارائه‌ی کارت دانشجویی معتبر (که در آن تاریخ اعتبار کارت مشخص شده باشد) می‌توانند از ۲۰ درصد تخفیف بهره‌مند شوند.

درخواست‌نامه‌ی اشتراک شماره‌های آیندهی مجله حسابدار

تهران	
۵ شماره‌ای	• پست عادی: ۶۰۰/۰۰۰ ریال
۱۰ شماره‌ای	• پست سفارشی: ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال
۵ شماره‌ای	• پست عادی: ۷۰۰/۰۰۰ ریال
۱۰ شماره‌ای	• پست سفارشی: ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال
دیگر شهرهای ایران	
۵ شماره‌ای	• پست عادی: ۷۰۰/۰۰۰ ریال
۱۰ شماره‌ای	• پست سفارشی: ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال
۵ شماره‌ای	• پست عادی: ۱/۲۰۰/۰۰۰ ریال
۱۰ شماره‌ای	• پست سفارشی: ۱/۸۰۰/۰۰۰ ریال
دیگر کشورها	
۵ شماره‌ای	• پست عادی: ۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال
۱۰ شماره‌ای	• پست عادی: ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

نام کامل مشترک:	
پست عادی	۵ شماره‌ای
پست سفارشی	۱۰ شماره‌ای
نوع سفارش:	
پست عادی	۵ شماره‌ای
پست سفارشی	۱۰ شماره‌ای
مقصد:	
تهران	دیگر شهرهای ایران
دیگر کشورها	
نشانی کامل پستی:	
کد پستی ده رقمی:	
دوره سفارش:	
از شماره ... تا شماره ...	
مشمول تخفیف:	
دانشجویی	بیش از ۵ شمارگان
روش پرداخت:	

* شماره و تاریخ فیش واریزی و مشخصات شماره حساب انجمن نوشته شود

مشترکان بیش از ۵ شمارگان در هر شماره‌ی مجله از ۱۰ درصد تخفیف بهره‌مند خواهند شد.

۱۲۰ عضو جدید به نام‌های زیر به انجمن حسابداران خبره ایران پیوستند.

۱۱۳۲۱- پیمان نوروزی

۱۱۳۲۰- مریم عطار اسدی

۱۱۳۱۹- محمد قهرمانی

۱۱۳۱۸- فائزه تنی

۱۱۳۱۷- مسعود کفایتی

۱۱۳۲۶- داود شریفی

۱۱۳۲۵- مینا قاسمی

۱۱۳۲۴- امیرحسین کربلایی

۱۱۳۲۳- مهدی خاکشور

۱۱۳۲۲- عباس مرتبانی

۱۱۳۳۱- امیرحسین زاد

۱۱۳۳۰- عبدالخالق ختکا

۱۱۳۲۹- سارا بهادر شبکه

۱۱۳۲۸- علی بیات

۱۱۳۲۷- راضیه فلاحی

۱۳۳۳۶- سیدحمیدرضا فاطمی سلوط

۱۳۳۳۵- نیما باطنی

۱۳۳۳۴- مختار خالقی

۱۳۳۳۳- علیرضا زیرکی

۱۳۳۳۲- سمانه کریمی

۱۱۳۴۱- خشیار حجتی

۱۱۳۳۹- علی ابولفتحی

۱۱۳۳۸- امیر پیریانی

۱۱۳۳۷- میلاد سبزی پور

۱۱۳۴۶- اعظم اکرم زاده

۱۱۳۴۵- سیدسجاد غنچه صحرایی

۱۱۳۴۴- زهرا مرادی

۱۱۳۴۳- جواد تنهایی

۱۱۳۴۲- ایمان نوبخت

۱۱۳۵۱- روزبه اخترانی

۱۱۳۵۰- مجید ثابت کوشکی نیان

۱۱۳۴۹- بهنام پناهی ارسی

۱۱۳۴۸- رزا قاسمی

۱۱۳۴۷- رضا فرجی

۱۱۳۵۶- رضا شمس

۱۱۳۵۵- بابک قره داغی

۱۱۳۵۴- فاطمه براری

۱۱۳۵۳- اشکان افشارپور

۱۱۳۵۲- حسن رزمی

۱۱۳۶۱- فرخ وحدتی راد

۱۱۳۶۰- خسرو جعفرمنش

۱۱۳۵۹- بهاره حسین نژاد ندانی

۱۱۳۵۸- کامبیز صمیمی

۱۱۳۵۷- مژگان شیرازی فرشچی

۱۱۳۶۶- یوسف زارعی

۱۱۳۶۵- دیاکوزاری

۱۱۳۶۴- اشکان روندی

۱۱۳۶۳- فاطمه طالب همت

۱۱۳۶۲- هومن خوانساری

۱۱۳۷۱- سیاوش قلعه نوری

۱۱۳۷۰- نینا ملازلیلی

۱۱۳۶۹- فاطمه بابایی

۱۱۳۶۸- امیر سالار رئیسی نافچی

۱۱۳۶۷- سید معبود ستوده

۱۱۳۷۶- حمید فرهادی

۱۱۳۷۵- مریم شیخی

۱۱۳۷۴- حبیب شبانی

۱۱۳۷۳- حمیدرضا قیصری

۱۱۳۷۲- علی باغبانی

۱۱۳۸۱- بهزاد روشن رمضانی

۱۱۳۸۰- سیدمحمد میر

۱۱۳۷۹- شاهین محبی حیدرلو

۱۱۳۷۸- پیروز جوانمیری

۱۱۳۷۷- عبدالجلیل ایری

۱۱۳۸۶- بهنام کله جاهی

۱۱۳۸۵- آزاد محمدپور

۱۱۳۸۴- محسن نظری توکلی

۱۱۳۸۳- فرهاد شعبانی

۱۱۳۸۲- میرکامبر شبستری

۱۱۳۹۱- حسین روح الهی فرد

۱۱۳۹۰- منصور ملائی

۱۱۳۸۹- حسن سپهری کیا

۱۱۳۸۸- پیمان میرزا محمدی

۱۱۳۸۷- علی شایقی نیک

۱۱۳۹۶- علی شفیعی نیا

۱۱۳۹۵- مهدی محمدی کهوربین

۱۱۳۹۴- سیدعباس هاشمیان

۱۱۳۹۳- حسین پاھار

۱۱۳۹۲- محمد نیک زاد

۱۱۴۰۱- علی عابدی

۱۱۴۰۰- سجاد شریف

۱۱۳۹۹- محسن پورعوض

۱۱۳۹۸- علیرضا کوتوال

۱۱۳۹۷- اصغر بابالو

۱۱۴۰۶- داور مرادی

۱۱۴۰۵- فاطمه صیتی

۱۱۴۰۴- مهدی یعقوبی

۱۱۴۰۳- مرضیه معصومی

۱۱۴۰۲- سهیلا لطفی نیا

۱۱۴۱۱- حمزه میرزائی

۱۱۴۱۰- لادن آزاده

۱۱۴۰۹- حسن ملکی قلعه عبدالرضا

۱۱۴۰۸- حسین داج لری

۱۱۴۰۷- هانی نظام هانی

۱۱۴۱۶- محمد سلیمانی کهل

۱۱۴۱۵- حمیدرضا محمدخانی

۱۱۴۱۴- محسن مرادخانی ورکودی

۱۱۴۱۳- اصغر یعقوبی

۱۱۴۱۲- علی احمدی فر

۱۱۴۲۱- محمدکاظم اشرفی

۱۱۴۲۰- محمد زمان گودرزی اصل

۱۱۴۱۹- امیر دهقان

۱۱۴۱۸- معصومه پارسائی

۱۱۴۱۷- مجید رضا زاده

۱۱۴۲۶- مریم ظفرمند

۱۱۴۲۵- مصطفی صاعد فاضل

۱۱۴۲۴- صمد رجایی

۱۱۴۲۳- محسن کمالی اردکانی

۱۱۴۲۲- سجاد تدریسی

۱۱۴۳۱- بهرام رحیمی

۱۱۴۳۰- حمیدرضا دلاوری

۱۱۴۲۹- سمیه کیانی

۱۱۴۲۸- مهدیه السادات مهدوی نسب

۱۱۴۲۷- سیده شهره صادری

۱۱۴۳۶- وحید قنواتی

۱۱۴۳۵- نیوشا بهادری

۱۱۴۳۴- سعید احمدی

۱۱۴۳۳- مریم دوستی

۱۱۴۳۲- حمیدالواری چناری

انجمن حسابداران خبره ایران به عنوان نخستین انجمن حسابداری حرفه‌ای با عضویت در «فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)» و با داشتن نزدیک به ۱۲۰۰۰ عضو از سراسر کشور به عنوان بزرگترین نهاد حسابداری ایران، آمادگی خود را به پذیرش همکاری و دریافت آگهی تبلیغاتی در وبگاه این انجمن (با دامنه <https://iica.ir>، که به استناد رتبه‌بندی الکسا و گوگل، در جایگاه پربازدیدترین وبگاه در بین وبگاه‌های نهادهای حسابداری ایران قرار دارد)، به ویژه در "کلیپهای آموزشی مربوط به حسابداری" که در صفحات اینستاگرام و کانال تلگرام انجمن منتشر می‌شوند، اعلام می‌دارد.

لذا خواهشمند است در صورت تمایل به درج سفارش آگهی تبلیغاتی مورد نظر یا ثبت هرگونه همکاری در هریک از بخش‌های مذکور نسبت به اعلام درخواست از طریق ایمیل bsafarynejad@yahoo.com یا تلگرام به شماره ۰۹۳۵۵۱۴۳۹۳۶ مبادرت فرمایید تا بلافاصله نسبت به پیگیری انجام سایر مراحل مربوطه اقدام شود.

با تشکر

صفری نژاد_سازمان آگهی‌های انجمن حسابداران خبره ایران

انجمن حسابداران خبره ایران

دانشگاه صنعت نفت

مرکز آموزش حسابداران خبره در راستای ارتقای سطح دانش فعالان حرفه حسابداری و حسابرسی دوره‌های عمومی و تخصصی زبان انگلیسی و دوره بین‌المللی ACCA را برگزار می‌نماید.

دوره‌های زبان عمومی از مبتدی تا پیشرفته

۱. دوره‌های ترمیک
۲. دوره‌های فشرده
۳. دوره‌های فوق فشرده
۴. دوره‌های خصوصی و نیمه خصوصی
۵. دوره‌های آمادگی برای آزمون‌های آیلتس و تافل
۶. کارگاه‌های کوتاه مدت

دوره‌های زبان تخصصی از مبتدی تا پیشرفته

۱. دوره انگلیسی تجارت و کسب و کار (از مبتدی تا پیشرفته به صورت ترمیک)
۲. دوره‌های مهارت‌های زبان انگلیسی برای محیط کار از جمله:
 - مکالمات تلفنی، مدیریت جلسات، نامه‌نگاری و ایمیل، مذاکرات، قراردادها و اینکوترمز
۳. کارگاه‌های زبان تخصصی
۴. زبان تخصصی حسابداری و امور مالی
۵. آیین نگارش موثر در بیزنس

دروهِی بین‌المللی ACCA

Accountant in Business	Financial Reporting
Management Accounting	Audit and Assurance
Financial Accounting	Financial Management
Corporate and Business Law	Strategic Business Leader
Performance Management	Strategic Business Reporting
Taxation	

آدرس: تهران، خیابان نجات الهی جنوبی، بین خیابان سپند و شاداب، کوچه نوید، پلاک ۲۳

تلفن: ۰۲۱-۴۲۲۹۴

تلگرام: @PACT_ir

وبسایت: www.pact.ir

اینستاگرام: @PACT.ir

انجمن حسابداران خبره ایران

دانشگاه صنعت نفت

مرکز آموزش حسابداران خبره در راستای ارتقای سطح دانش فعالان حرفه حسابداری و حسابرسی دوره‌های بلندمدت زیر را برگزار می نماید.

دوره عالی مشاور مالیاتی خبره ۱۶۰ ساعت

۱. مروری جامع بر قوانین و مقررات مالیاتی و مالیات بر ارزش افزوده (مقدماتی)
۲. قوانین و مقررات مالیاتی، آیین نامه های اجرایی و بخشنامه های مرتبط (پیشرفته)
۳. تشریح فرایندهای دادخواهی و دادرسی مالیاتی
۴. بررسی کاربردی نرم افزارها و سامانه های هوشمند مالیاتی
۵. نحوه تهیه اظهارنامه مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی
۶. آشنایی با حرفه مشاوره و فنون مذاکره
۷. آشنایی و تحلیل دروس آزمون مشاوران رسمی مالیاتی
۸. مروری بر استانداردهای حسابداری

دوره عالی پرورش مدیر مالی ۲۰۹ ساعت

۱. قانون مالیات
۲. حقوق تجارت
۳. استانداردهای حسابداری
۴. تهیه صورت جریان وجوه نقد
۵. حسابداری مدیریت
۶. مدیریت مالی
۷. آشنایی با بورس در حوزه مالی
۸. مدیریت عملکرد
۹. مدیریت ریسک
۱۰. تهیه صورتهای مالی تلفیقی

دوره حسابرسی داخلی خبره ۲۵۰ ساعت

۱. استانداردهای حسابداری
۲. حسابرسی داخلی ۱
۳. حسابرسی داخلی ۲
۴. مدیریت مالی
۵. حسابرسی عملیاتی
۶. حسابرسی کامپیوتری
۷. قانون مالیات
۸. قانون تجارت
۹. مهارتهای مدیریت
۱۰. سیستم اطلاعات حسابداری

آدرس: تهران، خیابان نجات الهی جنوبی، بین خیابان سپند و شاداب، کوچه نوید، پلاک ۲۳

تلفن: ۰۲۱-۴۲۲۹۴
وبسایت: www.pact.ir
تلگرام: @PACT_ir
اینستاگرام: @PACT.ir

صعود در فصل رکود

بازارهای نوین مدیریتی شماران

SCAN ME

ننماران سیستم
shomaran system

تهران | خیابان شهید بهشتی | خیابان پاکستان
کوچه سلجی نا | شماره ۴ | ساختمان شماران
تلفن: ۰۲۱-۸۸۲۳۴ | info@shomaran.com

تولید کننده نرم افزارهای یکپارچه BPMS / MIS / ERP | www.shomaran.com